

alföldi

ma

holnap

SZOLNOK ÉS PEST MEGYEI
FÜGGETLEN HETILAP

I./1.szám

1989. MÁJUS 5.

Ára: 25 Ft

**Mit akar
a szolnoki
reformkör ?**

Írásaink
a 26. és a 29.
oldalon

A tószegi tizenhármak

Pufajka, csizma... Akik lőttek, nem magyarul
beszéltek.

Géppisztolysorozatok az iskolaudvaron.

Az egyetlen túlélő emlékezik

(13. oldal)

**Eltársak,
álljunk
a sorba!**

Hány párttitkár
kell Törtelen?

(11. oldal)

Reformer vagy konzervatív?

Interjú az első titkárral a 4-5. oldalon

Mezőtúri levélváltás

Az állandó belépő
már a feladónál. Mit
evett Váncsa
miniszterné?

Duplafalú fazék és
ingyen sör a Takács
tanyán (10. oldal)

Fidesz? Fidesz!

Nejlonzacskó és bilincs. "Kicsit megrugdostak."
(22. oldal)

Ott, túl a rácson

A fiatalok bűnözői romániai világát mutatja be
Molnár H. Lajos dokumentumkötete. A Szolnokon élő
erdélyi író lapunkban sorozatot indít megdöbbentő
írásaiból. A sorozat első része a 24-25. oldalon

Tisztelt Olvasónk!

Vadonatúj lapot tart a kezében. Olyat, amelyet ezen a tájékon az utóbbi néhány évtizedben nem adtak ki. No, nem azért, mert netán nem akartak volna Önök ilyen, vagy ehhez hasonló hangvétellű lapot olvasni! Nem! Hanem azért, mert a hatalommal nemcsak éltek a tágabb és a szűkebb hazában, hanem vissza is éltek vele. Egyetlen vélemény létezett e vidéken sajtóügyben: az MSZMP megyei bizottságának mindenkori első titkáráé. A sajtó hosszú évtizedeken keresztül szűk érdekeket szolgált, néha leplezte a törvénytelenéseket is, máskor meg jót kellett hazudnia a rosszról. Gyötrő, lealacsonyító évek voltak olvasónak, újságírónak egyaránt. A hitünk rongyolódott az évek alatt. Úgy idomítottak bennünket kis és nagy hatalmasságok, hogy mi nem is vagyunk. Nincs gondolatunk. Ha van, az bizonyosan rossz, tán még rendszerellenes is akár. Sokan lehetnek a Tisztelt Olvasók között, akiket hatóság elé citáltak, zaklattak, akiknek nehezítették vagy lehetetlenné tették előrejutását. Pedig hát a rendszerben volt valahol a hiba.

Úgy véljük, hogy tisztult valamit körülöttünk a világ. Talán már gondolkodhatunk is. Emlékezhetünk. Összerakhatjuk a múltat, készülhetünk a jövőre.

Sok még bennünk és körülöttünk a zavarosság. Meg kell tisztulnunk. Talán ez a lap is segíthet.

Semmivel sem vagyunk okosabbak, mint a Tisztelt Olvasó. Éppen ezért, ez a lap még olyan, amilyennek mi kitaláltuk. De a következő már olyan lehet, amilyennek Önök is szeretnék.

Hisszük, hogy Önök leveleket írnak majd nekünk (címünk az utolsó oldalon), amelyekből ötleteket meríthetünk, amelyek révén visszasságok után indulhatunk... Magunkról szeretnénk szólni. Szolnok és Pest megye (egyelőre csak utóbbi déli része) lakóiról, mindennapjairól. Magunkról és magunknak. Szeretnénk beszélni a szegénységről, és szeretnénk azzal szembe nézni - talán magunk is könnyíthetünk a nehezen élőkön. Szeretnénk harcolni a hatalmaskodókkal, a hozzá nem értőkkel, a szavak, a vita fegyverével. Szeretnénk a hibákat föl és nem elfedni. Ha már tudunk róluk, ha látjuk, megoldás is könnyebben kínálkozik.

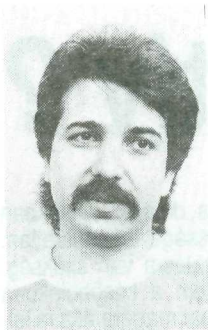
Lapunk minden tisztességes szándék megfogalmazásának helyet ad. Szeretnénk, ha vitákban válna világossá az igazság, tán még a megoldhatatlan megoldása is.

Nem csupán olvasnivalót szeretnénk a továbbiakban kínálni, hanem lehetőséget az eszmecserékre. Nem a szóvirágoknak, nem az üres, tartalmatlan fecsegésnek, hanem a tiszta, világos beszédnek. Mert erre van legnagyobb éhünk mostanában. Régebb' hiába éhezünk rá...

Nem titkoljuk: lapunkat üzleti vállalkozásként hozták létre ipari és mezőgazdasági szövetkezetek, valamint magánemberek forintjai. Ez a lap csak addig él, amíg Önök megveszik. Önök pedig csak akkor veszik meg, ha érdekesnek, hasznosnak találják. Hát figyeljenek ránk, segítsenek bennünket! Mi Önöknek tisztes olvasnivalót kínálunk, Önök pedig használják ki az általunk felkínált lehetőséget: írjanak, adjanak ötleteket, vitatkozzanak.

Hisszük, hogy előbbre jutunk. Nagy szükségünk van rá.

A szerkesztőség

A Kádár-féle langyos diktatúrában mindig irigyeltem a sportújságírókat, mert érzésem szerint a nyilvánosság mértékében, a szókimondásban, sőt a leleplezésekben ők mehettek el a legmesszebbre. Reméltem azt a pillanatot, amikor mindez kiterjedhet a politikai újságírára. És lőn! Szinte egyik napról a másikra változott meg nálunk sok minden. Hosszú évek után végre felébredhetünk Csipkerózsika- álmunkból, s úgy tűnhet: mintha igazi pezsgés indult volna meg itt, e Kárpátok ölelte kis hazában.

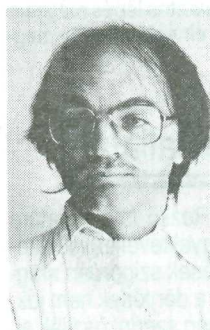
Most írni szeretnék, szellemi béklyók nélkül, szabadon, valóban szabadon. Esetleges tévedéseimet - mert hiszen ember vagyok -, vállalom, mindig is vállalni fogom. Hiszem, hogy szűkebb pátriánk és a haladás ügyét szolgálja ez a lap, hiszem, hogy működésünk egy apró követ jelent abban az alapban, amelyre egy új, igazabb társadalmi rend épül...

(Jurkócs János)

Furcsa élet volt az enyém. Olyan, mint mindenkié. Szerettem volna tiszta szavakat mondani. Szerettem volna egyenes gerinccel járni. Mint mindenki. Nem lehetett. Pedig azért lettem újságíró, hogy tiszta szavakat mondhassak. Egyenes gerinccel. Úgy gondolom, most így lesz. Az Olvasó ma már úgysem fogad el mást. Remélem önmagától sem.

(Hortobágyi Zoltán)

Nem tudom miért, de olyan farsangolhatnékom támadt. Bizsergető érzés látni, ahogyan az egész ország főstőgeti magát, és mindenféle parókat ölt, ahogy a népgazdaság farsang-ágazata öles léptekkel halad előre. Régebben merőben más volt a helyzet: a jelmezkölcsönzők polcain csakis egyfajta, rémisztő álarcból volt készlet.

Ma bármi lehetnék. Például maszkírozhatnám magamat modern vállalkozónak, de miként is tenném, mikor tegnap még vízlépcső voltam. Lehetnék reformember is, csak hogy tegnap még Szegeden ültem a tanácselnöki székben. Vagy megjelenhetnék világútlevelekként én, a tegnapi Gorenje jégsekreány. Húzhatnék bátran glasz-nosztly-mezt, igen ám, de tegnap még mint szolnoki NEB- elöljáró markolásztam a nyilvánosság torkát. És persze jogállam ruhámba bújva biztosan nyernék a tombolán, pedig hát a rend őreként épp az imént gumibotoltam...

Idén sem megyek maszkabálba. Maradok. Itt.

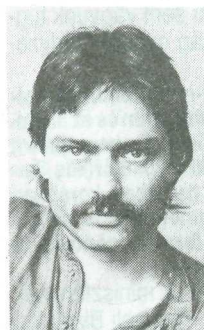
(Varga Sándor)

Minden pályának vannak állomásai /stációk?/. Múlt esztendő végén, a lap alapítással egy új, őszintébb időszak lehetősége csillant fel. A gépezet szürke, szabványosított csavarjaiból talán a közélet érdemi, egyéni hangú részeseivé válhatunk. Izgalmas, csábító próbatétel.

"Könnyen vagytok ti bátrak, mert most már hivatalosan is engedik" - mondta nemrég valaki, az elképzeléseink hallatán. "De miért csak most...? Mit csináltatok eddig?"

Hiszem, hogy még nem késő. Hiszem, hogy soha nem késő! Lezárult - remélhetőleg végleg! - az az újságírói korszakunk, amikor azzal az ingatag érveléssel ámítottuk folyamatosan magunkat, hogy a visszaadott kéziratunkban, s néhány eldugott gondolatokban, mi megpróbáltuk...

(L. Murányi László)

Fotós vagyok. Kollégáimmal ellentétben nálam nem a szöveg az elsőrendű információhordozó, de meggyőződésem, hogy a jó sajtófotó legalább annyit mond el a világról, mint az írott szöveg. Új lapot indítunk, amelyben nem kevés szerep jut a fotóknak is. Szeretném dokumentumértékű fotókkal, illusztrációkkal színesebbé, s egyúttal olvasmányosabbá tenni az újságot. Szeretném, ha képeim a szeizmográfhoz hasonlóan követnék környezetünk apró rezdüléseit. Tényekre töreksem. Elkészült fotóimat nem kívánom retusálni; a maguk valóságában, nyersségében kerülnek a Tisztelt Olvasóhoz. Alkalmassint montázsokkal és egyéb vizuális kalandozásokkal erősítem meg egy adott témáról a véleményem. Úgy gondolom, mindannyiunk véleményét.

(Hargital Lajos)

Számomra fontos ez a vállalkozás, szívesen dolgoztam hajnali négykor is az első szám tervezésén, formálásán. Most ez a feladatom az új lapnál, annak ellenére, hogy én inkább fotóriporternek érzem magam, nem pedig tervezőszerkesztőnek.

Bízom abban, hogy ez a két megyében terjesztett lap azzal, hogy független - szemléletben és gazdaságilag is - elsősorban olvasóink érdekeit szolgálja.

Ez a lap Önöknek készül.

(Dede Géza)

Reformer vagy konzervatív ?

- A párt legfelsőbb vezetésében nagy a mozgás, új emberek kerültek elő az ismeretlenből. Más országokban a politikusoknak igazi arcuk van, ismerik őket az emberek. Nálunk még a megyei vezető sem igazán közismert.

- A közvélemény hajlamos arra, hogy sokkal inkább az országos döntésekre, változásokra figyeljen és másodlagosnak tekintse a helyi elhatározásokat. A csődben végzett szívós helyi munka mindig is háttérben volt, pedig erre épül az országos politika. Meggyőződésem, hogy a megyei politikai vezetőit ismerik az emberek, amit abból is érzékelek, hogy mennyien és miben fordulnak hozzánk tanácsért, segítségért, netán kifogással, avagy javaslattal. Mindezt őszintén és bizalommal tesszük. A vezető "arca" pedig bonyolult kérdés. Úgy hiszem, nem elegendő a kialakítására néhány hónap, egy-két "merész" megnyilvánulás. Ami kell: hosszabb idő, tettek és egyértelmű kiállítás, amelyből az emberek megérzik, ki vel állnak szemben, mennyire bízhatunk benne.

- Fábrián Péter, Simon József és Szűcs János. Mindhárman titkárai voltak az MSZMP Megyei Bizottságának. Ma már nem azok. Sokan ezt afféle rendcsinálásnak tekintik.

- E három ember munkájának a megítéléséről, a felmentésükről a nyilvánosság részletes tájékoztatást kapott. Szűcs János elmúlt hatvanéves, érthető, ha pihenni kíván három évtizedes pártmunka után. Simon József és Fábrián Péter pedig maguk kezdeményezték felmentésüket. Szó sincs tehát valamiféle erőszakolt rendcsinálásról.

És a Tiszazug ?

- Szolnok megyének számtalan rendkívül elmaradt helyzetű települése van. Van-e Önöknek a Tiszazugra, Tiszabura, Tiszagyenda, Tiszaroff térségére, a Jászság bizonyos területeire kézzelfogható programjuk?

- A megoldás irányait már körvonalaztuk. A lényeg: a településfejlesztésben is erős összpontosítottságot fel kell oldani, az életkörülményekben meglévő indokolatlan különbségeket meg kell szüntetni. A végrehajtásban addig juttunk, hogy viszonylag pontosan feltártuk ezeknek a térségeknek a gondjait, sikerült érvenyesíteniük a célokat és szorgalmazzuk a térségi együttműködést. A megoldás végső soron az lesz, ha az egyes települések vállalkozásokat ösztönző, munkahely-telepítést támogató feltételeket tudnak kialakítani.

- A napokban a szolnoki reformkör ülésén elhangzott, hogy szerintük az MSZMP megyei bi-

zottságának nincs olyan gazdaságpolitikai terve, amely a jelenlegi helyzetből biztos és világos kiutat kínál. Ami van, az csupa közhely.

- Ennek a fölvetésnek és az értékelésnek annyiban van alapja, hogy az ország rohamosan romló pénzügyi helyzete miatt a mi terveinket is át kell dolgozni és a végrehajtásban új rangsort szükséges felállítani.

- Ehhez viszont idő kellene.

- Túl sok idő nincs. A megyei pártértekezlet dönteni fog, súlypontokat alakít ki, és ennek megfelelően politikai eszközökkel igyekszünk majd olyan háttérteret teremteni, hogy az állami- és pártvezetésre a közvélemény nyomást gyakoroljon a végrehajtásban. Nincs más út. Egyébiránt a végrehajtáshoz a megyei pártér-

tekezleten a megfelelő vezetőket is kiválasztják, ez meggyőződésem. Nemrégiben tárgyaltunk a foglalkoztatás helyzetéről, hogy tudniillik nem rendezkedhetünk be munkanélküliségre. Szorosan összefügg az oktatás a szociálpolitikával, mindkettő a településfejlesztéssel. Na, de ki a címzett a hiányok főlészámolását tekintve? - tettük fel a kérdést a megyei párt-végrehajtóbizottságban. A megyei tanács.

- Vajon a megyei tanács? Az elmúlt harmincegy évben, a főlő vezetés mintájára, mindig egy szűkebb csoport hozott döntést. Nevezetesen a megyékben a megyei pártbizottság. Ezeket a megyei tanács elfogadta, a hivatal pedig végrehajtotta. Tehát nem az úgynevezett választott testület döntött a települések hátrányos helyzete mellett, hanem részes volt ebben a megyei pártbizottság is. És nemcsak Szolnok megyében.

- Ez a kérdés így nagyon kategórikus, bár az igazságtartalma nem kevés. Nagyon szerencsétlennek tartanám, ha a korábbi politikai gyakorlatból eredő hibákért, amelyeknek szerencsére ma már erőteljesen zajlik a felszámolása, még mindig egymásra mutogatna a megyei pártbizottság és a megyei tanács. Meggyőződésem, hogy nem a felelőst kell most elszántan keresni, hanem a politikai és az állami feladatokat mielőbb világosan elkülöníteni. Régebben sajnos ezek egymást terhelően összemosódtak. Ugyanakkor az is tény, hogy a korábbi direkt irányítás ellenére is volt lehetőség a taná-

csonkál az önálló munkára, de a torzulásokban a politikai irányítás felelőssége tagadhatatlan. Most vadonatúj szereposztásra van szükség. Az MSZMP - és szerintem a későbbiekben egyetlen párt sem - vállalhat magára állami feladatokat.

- De hát mi lesz a politikai eszközökkel, ha a megyei tanács végre önálló lesz?

- A megyei pártértekezletnek el kell készítenie a politikai programot, meg kell határozni a célokat a párttagság véleménye alapján. Jelöljük meg - idejében! -, hogy hol a hiba és a javításban kinek-kinek mi a teendője.

- Csak példaként mondom: a Tiszazugról a kormány, a megyei tanács, a megyei politikai vezetés hosszú évek óta pontosan tudta, milyen nehéz helyzetben van. Jelentős lépés mégsem történt a lepusztulás, elnéptelenedés megakadályozására.

Nyers füle hallatára

- Legutóbb Nyers Rezső füle hallatára mondtam, hogy a megyei tevékenység kereteit a központi döntések szigorúan meghatározták, s ha ezek a döntések nem jók, ha a pénzt nem szükség szerint osztják el, akkor kialakulnak a nagy különbségek. Ez nem menti a helyi, megyei vezetést. Ne várjuk, hogy a miniszterek lejöjjenek ide, és persze hozzák a pénzt! Menni is kell! Jó értelemben vett napi kapcsolatot kell kialakítani! Nem lejönni ide hozzánk, hanem eljönni. A mi dolgunk pedig kérni és megmutatni! Ebben nagy a felelősségünk. A jelenlegi feszült légkörben olyasmiket kérnek számon a párttagok és a megye lakói a megyei pártvezetésen - más értelemben is -, amelyről itt helyben nem tehetünk, mert a bizalmat igen-csak fogyasztó központi szigorító döntések nem itt születnek. Persze mi sem vagyunk függetlenek a magyar gazdaság gyászos helyzetétől.

- Korábban Grósz főtitkár-miniszterelnök szájából hangzott el, hogy a párhatalom és az államhatalom világosan különüljön el. Ez nem történt meg. Az a Szűrös Mátyás, aki a diktatórikus Stadingert váltotta a Ház elnöki tisztében, korábban a KB titkára volt, akárcsak Németh Miklós miniszterelnök. Az ország sorsát formáló döntések a Politikai Bizottságban születnek.

- Ez már csak egy-két hét! A miniszterelnök határozott állásfoglalása: a Központi Bizottság ne szóljon bele a kormányzati munkába, még azt se véleményezze, hogy ki legyen miniszter. Itt fél év múlva más lesz a helyzet! Persze ezt fölfoghatom úgy is, hogy nem a kormány tagjai vesznek részt a politikai munkában, hanem - ahogyan nyugaton - a párt delegáltjai irányítják, befolyásolják a kormányt. Mohácsai Ottó, a megyei tanács elnöke tagja a mi végrehajtó bizottságunknak. Nem baj! Azt viszont komolyan gondolom, hogy a tanács végrehajtó bizottságába ne üljön tőlünk be mondjuk egy titkár. Nincs ott szükség ellenőrré! Mert valljuk be, a régi beidegződés miatt feszélyezi az embereket már maga a jelenléte is. Nekünk az a dolgunk,

Beszélgetés Szabó Istvánnal, az MSZMP Szolnok Megyei Bizottságának első titkárával

hogy párttagjaink révén a jó állami döntések mellett törjünk lándsát. De csökkentjük is azok iránt a bizalmat, akik nem megfelelően dolgoznak! Ez idáig nem így történt. Szerencsére egyre újabb pártok, szervezetek alakulnak, és ez eltérő érdekeket hoz felszínre. Jó dolog. De nem ágaskodhatnak a levegőben az eltérő nézetek! Párbeszéd és megegyezés szükséges mihamarabb, mert nincs idő! A bizalom pedig fog.

- Az MSZMP megyei vezetése iránt is érzékelhető a bizalmatlanság. Okkal, ok nélkül közülük néhány személy "besározódott". Szűcs János megyei titkár üdülőtelek vásárlását - ha a hírek igazak -, másutt lemondás követné.

- Szűcs János háza jó pár éve ott áll, ahol most, és akörül minden teljesen szabályos. "Sárról" szó sincs tehát.

- Majoros nyaralója?

- Más kérdés. Ott jogosak a fölvetések. Nekünk most a múltbéli hibák következményeit is vállalnunk kell. Sorra kerülnek nyilvánosságra a "régi, jó szokások". Sokan több jogosítványt követeltek ki maguknak, mint ami megillette őket. Ezek nagyon sok kárt okoztak a pártnak. Amíg az "elszámolásokon" nem leszünk túl, addig nagyon nehéz lesz bizalmat erősíteni. Amióta itt nem lehet ajándékokat hordani, mert visszaküldtem...

Butykos, teli nedűvel

- Ajándékokat?

- Persze. Pálinkás butykos, teli nedűvel. Vagy étkészlet... Utóbbit csak gondolom, mert nem bontottam ki. Szóval ide nem lehet besurranni, különféle előnyöket szerezni. Na, ezeket az embereket érdeksérelem érte. Nem lobbizok! Ők viszont harcolnak a túlélésért, s hogyan? El akarják söpörni az újat akarókat!

- Sokan reformköntösben...

- Úgy van!

- Neveket is mondana?

- Nem, mert nem egyedi esetről van szó. Újítóként lépnek elő, reformerekként, pedig mondom, csak túl akarják élni a változást, hogy tisztességtelen dolgaik ki ne derüljenek.

- Meg kéne tehát szabadulni a szervezetnek tőlük, - nem?

- Ahogy mondja.

- Tavaly októberben az MSZMP megyei bizottságának ülésén előadói beszédében hangsúlyozta: a megyei párttervezetlet összehívását továbbra sem javasoljuk. Néhány hete megjelent interjújában viszont meglepetéssel olvastuk ezt a mondatot: "Szeretnénk megnyerni azokat a pártalapszervezeteket és párttagokat is, akik nem tartották indokoltnak a megyei párttervezetlet összehívását..." Ebből az tetszik ki, mintha Ön eddig is szorgalmazta volna a megyei párttervezetletet.

- Ez nem így van, pontatlanok az információi. A megyei párttervezetlet összehívásának mára érték meg a feltételei. Az országos párttervezetlet után megkezdődött a megye helyzetének

elemzését és a továbblépést szolgáló tervek kidolgozását. Tavaly októberben ezt fogadta el a megyei pártbizottság, s ugyanakkor jelentős személyi változásokat is jóváhagyott. Addig nem merült fel hangsúlyosan a párttagság részéről ilyen igény. Januára viszont ez érzékelhetővé vált. Mi a döntést a megye párttagságára bíztuk, az alapszervezetek hatvan százaléka, a párttagság 43 százaléka a párttervezetlet összehívása mellett voksolt. Meggyőződésem, most akkor is kellene ez az értekezlet, ha korábban tartottunk volna, mert időközben olyan mélyreható változások történtek a politikai életben. Egyébiránt valóban új emberekre volt szükség már az én tavaly januári megválasztásom után is. De hát asztalsima volt a politikai terep. Nem láttam a kört, ahonnan választani lehetett volna. Ma már jól látom, sok felkészült fiatal szakember került előtérbe.

Sértett emberek ?

- A változtatások miatt tehát sok a sértett ember. Ön szerint ők lengedeztetik a megbuktatása körüli szellemeket?

- Nem tudhatom, kit milyen indítékok vezérlelnek. Nyilván rám is szavazhatnak és másokra is ugyanúgy. Legyen ez természetes végre. Persze ez történjen tisztességesen, nyíltan, ne fülbesúgás útján.

- Ha nem választják meg?

- Akkor nem. Nem a négyszáz ember döntene úgy, aki majd küldöttként szavaz! Nem! Ők beszélnek a munkatársaikkal, a családjukkal, barátaikkal. Mondhatni, hogy az a megye véleménye lesz, és abból le kell vonnom a következtetéseket.

- Úgy tűnik, ha nagyobb nyilvánosság előtt és erőteljesebben végezte volna a korábbi vezetés hibáinak a főlszámolását, csatát és háborút is nyert volna.

- Egy hibát elkövettem. Többet is, de egy nagyot azonban föltétlenül. Nem tudott a megye közvéleménye a munkámról eleget, és ez nagy hiba volt. Végül is jászberényi első titkárként nem voltam reflektorfényben, nem is szeretek reflektorfényben lenni, de már rájöttem, hogy a nyilvánosság nagy erőket mozgathat.

Jászberényi lakás

- Ön a vezetők lakásvásárlását kivizsgáltatta. Ön is vásárolt Jászberényben állami lakást olcsón. A népi ellenőrök mindent törvényesnek találtak.

- En ott akarok élni, ha nyugdíjba megyek, mert oda kötődöm. A családi házat benne lakva, jogszabály szerint vehettem meg, a föltételek ár ötven százalékaért, mint bárki más ebben az országban. Az előírás szerinti legmagasabb árat fizettem. Szolnok megyében egyetlen ilyen vezetőt sem tud nekem mutatni! Az a hat év, amit Jászberényben töltöttem, életem legszebb éveit közé tartozik. Nyílt tekintetű, őszinte, a vitájával is segítő embereket ismertem meg, akik között otthon érzem magam. A lakásra visszatérve egy mondat erejéig: csak azért, mert vezető vagyok, gyökértelenül nem élhetek. Ez úgyben is, más úgyben is emelt fővel járok.

- Beszélgetésünk végén hadd kérdezzem meg, hogy miért tartják Önt konzervatívnak, reformellenesnek?

- Igazán nem tudom. Sajnos, címkét ragasztani ma bárkire szinte büntetlenül lehet, mert divatosá vált és képtelenség védekezni ellene. Én nem is kívánok védekezni, mert meggyőződésem, hogy bármelyikünkéről - emberségünk és tetteink mérlegelése alapján - az utánunk jövők tudják majd eldönteni igazán, hogy milyenek voltunk

Hortobágyi Zoltán

Az MSZMP Szolnok Megyei Bizottságának első titkára könnyen ráállt az interjúra. Ez jó dolog. Nem tartott igényt előre leadott kérdésekre - ez is jó dolog. Sok oldódott a korábbi görcsökből. Mi több világosabb, érthetőbb választ vártunk, hogy a politikus saját arcát is fölmutathassuk. Merevségünk még nem engedett föl.

Nem bántuk volna, ha a megyei pártvezetésben forrongó indulatokból több nyilvánosságra kerül. Még nem kerülhet. Pedig a vezető szerepre igényt tartó MSZMP "csatái" — mert mindannyiunk életét könnyíthetik-nehezíthetik — ránk is tartoznak.

Úgy gondoljuk, hogy párttag és pártönkízüli talál vitatni valót az első titkár mondandójában. Vitakozzunk hát.

Leveleiket továbbítjuk Szabó Istvánnak.

Pártállam helyett demokrácia

A nagyhangú, ellenszenvesen erőszakos Stadinger István után felüdülés a halkszavú, kulturált Szűrös Mátyást hallgatni parlamenti elnökként. Április 20-án járt Szolnokon, s találkozott a megye országgyűlési képviselőivel. A kötetlen hangulatú beszélgetésen két fő témáról folyt a szó. A Parlament megújulásáról s ezzel kapcsolatban a választójog várható változásairól, másfelől pedig az MSZMP választási esélyeiről.

Ha nem tudom, hogy milyen körben vagyok, könnyen zavarba jöhettem volna. Inkább érezhettem magam a kommunista frakció ülésén, mint megyei csoportértekezleten. A képviselők ugyanis - zömmel párttagokról lévén szó - lényegesen többet foglalkoztak az MSZMP programjával és választási esélyeivel (saját parlamenti jövőjükkel), mint az országgyűlés szervezeti ügyeivel.

Maga Szűrös Mátyás is e kettősséggel dúsan átszőve beszélt. Egyik gondolatában - országgyűlési elnökként - arról, hogy a pártállam megszüntetésével a Parlament szerepének növekednie kell, a másikban viszont - az MSZMP KB tagjaként - arról, hogy pártja miként őrizheti meg vezető szerepét a politikában. A beszélgetést követő rövid sajtó-tájékoztatón első kérdésünk éppen erre a személyes kettősségre vonatkozott, s arra, hogy az esetleges ütközések kor melyik posztja lesz számára a fontosabb.

- Arra nem is gondolok - válaszolta az Országgyűlés elnöke -, hogy az elnöki székben ülve

pártérdekeket érvényesítsek. Aki ezt a posztot betölti, annak a pártok fölé kell emelkednie, s kizárólag a nemzet érdekeit tarthatja szem előtt. Ha ütköznöm kell a Parlament érdekében, azt gondolkodás nélkül vállalom. A pártomat természetesen nem kell megtagadnom, mert a párttagság állampolgári jog. Más lesz persze a helyzet többpárti parlament esetén. A fejlett demokráciában az a gyakorlat, hogy a köztársasági elnök vagy pártonkívüli, vagy szünetelteti párttagságát a megbízása idejére. Vannak országok, ahol ez vonatkozik a Parlament elnökére is. Szerintem így legyen nálunk a jövőben. Nekem is fel kell majd függesztenem párttagságomat, feltéve, hogy az új összetételű Ház is az elnökévé választ.

A pártállam felszámolásával kapcsolatban azt kérdeztük Szűrös Mátyástól, hogy miféle esélyét látja az Országgyűlés térnyerésének? Mikorra válhat a képviselőtestület valóban a legfőbb államhatalmi szervvé?

- Már a közeljövőben. A korszak nagyon magas követelményeinek azonban, véleményem szerint, csak a hivatásos képviselők közül álló testület tud majd megfelelni. Az ő munkájukat már saját szakértői csapat segítheti, s a konkrét parlamenti vitákban szakmailag megalapozott véleményeket képviselhet mindenki. Ilyen Országgyűlésre van szüksége a nemzetnek, s erre az átalakításra már most, az új választásokkor sort kell keríteni.

- I.m.l. -

Hallgatni arany?

Az esztendő elején ugyanezzel a címmel - csak kérdőjel nélkül - közölt egy listát a Heti Világgazdaság azokról a parlamenti képviselőről, akik január 11-ig bezárólag, a teljes választási ciklus ideje alatt, még egy árva szót sem szóltak a T.Ház színe előtt. (Csak emlékeztetőül: négy esztendeje, 1985-ben voltak a képviselő-választások.)

A HVG januári listáján Szolnok és Pest megye is szépen képviseltette magát. Előbbi területről Boros András szolnoki, Czákó László fegyverneki, Hajós Ferenc törökszentmiklósi, Kádár Magdolna kisújszállási és Kelemen Zoltán mezőtúri képviselő szerepelt a "hallgatók" között. Pest megyéből Bánáti Gézáne budai, Bata János gyömrői, Békés Istvánné, Cservenka Ferencné gödöllői, Görbe Ferenc nagykovácsi, Kerek László albertirszai és Mondok Pál dunakeszi képviselő bizonyult különösen "szófukarnak".

Azóta persze újabb parlamenti ülésszakokon vagyunk túl, s azokon néhányan "megszóltak": Mondok Pált, Boros Andrást és Hajós Ferencet ez okból töröltük a listáról, Cservenka Ferencné pedig, egy visszahívására irányuló akció kezdetén, lemondott a mandátumáról.

Új szolgáltatásainkat ajánljuk közületeknek és magánszemélyeknek:

asztalos- és lakatosipari munkák,
dekorációs tevékenység,
személygépkocsik javítása és diagnosztikai mérése.

JÓ SZAKEMBEREKSEL
kedvező árainkkal és rugalmas magatartásunkkal állunk megrendelőink rendelkezésére.

A sportot támogatja, ha megrendelésével hozzánk fordul!

Sportlétesítmények igazgatósága
Telefon: 33-902

A **ma holnap** -ban is az:

HA

GYORS,

PONTOS,

MEGBÍZHATÓ

kisipari minőségű, az építőipar minden területén profi színvonalú céget keres, ha sok az építési gondja, baja, mindent bízson az

"ÉPKAR"-ra!

A kapanyél is elsülhet...

A képviselő levelet kapott

Az egyik Szolnok megyei képviselő, országgyűlési felszólalása után levelet kapott. Nem akármilyet. A címzett - dr. Király Ferenc tiszaföldvári orvos - szerkesztőségünk rendelkezésére bocsátotta a jeles dokumentumot. Közreadjuk. Íme:

DOKTOR UR!!!
A MAGASZIVÉ SOSE FÉRT,
REMELEM SÜRÜN FOG
EZEKUTÁN
SZÉGJELTE MAGÁT BELE
PISZKOLNI ABBA ATÁLBÁ
AMELYIK BŐL ESZIK. ETTŐL
A RENDSZERTŐL MAGA CSAK
KAPOTT SÁLYNÓJ.
HOGY MERNEK MEGÁHÓZ
A BETEGEI BIZALOMMAL
LENNI, ÉS FŐLEG A VÁ-
LASZTÓI AKI NYILTAN
ÚSZIT A RENDSZER ELLEN
A PUSKÁ PUCOLÁSZÁVAL.
REMELE ERRE RÖVIDE-
SEN NEK LESZ IDEJE
ÁSSÁ EL MAGÁT AZ
ILYEN ORVOS ATÁRSÁ-
DALOM SZEGÉNE.

Tisztelt Bátor Levélíró!

Ma azokat az időket éljük, amiket már régóta szerettünk volna élni. Beszélhetünk. Elmondhatjuk gondolatainkat. Ezt tette az országgyűlési képviselő, gondos leveléből kiderül, hogy Ön is. Számtalan más lehetőség közül persze a névtelenséget választotta. Pedig Király Ferenc nem tagadta volna meg Öntől a vita lehetőségét sem. Igaz, a vitához érvek szükségesek... Érvek, amelyek jók, vagy rosszak, de érvek!

Az Ön egyik kitűnő "érve" a tál, amelyből eddig a képviselőt etették. E tál maga a rendszer, amit manapság Kádár-korszaknak sem szégyen már minősíteni. Önnek igaza van, tisztelt bátor levélíró. Bennünket eddig elég rendesen etettek. (Önt még most is etetik, úgy hiszem.) A tálban ott volt a szocializmus nevű rágógumi, az egypártrendszer rágós mócsingja, ötvenhat keserű fekete-levese és még sok minden. Ki örömmel, ki kínlódva, ki egyre kétségbeesettebben, de evett a tálból. Muszáj volt. Mi is eszünk, de úgy gondoljuk, hogy egyszer majd a magunk táljából. Kicsi lesz talán, de a miénk, és a belevalót is magunk főzzük. Mi azon leszünk. És Ön, kedves bátor levélíró? Van abban valami félelmetes, amit levelében puskapucolás alatt ért. Tehát Ön szabadidejében puskát tisztítgat. Készül. Talán nem is egyedül. Fenyegetőzik. Ezt még rosszabb kedvű "nagypolitikusaink" sem teszik. Vitákra szükségünk van, fegyverekre nincs. Az Öné sem kell senkinek. (Csak nem egy ajándékba kapott, ügyes kis vadászfegyverről van szó? Tudja, amit tán a fullajtárjai vettek Önnek, a nagy tszetelet jeléül...)

Nem, tisztelt bátor levélíró! Az Ön ideje lejárt. Ezzel a ténnyel nézzen inkább szembe, ha már az országgyűlési képviselővel nem mert. A puskával pedig vigyázzon. (Tudja, néha még a kapanyél is elsülhet.) Kárt tehet magában.

Hortobágyi Zoltán

Lakos László:

Jó, de még jobb is lehetne...

A jászkarajenői Árpád Termelőszövetkezet elnöke állatorvos. Alig negyvenéves volt, amikor három és fél éve országgyűlési képviselővé választották. Körösteretlően él.

- Elégedett az Országgyűléssel?

- A jelenlegi Parlament már alkalmas arra, hogy a törvényeket meghozza. Sokat változott a szerepe a Tisztelt Háznak, s ebben nekünk magunknak is részünk van. E tekintetben tehát elégedett vagyok. Eljutottunk oda, hogy "odabenn" mi beszélünk olyasmikről, amikről "idekinn" még csak suttognak. Régebben ez fordítva volt. Nem vagyok viszont elégedett azzal, hogy nincsenek meg az érdekcsoportok a tisztas, jó és hasznos vitához. Az

Országgyűlésben ma sokkal több a lehetőség, mint amennyivel él.

- Tehát ne oszlassa föl ön magát?

- Miért oszlatná? A további változások igénye megvan. Megalkult például az agrárcsoport, nyilván mások is készülődnek. Meg azután ha új választásokkal vadozatúj képviselők kerülnek be a Házba, jó lenne látni, hogy kik ők. Nem látom az új erőket, nem tudom - és nemcsak én nem - mit is akarnak. Nem látom mögöttük a kellő erőt, a tömeget, ami a dolgok megváltoztatásához szükséges.

- Ön híve a hatalom újrafelosztásának...

- Nem tagadom. A politikai hatalom megosztása már alakul, a gazdasági hatalom megosztása viszont csak a szavakban létezik, ott még nem történt semmi. Fontos volna az öngazgatás megerősítése is, legyen az tanács, vállalat, iskola, vagy bármi.

- A változóban lévő országgyűlés sokak szerint még messze van az igazitól. A képviselőknek viszont egyre több időre volna szüksége.

- Abból pedig kevés van, hiszen sok az ülés, kinek-kinek főállása adja a kenyeret és viszi az idejét. A miénk törvényhozó parlament, s

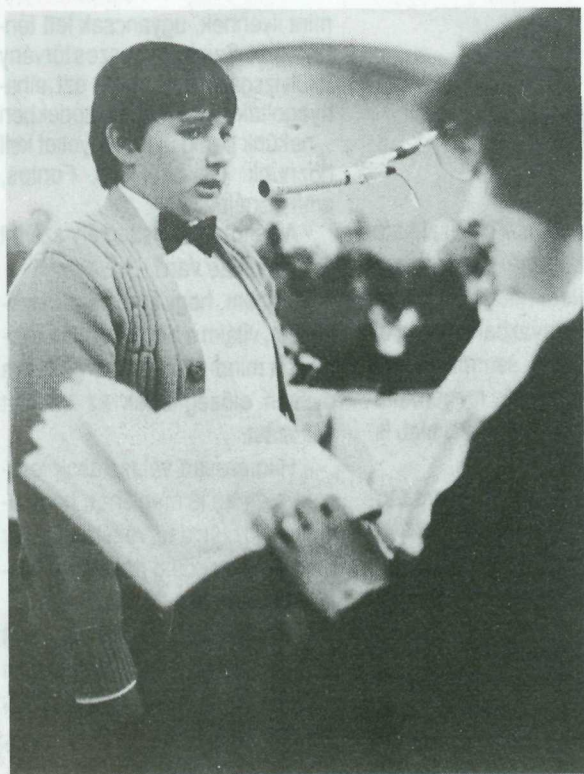
mint ilyennek, ugyancsak lett tenivalónk. Szinte az összes törvény fölülvizsgálatra szorul - ezt elhanyagolták az elmúlt évtizedekben -, nekünk pedig új törvényeket kell hoznunk. De bírni kell. Fontos, amit csinálunk.

- A változásban személy szerint Önnek része van?

- Hiszem, hogy igen. Hozzászólásaim, vitáim a bizottságban, a folyosón mind-mind ezt sürgették, s nyilván elősegítették az említett változást.

- Hamarosan választások lesznek, még az is meglehet, hogy előbbre hozzák a tervezettét. Akar még öt esztendeig az Országházban munkálkodni?

- Szeretnék... Szeretnék, mert az azt jelentené, hogy választóim elégedettek velem és újra megbíznak bennem.

Hargitai
Lajos
felvételei

K
o
n
f
i
r
m
á
c
i
ó

Mint a római katolikus egyház tanításai szerint nevelkedett ember, mindig is érdeklődve figyeltem más vallások ceremóniáit, jóllehet, nekem idegenül hangzottak a tömjént árasztó, mélabús katolikus énekek után a reformátusok zsoltárai. Később, cseperedvén ügyelnem kellett, nehogy eltévedjek, kít hogyan szólítsak, ha netán plébánossal vagy lelki pásttorral találkozom, ügyelnem kellett a parókia és a plébánia elnevezésére is. Aztán ott voltak az első áldozások, majd a bérnialások. A reformátusoknál ugyanez másképp hangzott: konfirmáció. Ami annyit tesz: a hit megerősítése ünnepélyes keretek között. Egy kétéves hitoktatás után e gesztussal tekintendő nagykorúnak a gyermek.

Mondják, arról végképp nem tehetünk, hogy hová születünk, és milyen vallásúnak. Az elmúlt negyven évben ez utóbbi - egy sajátos ideológiai harc következtében - nem volt fontos. Ma talán újra az lesz. Legyen is így, hiszen teljes szabadságunkhoz hozzátartozik a lelkiismereti szabadság is. De komolyan véve. (Felvételeink Török-szentmiklóson készültek. A szertartást Csökmel Edit lelkész vezette.)

Kalendárium: május 7.

Szent Szaniszló

A hagyomány szerint Szent Szaniszló püspök és vértanú a lengyelországi Szczebanowban született 1030-ban, azután, hogy szülei 30 évi boldog házasság után minden gyermek iránti reményükről lemondtak.

Kitűnt szellemi és lelki kiválósága, ezért a teológia elvégzése után hamarosan kanonok lett, majd a klérus, a nép, sőt maga a fejedelem, II. (Bátor) Boleszló kívánságára II. Sándor pápa 1702-ben kinevezte Krakkó püspökévé.

Püspöksége kedvező körülmények között indult, de az idők múlásával összeütközésbe került az erőszakos, eszeveszetten gögös természetű - akkor már királlyá koronázott - Boleszlóval. Az erkölcstelen, botrányos életével - többszöri figyelmeztetés ellenére - felhagyni nem akaró királyt kiközösítette az egyházból. Erre Boleszló a püspököt az oltár előtt megölte, kísérete pedig darabokra vágta holttestét. A gyilkos királytól elfordultak a lengyelek, ezért Magyarországra menekült, unokaöccsénél, Szent László királynál keresett menedéket.

Szaniszló holttestét a templom melletti temetőben temették el, de már kilenc évvel halála után, 1088-ban átvitték a Wawelba. Sirjánál azonnal megnyilvánult a hívők tisztelete, főként a szegények részéről, akiknek pártfogója volt életében. A róla szóló későbbi legenda, mely szerint szétdarabolt teste magától összeforrott, a feudális anarchiától szétszabdalt Lengyelország újraegyesítésének volt szimbolikus megfogalmazása.

A Magyar Anjou Legendárium is megőrizte alakját. E szerint sok csodát művelt. Egy Péter nevű magyar ember fiát is feltámasztotta. Amikor a csoda híre elterjedt Magyarországon, sok zarándok kereste fel a szent krakkói sírját. Későbbi tiszteletét jelzi - egyben eltérés a középkori legendáktól - Varga Lajos jászárokszállási szakrális népköltő verses földolgozása. A megáradott végrendelet című lélekjavító történetben a király nem ölte meg a püspököt, hanem vezekelni kezdett, és megbékélve fogadta Szaniszló kezéből a végső vigasztalást.

Szentté avatását IV. Ince hirdette ki 1253-ban. Ünnepe 1594-ben vették fel a Római Kalendáriumba. 1969-ben áthelyezték április 11-re, vértanúságának napjára.

A lengyelek másik Szaniszló nevű szentje 1550-ben született Rostkau várában. Lengyelország egyik legelőkelőbb főnemesi családjából, a Kosztká családból származott.

Tizenhét éves korában Bécsből Augsburgba ment, s hogy a jezsuita rendbe léphessen, Rómába gyalogolt, ahol őt Borgia Szt. Ferenc felvette a noviciátusba. Csodálatos ártatlanság és áhítat tűntette ki Szaniszlót, de már tizennyolc évesen meghalt. Ő a legfiatalabb kanonizált szent, a tanulóifjúság pártfogója.

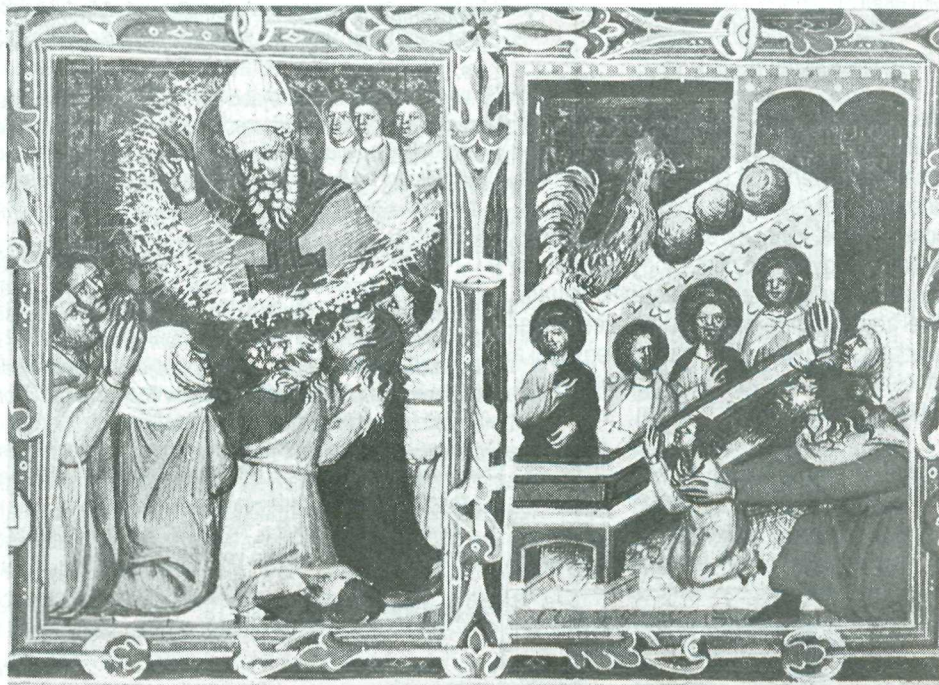
A Kosztká család egyik ága hazánkba került. Ennek egy késői leszármazottja Csontváry Kosztká Tivadar, a nagy magyar festő, akinek édesapja, Kosztká László Ede 1904-ben halt meg Jászapáiban.

Kósa Károly

Gyulán ma és holnap

Szentmise
a püspökért

Báró Apor Vilmos püspök tiszteletére emlékünnepeken várják az érdeklődőket ezen a hétvégén Gyulán. Pénteken, a városi tanács dísztermében kerekasztalhoz ülnek Pozsgay Imre államminiszter társaságában dr. Pataky Kornél győri megyéspüspök, Gyulai Andre Szegecsanádi megyéspüspök, Korzenszki Richárd pannonhalmi perjel, Bíró Zoltán irodalomtörténész, Für Lajos történész, ifj. Keresztes Sándor mérnök. A beszélgetést Raffay Ernő történész vezeti majd. Másnap, szombaton ünnepi szentmisét mondanak fél tíztől a katolikus nagytemplomban, és tudományos emlékülést is tartanak a határmenti, békési városban. A kerétszeti szakközépiskola napi száz forintért szállást ad a jelentkezőknek.

Tanácselnök kontra párttitkár

Nagy baj a párbaj

Mezőtúr: belvív helyett belháború

Március 24-én ülést tartott a mezőtúri városi párt- végrehajtóbizottság, ami után futótűzként terjedt el a hír: Papp János tanácselnök kemény hangon bírálta a párt helyi munkamódszereit, különösképpen pedig Györfi György városi első titkár. A testület egyébként egy vitaanyagot tárgyalta ez alkalommal "Feladataink politikai programunk végrehajtásában" címmel.

A vezetők vitája és személyes ellentéte nem újkeletű. Az említett pártbizottsági anyag tartalmaz is egy kitétele, ami elmarasztaló a tanácsra, mondván, hogy annak "koordinációs együttműködése" nem megfelelő. Mármint: a pártbizottsággal. E mondat mögött nem nehéz megsejteni a "renitenskedő" - vitakozó - tanácselnöknek szóló ejnye-ejnyét.

A tanács pártalapszervezet persze kikérte magának az egészet, s írásos válaszában némi önkritikát hiányolt a vitaanyag készítőitől. A városi pártapparátustól.

Érdemes persze idézni Papp János végrehajtóbizottsági hozzászólásából is. "Ebben az anyagban sem foglalkozunk konkrétan a személyi és testületi megújulás kérdésével, konkrét nevek megszemélyesítésével, mert semmiképpen sem tekinthető a múlt év szeptemberi pártbizottsági megújulás a városi pártszervek teljes megújulásának... A pártbizottságban történt személycserék döntő többsége enélkül is időszerűvé vált..., elsődleges feladatnak tartjuk, hogy visszanyerje a pártbizottság a tömegek bizalmát, amit az elmúlt két

év során oly könnyelműen elhordtunk..."

A javaslatok is hasonló szellemben és hangnemben fogantak. Ezek közül az egyik konkrétan is Györfi György személyével foglalkozik. "Javasoljuk, hogy a városi első titkár alkalmatlanság címén visszahívásra kerüljön... Indítványozzuk, hogy a pártértekezlet a két titkár közül válasszon első titkár."

Szerettük volna természetesen Györfi György véleményét is megismerni a helyzettel kapcsolatban, ám ő nem kívánt ez ügyben nyilatkozni. Azt válaszolta, hogy majd a május 20-i városi pártértekezleten felel az elhangzott vádakra. Hozzátette még: szeretné, ha a város párttagsága nem ilyen nyilvános adok-kapokból ismerné meg iga-

zán a személyét, s nem ilyen indulatok nyomán alkotna véleményt róla.

Sajnáljuk a hallgatást, sajnáljuk, hogy az első titkár nem tartotta fontosnak a nyilvánosságot. Ezzel természetesen nem érthetünk egyet. Így viszont annál nagyobb várakozással tekinthetünk a pártértekezlet elé, amit nyilvános fórumként hirdettek meg. Ott majd, vélhetően újra összecsapnak az álláspontok, megméretnek az érvek és indokok, s e - városnak ropant terhes - személyi konfliktus tán megoldódik valahogy. Bizalmat kap Györfi György, vagy sem, a döntés remélhetőleg a város érdekeit szolgálja majd.

L.M.L.

Vissza a feladónak...

Ács Bálint
VTVB sportfelügyelő elvtárs
Mezőtúr, Szolnoki utca 14.
Melléklet: 1

Kedves Ács Elvtárs!

Megköszönöm kedves figyelmességét, amikor "állandó belépőjegyet" küldött számomra a város területén tartandó sportrendezvények látogatására. Ne vegye rossz néven, ha nem kívánom igénybe venni és azt mellékelten viszszaküldöm. Egyben közlöm, hogy ugyanezen rendezvényekre bérletet szeretnék váltani, mellyel anyagi támogatásomat kifejezésre akarom juttatni. Remélem nem maradok egyedül a szemléletváltásban, s az eddigi ingyenjegyesek közül lesz, aki csatlakozik hozzám.

Mezőtúr, 1989. február 2.

Elvtársi üdvözléssel:
Györfi György

Ezt a levelet a Mezőtúr és Vidéke című lap márciusi számából ollóztuk.

Sántít a példa, avagy romlik az emlékezet?

Nyílt levél Györfi György városi első titkárnak

A Mezőtúr és Vidéke című lap márciusi számában Ön levelet írt Ács Bálintnak, mely szerint a városi sportrendezvényekre szóló állandó belépőjegyet visszaküldte. Nagyon önzetlen, demokratikus lépés lenne ez, ha nekem nem jutna eszembe néhány példa, amikre most ennek kapcsán emlékeztetnem kell Önt.

Ha valaki hirtelen leveti magáról a diktatórikus, despota öltözetét, és felölti a reformista köpönyeget, hajlamos lehet a múlt eseményeinek elfelejtésére. Lássuk sorjában az eseményeket: 1987. február. A Vörös Hadsereg évfordulójának megünneplése a városban. Telefonon Ön kiüzente a mezőhéki Táncsics Termelőszövetkezetbe, hogy az elvtársak - mármint a téesz vezetői - küldjenek be néhány karton söröt az ünnepségre.

1987. május elseje. Újabb telefon Öntől: szeretnénk az apparátusban dolgozó elvtársakat megvendégszolgálni az ünnepi felvonulás után a Vetőmagtermelő Vállalat oktatási bázisán, ezért küldjenek be néhány karton söröt. 1987. augusztus 22. Jeles nap a város életében, ugyanis Váncsa Jenő miniszter és felesége érkezik az alkotótábor és festőművész kislányuk meglátogatására. Tehát ismét telefonutasítás, de most már pontosabb igényekkel. Igaz, a birkapörkölt olyan finomra sikerült, hogy nem is került sor a rántott csirke feltálalására. Így igazán nem is tudjuk, mi lett a sorsa.

A leggondosabb előkészületek mellett is gikszer csúszott a szervezésbe. Csak 22-én reggel tudták meg, hogy a miniszterné kedvenc étele a rántott csirke, és ez lemaradt az étlapról. Telefon a téeszünk központjába, és úgy kaptuk az ukaszt, hogy 12 db csirkét rántsunk ki, és duplafalú fazékban, délre küldjük a Takács tanyára. Az idő rövid volt, sokáig nem tétovázhattunk, hiszen a parancs határozott és egyértelmű volt. Csak úgy tudtuk teljesíteni, hogy a pár napja beolázott jércéből "kirántottunk" 12 db-ot, és ezt külön gépkocsival beküldtük. Igaz, a birkapörkölt olyan finomra sikerült, hogy nem is került sor a rántott csirke feltálalására. Így igazán nem is tudjuk, mi lett a sorsa.

Lám-lám, a fenti példák mások, mint amilyen érzékeny figyelmességgel Ön Ács Bálintot kioktatta. Nekünk kemény parancsnak számított az Ön "kérdése" 1987-ben, és eszünkbe sem juthatott, hogy azokat nem teljesíthetjük. Természetesen mindig mindent ingyen.

Bennem azért bújál a "kisördög": vajon, ha nem sörgyárat, hanem pl. nátronlúg (hypó)-gyárat építettünk volna, akkor azzal fogadta volna a vendégeit?

Budapest, 1989. április 13.

Dr. Pálffy Dezső

c. egyetemi docens, a mezőhéki Táncsics Tsz ny. elnöke

Elvtársak, álljunk a sorba!

Hány párttitkár kell Törtelen?

A Fajka elvtárs nem nyilatkozik. Csak áll a kesztyűüzem előtt, a slág végit szorongatja, és semmit sem sejtetően hallgat. A Fajka elvtárs expárttitkár. Tizenöt évig titkárolta a Dózsa Tsz-t meg a községet, aztán most sokrétűen hallgat. Törtelen hithű és erényteli embernek ismerik, aki minden időben bátran véghez vitte, amit fölülről mondtak neki. Hát persze, hogy még az MSZMP-beli társai is égnének a kíváncsiságtól: miért mondott le tavaly a nagy pártértekezlet után. Na, de előlük is elzárja ám az infót! Ilyenformán a Fajka elvtárs egy titkos pártokumentumnak tekinthető.

Állítólag nem szívesen járogatott ki az emberek közé, így talán ezek az emberek nem is nagyon értesültek róla, hogy miután bedobta a törülközőt, a Fajka elvtársra több állásajánlat szállt rá. Fölcsaphatott volna a tsz-beli ipari ágazat vagy a tehenészeti telep vezetőjének, várták a sertésstelepen áruforgalmi előadóként és a háztáji bizottságban is. A kínálat változatos. Mit csinál erre a Fajka elvtárs? Elszegődik a kesztyűüzembe rakodó segédmunkásnak. Megható finálé egy modern pártszínműben.

Szó nem jut, nem is jár az előre nyomuló utódoknak. Csak tett. Fajka elvtárs locsol, lassanként fölázik a kocsíút pora. "Engem ne ítéljen meg senki, csak a párt!"

Azt még a rosszakarói sem tagadhatják, hogy a Fajka elvtárs nagy úrt hagyott maga után. Épp ezért a jelölők alapos körültekintés után a Csajbók elvtársat indították. A Csajbók elvtárs - aki addig a tehenészeti telep színeiben dolgozott és az utóbbi időben jelentős erkölcsi fejlődésen ment keresztül - egyetlen aprócska ellenszavazattal ült be a párttitkári székbe.

Törtelen /és máshol/ ősi szokás járta: aki a szövettkezt párttitkára lett, az lett egy másik választáson a községé is. Úgy voltak vele: a tsz fize-

ti, a község viseli. Punktum. A Csajbók elvtárs tehát máris multipárttitkárak érezhette magát, s bár az előkészítő bizottság hírül adta, nem megy majd minden olyan simán, a községben lévő többi alapszervezetet is összetrombitáló, úgynevezett összevont taggyűlés szavazása egyszerű formáságnak látszott. Csakhogy Tényi mezőir elvtárs keresztülhúzta a számitásokat. Tényi elvtárs fölállt a helyéről és minden lacafacázás nélkül a jelölti listára vétette ifj. Fazekas főágazatvezető elvtársat. Na, lett is nagy csodálkodás, nem kevésbé akkor, mikor a papírok meg számlálásából kiderült: ifj. Fazekas elvtárs a községi párttitkár. A tréfálkozásra hajlamos törtéliek össze-

súgtak: idén jó a termés párttitkárból, egyet vetettünk el, s kettő kelt ki.

A fene érte ezt? Ha a Dózsa Tsz pártbrigádja funkcióba akarta küldeni ifj. Fazekas elvtársat, vajon miért nem választották meg már az első fordulóban tsz-párttitkárak? Miért a Csajbók elvtársra esküdtek? Pedig jó előre tudhatták: kettő a tisztség, de egy az ember. Vajon mitől változott meg olyannyira az ízlésük pár nap leforgása alatt? Miért, hogy önmagukat is überelték? A szóbeszéd szerint ennek legalább két oka van. Föltehetőleg a tsz Fazekas-párti elkötelezett csoportja szervezte meg a pálfordulást azért, mert a fiú /főágazatvezető/ Fazekas elvtárs funkcióba

juttatásával az atya /elnök/ Fazekas elvtárs iránti háláját szerette volna leróni; vagy azért, mert az ifj. Fazekas elvtársat próbálta kimenteni a fegyelmi bizottság karmai közül.

Annak meg kifejezetten csak Isten a tudója, hogy Kónya elnökhelyettes elvtárs - miközben a szeme előtt zajlott a választási ceremónia - miért nem volt képes kinyögni egyetlen árva szót sem az összevont taggyűlésen arról, hogy az ifj. Fazekas elvtárs ellen jó ideje fegyelmi eljárás van folyamatban a sertésstelepről szórén-szálán eltűnt IOO darab jószág miatt.

A Kónya elvtárs, aki maga kezdeményezte a fegyelmit, aki - úgy látszik - a kritikus pillanatban megkukkult. Miért a ceglédi városi pártbizottságra vitte a hírt, itt nem stimmelnek a dolgok, elvtársak, csináljanak már valamit?

Hosszú hallgatás és egy időközben megejtett vizsgálat után végre a városi pártvégrehajtóbizottság is nyilatkozott. A maga részéről nem ad ugyan bizalmat ifj. Fazekas elvtársnak, na de hát az áldóját, ifj. Fazekas elvtárs mégiscsak a tagság titkára, ha nekik kell, hát legyen. Döntsenek ők. Az újabb összevont taggyűlésen, amely a döntés terhet vette magára, a városi pb-t Berla titkár elvtárs képviselte, a megyei lap tudósítóját is személyesen ő zárta ki az eseményről. Ennek ellenére minden rendben ment: előterjesztés, hozzászólás stb. Csak mikor a bizalmi szavazáson volt a sor, és megolvasták a titkos voks-cédulákat, eszméltek rá, hogy a gyűlés határozatképtelen.

Szétoszlott a nép és azóta nem tartottak titkárválasztást Törtelen. Még egy fegyelmi indult ifjabb Fazekas elvtárs ellen, aki szakított a tsz-szel, ez év elején egy szolnoki céghez szerződött szaktanácsadónak. Posztja üres, azóta Csajbók elvtárs viszi a pártügyeket.

Varga Sándor

Felhívás

A Független Ifjúság volt tagjai! A kik rokonszenveztek pártunkkal!

Volt nemzetgyűlési képviselők és országos elnökök,
dr. Mizsei Béla szól hozzátok.

A nemzetközi légkör enyhülése lehetővé, a súlyos gazdasági helyzet elkerülhetetlenné teszi a magyar politikai és gazdasági élet gyökeres átalakítását. Ezt csak az egész társadalom tudja megoldani. A társadalom széles tömegei a politikai pártokon keresztül tudnak bekapcsolódni a demokratikus rendszerért folytatott küzdelembe.

A magyar nemzet ismét sorsfordulóhoz érkezett, mint 1945-ben. Európa kapuján kopogtat. Bebocsátást kér az európai nemzetek közösségébe. Bebocsátást csak úgy nyerhet, ha bizonyítja, hogy itt többpártrendszeren alapuló demokratikus kibontakozás van. Tehát, aki akár közvetlenül, akár közvetve akadályozza pártunk újjászervezését, az a magyar nép érdekei ellen van. Mindenütt követeljük pártunk újjászervezésének támogatását.

Legyen már vége a kishitűségnek, egymás ijesztgetésének, a fontolgatásoknak. Itt cselekedni kell, mert május 27-én választmányi ülésünk lesz Budapesten. Minden községben, városban alakuljanak meg a szervezetek! Minden 20 tag után egy választmányi küldöttet kell megnevezni. Ezt jegyzőkönyvbe kell venni és címét, személyi adatait, személyi számát közöljétek a következő címen: Deák András, Szolnok, Május 1. u. 39. /Minden kedden este itt tartjuk pártnapjainkat. Itt bármikor értesítést, felvilágosítást kaphattok a szervezési kérdésekben. Keressétek ezt a központunkat levélben, vagy személyesen./

Hangsúlyozni kívánjuk, hogy mi, a Nagy Ferenc és Kovács Béla-féle kiskgazdapárt vagyunk. A Dobi-Ortutay-féle kiskgazdapárthoz, amely eladta a parasztot Rákosinak, nekünk semmi közünk.

Az osztályvezetőt lapátra tették

Agyó, hivatalnok úr!

A tavalyi év két emlékezetes lelépést hozott a ceglédi városi tanács életében. Az apparátus kereskedelmi felügyelője és a hatósági osztály vezetője teli puttonnyal távoztak. Egyikük jelentős összegű kölcsönt vett föl azoknak a kocsmáknak a vezetőitől, akiket éppenséggel ellenőriznie kellett volna, a másik meg az itókával kötött eltéphetetlen barátságot, ráadásul neki is volt kulcsa ahhoz a szekrényhez, amelyből pénz tűnt el. Mindketten diszkréten, csörgés és csattogás nélkül tették be maguk mögött az ajtót. Idén pedig Köles József, a műszaki, termelési- és ellátásfelügyeleti osztály vezetője került lapátra. Mivel nem volt hajlandó önként fölmondani, vétkeit fegyelmi vizsgálattal szedték sorba. Hatalmasra nőtt az elbocsátását indokolni hivatott lajstrom: pénzügyi, vagyonkezelési szabálytalanságok, fedezet nélkül vállalt kötelezettség, indokolatlan tervekészítés, törvénytörő határozat, munkahelyi italozás...

- Köles úr, ön egy bűnzsák. Most ne mondjon véddobeszédet, azt majd megteszi az ügyvédje. Hanem arra kíváncsi vagyok: ilyen következmények előtt hogyan kerülhetett a ceglédi tanácshoz?

- Úgy, hogy jelentkeztem a pályázatra. Előtte Hódmezővásárhelyen dolgoztam, hasonló munkakörben. A ceglédi vezetőknél volt alkalmam informálódni felőlem. Ami pedig a bűnzsákot illeti: nagyon rövid idő alatt lettem azzá.

- És ezt díjazták volna tavaly november 7-én több mint nyolcezer forintos jutalommal?

- Azt nem tudom, mit honoráltak, de hogy november 7-e és december 9-e között történnie kellett valaminek, az biztos. Mert december 9-től szilveszter napjáig szabadságon voltam.

- Mi történt az ominózus négy hét alatt? Vagy csak föltételezéseik vannak?

- Erre az időszakra kapott meghívást Király Zoltán országgyűlési képviselő, aki régi jó ismerősöm. Az előkészítésben természetesen én is részt vettem, ez már sokaknak szemet szúrt. A találkozó ugyan nem jött létre, de az ügy miatt a tanács közművelődési felügyelőjét, Kiss Györgyit, aki szervezte az eseményt, erős kioktatásban részesítette előbb Podmaniczki István városi pb-titkár, majd pedig a városi tanács elnöke, Fekete Antal, segítségül hívta az apparátus párttitkárát, Ottóhal Vilmost. Utóbbi kettő a Király-meghívásban valami sötét szervezkedést vél felfedezni, s benne az én szerepemet kutatta. Ráadásul december 13-án megalkult az MDF helyi csoportja, amiből megint csak komoly részt vállaltam. A fordulat január 6-án következett be: a tanácselnök közölte, adjam be a fölmondásomat.

- Beadta?

- Dehogya, sőt a vádpontokat erélyesen visszautasítottam. Lehet úgy is mondani: nekítámadtam az elnöknek, na és kifejtettem, hogy ő miben felelős.

- Hát tessék, mondja el, mi-ben felelős! De kérem, elő ne hozza most a részleteket!

- A városban egyre-másra épülnek - lakossági önerőből - a szilárd burkolatú utak, rossz pályaszerkezettel. Ezt a vezetőik ma még a sikereik közé írhatják, de három év múlva az utak tönkre fognak menni. Nem beszélhetünk csapadékvíz-elvezetésről, az árkok elhanyagolt állapotban vannak, eső után a város úszik. Nincs rá pénz. Kértem, hogy egy helyen kotortassuk ki a G 1-es csatorna csapadékvíz-átvezetőjét, mert az iszapból már nem működik. Nincs rá pénz. Viszont van autósmozira és szoborra több millió forint.

- Ne is folytassa! Éppen ön az a szakember, akinek kutyája kötelessége szóvá tenni ezeket az ellentmondásokat!

- Ugyan ki mert volna itt szólni?! Fekete Antal tanácselnök - akik egyébként a pártarisztok-

rácia jellegzetes képviselőjének tartok - despotikus vezető, nem tűr ellentmondást. Az osztályvezetőkre is inkább csak azért tart igényt, hogy legyen kikre hárítani a rossz döntések következményeit.

- Ön pillanat! Beszéljünk az ön rossz döntéseiről!

- Nekem a legapróbb dolgokban sem volt döntési jogom. A javaslatlétet lehetőségét meghagyták, aztán az elnök és az elnökhelyettes úgy határozta, ahogy nekik tetszett. Olyan eligazításokat kaptam fölük, hogy például takarítsam el a szemetet, mert közeleg a halottak napja, vagy hogy kaszáltassam le a fűvet. Ennyi volt az én mozgásterem. És ez a két vezető úgy ítéli meg, hogy én nem értek a szakmához. Ezt kikérem magamnak.

- Csakhogy a beosztottjai sem vállalnak kezességet önért. Fölbomlasztotta az osztályt, vizályt szított a kollégák között, alacsony szintű a szakmai fölkészültsége, formálisan intézte a közérdekű bejelentéseket, napközben italozott, csak a kocsmákat ellenőrizte, fölösleges tervezési munkákat végeztetett...

- Kik mondják ezt? Azok, akik a munkaidejük jó részét maszekolással töltötték? Azok, akik saját zsebükre késztették el a lakossági utak terveit? Vagy az, aki az osztály gépkocsiját rendszerint magáncélra használta? Vagy az, aki szabályellenesen telek megosztásokat végzett maszekban? Ezt a gyakorlatot megszüntettem, hát persze, hogy nem állnak jól értem. Az ő vallomásuk is része az ellenem indított koncepciók eljárásnak.

- Nem látom be, hogy bárkinek is érdekében állna koncepciót gyártani ön ellen.

- A kritikus magatartásom, a szófogadatlanságom bizonyos kérdéseknél, az MDF-tagságom és a Király-ügy. Ez elég volt hozzá szerintem.

V. S.

Kinek a pénzéből?

Szomorú tény, de tény: a Jász-kunság elnevezésű folyóiratot kevesen olvassák még Szolnok megyében is. Másutt annyira sem. Pedig már majd' negyedik évtizede kerül újságos standokra a Tisza átszelte megyében az irodalommal, társadalompolitikával, művészetekkel foglalkozó kiadvány. Főszerkesztője legutóbb dr. László Gyula volt, aki a Néplap olvasószerkesztői székét cserélte föl az MSZMP megyei bizottságának munkatársi székével. Tovább főszerkesztő nem lehetett kívánt lenni. Hirdettek is pályázatot annak rendje és módja szerint, ahogy manapság ez dukál. Jöttek is a koncepciók a fölkerült jelöltektől, mint a pinto. /Mert azért biztos, ami biztos.../ Az MSZMP megyei bizottságának ideológiai titkára, Fábán Péter is megpályázta az állást. Igaz, nem az első között. Viszont amint kiderült szándéka, nem akadt szülés e megyében olyan, erre a pályázatra odafigyelő, aki ne borítékolt volna a jövőendő főszerkesztő nevét előre. Igaz, csak két író akadt a nagyobb eséllyel indulók között.

Hogy valaki ideológiai titkárból miért akar Jász-kunság főszerkesztő lenni? Fogós kérdés. Tény viszont, hogy Fábán Péter előbb megkapta a megyei tanács művelődési osztályának vezetőjétől a bizalmat //, s csak azután mentette föl az MSZMP megyei bizottsága titkári tisztségéből.

Ez a nyílt pályázat olyan "nyíltan" zajlott a nyilvánosság előtt, amilyen nyíltan csak lehetett. Fábán lett a főszerkesztő és pontunk. Nincs ember, aki ezen változtatna. Nincs, aki megkérdézhetné: minek a pályázat, drága osztályvezető úr, ha ügyis maga dönt? Nincs, aki megkérdézhetné: önmaguknak minek játszották el ezt a kutyakomédiát? Meg talán majd azt a kérdést sem teszik föl: vajon mi sürgette a fölételes veszteséges lap föllálású főszerkesztőjének kinevezését? Az eddig negyedévenként megjelent két-kétezer példány negyede nem talált vevőre. Vajon mindoktalan ilyen előzmények után, hogy a lap terjedelmét a kétszeresére emeljék, az eddigi négy megjelenést pedig hatra? A biztos főszerkesztői fizetéssel csak nem a lap egyébként is telemerre rugó veszteségét akarják növelni? És talán azt sem kérde senki: tessék mondani, ezt a szűkös megyei költségvetést ugyan milyen jövedelmek csökkentik eleve tudható veszteséggel? Mi azonban nem kérdezzünk ilyeneket.

Sokkal inkább örülünk az MDF Törvényi Szervezete ténykedésének. A megyei tanács elnökéhez, Mohácsi Ottóhoz írott levelükből idéznék: "A karcagon élő és dolgozó író, Körmenyi Lajos, és a szolnoki Fábán Péter, volt Néplap-főszerkesztő, megyei ideológiai titkár közül a művelődési osztály vezetője az utóbbit tartotta alkalmasnak az állás betöltésére. A döntést elfogultnak és igazságtalannak tartjuk! A művelődési osztályvezető információi elégtelenek; Körmenyi Lajos szépirodai, esszéírói, szociográfiai és műfordítói munkásságán túl már a hetvenes évek végén a Györfly Stúdió tagjainak munkáiból több alkalommal szerkesztett irodalmi és művészeti kiadványokat, antológiát... Bizonyíthatóan kimutatható ezekben a munkákban a szülőföld és a tágabb pátria szeretete, és életének művészi igényű ábrázolása... Ezért alulírottak, a Jász-Nagykun városokban és máshol élő magyar állampolgárok kérjük és követeljük:

1. A megyei tanács elnöke bírálja felül a művelődési osztály vezetőjének döntését, és vonja vissza a kinevezést!

2. Hozzák nyilvánosságra a döntés indokait!

3. Pártatlan, szakemberekből álló bizottság bírálja el a pályázatot!

A levél - közvetlen környezetünkben - kicsit példa értékű is. Nem a hatalom, hanem a hatalmon kívül lévő "kisemberek" fogtak tollat tiltakozásul. /A levélben több száz aláírás található! / És ez fontos.

Kíváncsian várjuk a Szolnok Megyei Tanács elnökének, Mohácsi Ottónak a választ. Már csak azért is, mert időközben számyra keltek különféle hírek. Fábán Péter állítólag a megyei néprontbizottság élére is kíváncskozott már, majd annak is híre kelt: tán a Népszabadság levelezési rovatát kívánja vezetni. Ezek azonban mendemondák. Egyetlen dolgot bizonyos. Ennek az "eleve elrendelt" pályázatnak győztese, Fábán Péter nem mondott le a főszerkesztői tisztről. Vagy ha igen, akkor azt épp' úgy nem hozták nyilvánosságra, mint ama pályázat végeredményét. Az mindenesetre furcsa, hogy az MSZMP Szolnok Megyei Bizottságának április 21-i ülésén sokan fölszólaltak. Nem akadt szótkérő, akinek neve mellé ne írta volna oda a Néplap, hol is a munkahelye. Csupán egyetlen hozzászólóról nem tudhatják az olvasók, vajon mely területen is keresi valójában a kényerét. Hogy ki az? Nos, természetesen Fábán Péter. Tudjuk, hogy ez véletlen. /Fábán azóta a Népszabadsághoz került./

-h-

A tószegi tizenhármak

Ez a történet közel 45 éven át feledésre volt ítéltetve. Csak visszafogottan mertek szólni róla azok, akik átélték, látták a szörnyűséget: miként szegeződnek dobtáras géppisztolyok ártatlan emberek mellének. Az egykori szemtanúknak még ma sincsenek nyugodt éjszakai. Nincsenek, mert álmodunkban gyakorta felugatnak azok a fegyverek, amelyek tizenkét embert kaszabolnak le a tószegi iskola udvarán 1944. október 13-án. Tizenhármán lettek volna, de a tizenharmadik csodával határos módon menekült meg. Ma nyugdíjas-ként Egerben él, Gajdos Józsefnek hívják. Akkor 16 éves volt. Földi Kálmánné bakfisként nézte végig a kegyetlen tragédiát. Ők ketten emlékeznek.

Gajdos József: -Október közepe Tószegen már javában folytak a harcok. A németek a Tisza vonalánál próbálták megállítani az előrenyomuló orosz csapatokat, de egyre sikertelenebbül. Mi, akik az iskola környékén laktunk, a nagy épület pincéjében kerestünk menedéket a lövéldözségek elől.

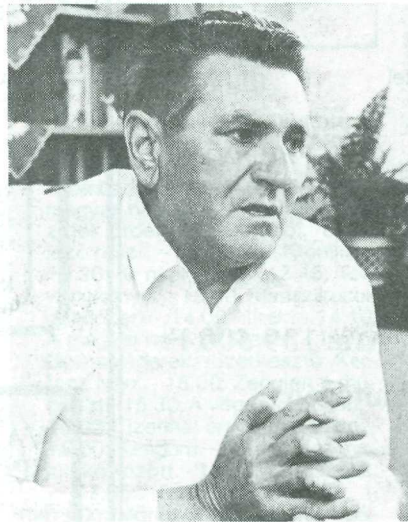
Földi Kálmánné: -Édesapám iskolaszolga volt, mi ott laktunk az iskola udvarán. Amikor megkezdőd-

tek a harcok, úgy tizenkét család menekült a pincébe.

Gajdos József: -Bejöttek a faluba az oroszok. Egy részük az igazgatói lakásban szállásolta el magát. Esténként, amikor alaposan felöntöttek a garatra, zseblámpával lejöttek hozzánk a pincébe, hogy női szerezzenek maguknak. A lányok persze igyekeztek beöltözni vénasszonyos ruhába, még az arcukat is bekenték korommal, hogy elriasszák a nemkívánatos "udvarlókat". De volt közöttük egy kikapós menyecske, bizonyos Subicz Irma, aki nem öltözött át. Őt azonnal kiszúrták: felvittek magukkal, és többen megerőszakolták. Ez így ment néhány napon keresztül, hozták-vitték a lányt. Egyik alkalommal Irma riadtan vánszorgott le a pincébe. Elmondta nekünk, hogy két orosz tiszt részegen összeveszett azon, ki kapja meg őt először, s az egyik lelőtte a másikat.

Földi Kálmánné: -Másnap nem engedtek ki bennünket, gyerekeket játszani. Az oroszok lejöttek a pincébe, összegyűjtötték a férfiakat. Azt hittük, megint krumplit pucolni viszik őket. De most rosszat sejtettünk a hangoskodásból. Odaszóltak nekem, hogy szaladjak el Fehér Jánoshoz, aki nem messze lakott onnan. Ő ugyanis kinn volt a fronton, valamicskét beszállt oroszul.

Gajdos József: -Október 13-a volt, péntek. Reggel 8-9 óra tájban összeszedtek bennünket, azt hit-

tük, a konyhára kell mennünk. Fehér János fordításából kiderült, az oroszok arra kíváncsiak: ki ölte meg egyik tisztjuket. Apám rámszólt, nézzek be az igazgatói lakásba, hogy tényleg megöltek-e ott valakit. Én az ablakon keresztül egy véres bajonettet és egy pisztolyt láttam a földön heverni. Váltig mondtuk, nem mi voltunk. Ekkor valakinek eszébe jutott, hogy elő kell hívni Subicz Irmát, tanúsítsa ő az ártatlanságunkat. El is mentek keresni, de nem találták sehol. Azt mondják, elszőkött a faluból még akkor nap. Az oroszok - miután többször leküldtek, majd felhívtak bennünket a pincéből - ingerülten közölték velünk: mondjuk meg ki volt a tettes, mert akkor csak az az egy hal meg, ellenkező esetben minden férfi.

Földi Kálmánné: -Bennünket, asszonyokat és gyerekeket egyszer csak elkülönítették a férfaitól. Engem kiküldtek fáért. Akkor vettem észre, hogy kinn egyik-másik férfi eltakarja a szemét. Láttam,

hogyan sírnak... Odaszaladtam apámhoz, de ő ellökött magától. Már tudta, mi vár rá... Abban a pillanatban felkapott egy orosz katonát, hogy elvigyen onnan, de így is mindent láttam. Azonnal sokkot kaptam. Máig szívbeteg vagyok.

Gajdos József: -Először édesapámat és Fehér Jánost hívták ki a pincéből. Bevitték őket az igazgatói lakásba, nyilván megmutatni a holttestet. Kisvártatva két lövést hallottunk; apámat ott helyben agyonlőtték, Fehér Jánosnak az arcába fúródott a golyó. Ő visszatántorgott valahogy a pincébe, ahol már csak férfiak voltunk. Újra nyílt az ajtó; két embert szólítottak megint. Ahogy kiléptek a szerencsétlenek, menten föbe is lőtték őket. Emlékszem, a végén már csak hárman maradtunk suhancok a pincében. Előttünk lépett ki Szabó Samu és Mészáros Sanyi bácsi. Kinn többünket összevártak. Sosem felejttem el: azok a meglelt férfiak letérdepeltek, úgy könyörgtek: az Istenre kérünk benneteket, családunk van... Nem volt kegyelem. Indulás a lövészárkokhoz! /Még a németek ásatták velünk az iskola udvarán./ Elsőként indultam meg. Öten néztünk farkasszemet tíz géppisztollyal. Az első lövések után belevetettem magam a lövészárkba. Mellém zuhantak a társaim, egyikük-másikuk még vonaglott. Végigszaladtam a futóárkon, és meg sem álltam a nagybátyám házáig. Ők viszont azt mondták, menjek vissza, nézzem meg, hátha még él valaki közülük. És nemsokára visszamentem! /Az oroszok eltűntek valahová./ De már mindenki halott volt.

Földi Kálmánné: -Az oroszok a megszárlás végén benéztek a pincébe, maradt-e valaki, majd meggyújtották az ott lévő szalmazsákokat. A sebesülten fekvő Fehér János ekkor halt meg, feltehetően füstmérgezésben. A tetemekre később annyi földet húztak, hogy a kutyák ne kaparják ki őket. Egy hét múlva gazdát cserélt Tószeg; magyar katonák jöttek a faluba, akik román hadifoglyokkal kiásatták az áldozatokat. Apámat már csak a kalapjáról ismertük fel. Ekkor jutott eszembe az a mondat, amit idősebb Gajdos Józsa bácsi mondott az iskola udvarán apámnak, miközben még a németeknek ásták a lövészárkot: "Ne siess annyira, Sanyi komám, mert lehet, hogy a saját sírunkat ássuk!" Úgy is lett...

Jurkovics János
Fotó: Hargital Lajos

Van egy kedvező ajánlatunk !

Szeretnénk sügni...

ASY- 16 UNIX alapú supermikro számítógép

- 40 Mbyte RAM
- 120 Mbyte winchester
- 3 db monochrom GRC terminál
- 3 db munkaállomás, terminállal és mátrixnyomtatóval felszerelve
- lézernyomtató
- UNIX operációs rendszer és fejlesztői környezet

Ára: 1 989 000 Ft

IBM AT kompatibilis számítógépek

- 1 Mbyte RAM
- 40 Mbyte winchester
- monochrom monitor
- billentyűzet magyar betűkészlettel
- 1.2 Mbyte floppy

Ára: 220 000 Ft

IBM AT kompatibilis számítógép

- 512 Kbyte RAM
- 360 Kbyte floppy
- monochrom monitor

Ára: 139 500 Ft

IBM XT kompatibilis számítógép

- 640 Kbyte RAM
- 1.2 Mbyte floppy
- színes monitor
- 40 Mbyte winchester

Ára: 170 000 Ft

Újdonságaink:

- A4-es lézernyomtató	399 000 Ft
- VT B-300 sornyomtató	480 000 Ft
- dBASE- IV adatbáziskezelő rendszer	99 000 Ft

Vállalunk:

- elektronikai szerelést
- elektronikai bemérést
- billentyűzet gyártást
- szoftver fejlesztést
- komplex kivitelezést

Részletes információ:

ASY ELEKTRONIKA Kereskedelmi Iroda
1061 Budapest, Liszt F. tér 10. IV. em. 2/b. Tel.: 415-166
vagy
BÉKE Mgtsz Ipari Főgazat
5000 Szolnok, Landler J. u. 31/a. Tel.: (56) 30-401

ASY
ELEKTRONIKA

K&H
BANK

Az Országos Kereskedelmi és Hitelbank Rt. Szolnokon

új üzletházában várja partnereit.

Bővülő szolgáltatások:

- kisvállalkozóknak számlavezetés, megtakarítások kamatoztatása, hitelnyújtás,
- letéti jegy árusítás
- kedvező feltételekkel: 19%-os kamat, két év után kamatoskamattal, nyereménysorsolás,
- kötvények vétele-eladása,
- értékek biztonságos megőrzése, széfbérlet előjegyzéssel.

Cím: Szolnok, Ságvári krt. 25-29.

Telefon: 43-200

VAKÁCIÓZZ A TISZALIGETI SPORTTÁBOROKBAN

jún. 12-23-a, jún. 26-júl. 7-e, júl. 10-21-e,
júl. 24-aug. 4-e, aug. 7-18-a között
(kétszer öt nap 890 forint)

ÉS A TISZAI SÁTORTÁBORBAN

júl. 3-7-e és júl. 10-14-e között
(öt nap 990 forint).

Jelentkezés május 30-ig

a Sportlétesítmények Igazgatóságán,
a Tiszaligeti Stadion főépületében
és az általános iskolákban.

Ha vesz, ha ad
az AUTÓPÁLYA
ügynökségre
mindig számíthat!

Gépjármű adás-vétel, csere és közvetítés!
Fényképes nyilvántartás!
Keresünk, kínálunk személy- és tehergépkocsikat!
Nyitva reggel 9-től este 6-ig
Szolnokon (Bozsó Károly u. 10. I. em. 7. Telefon: 56/ 36-052)
Nyugati gépjárművek vásárlásához ingyenes vám-
szaktanácsadás!

A RÁDIÓ MŰSORA MÁJUS 8-TÓL 14-IG

Hétfő

Kossuth

8.20: Mit üzen a Rádió? - 9.00: A hét zeneműve. - 9.30: A hét költője: Walt Whitman. - 9.40: Ki kopog? - 10.00: Hírek. - 10.05: Nyitnikék. - 10.35: Népdalok. - 11.05: Bioritmus. - 11.25: Tangentor. Kampis Péter kíseregénye. - 11.54: Reklám. - 12.00: Déli Krónika. - 12.30: Ki nyer ma? - 12.40: Rólunk van szó! - 12.45: Házunk tája. A Falurádió műsora. - 13.00: Klasszikusok délidőben. - 14.00: Hírek. - 14.10: A díofa. Kádár Erzsébet novellája. 14.34: Operettfelvételek. - 15.00: Egy lengyel az Európa-ház kapujában. - 15.30: Kóruspódium. - 15.56: Radioton korongokról! - 16.00: Tizenhat óra. Hírmagazin. - 16.10: Hangoló. - 17.00: Eco-mix. - 17.30: Beszélgetünk zenéről. - 17.50: Filmzene. - 18.14: Hol volt, hol nem volt... - 18.25: Műsorismertetés. - 18.30: Esti Magazin. - 19.15: Első kézből. Szerkesztő: Forró Tamás és Havas Henrik. - 20.15: Wagner: Lohengrin. - 20.25: Reklám. - 20.30: Rádiókabaré. - 21.50: Gong. 22.00: Hírvilág. - 22.30: Haydn: B-dúr szimfónia No. 98. - 24.00: Hírek.

Petőfi

8.05: Verbunkosok, nóták. - 8.50: Délelőtti torna. - 9.00: Hírek. - 9.55-12.00: Napközben. - 12.10: Kis magyar néprajz. - 12.15: Asztali muzsika. - 13.00: Hírek. - 13.05: Slágermúzeum. - 14.00: Kettőtől ötig... - 17.00: Hírek. - 17.05: Kölyökrádió. - 17.30: Ötödik sebesség. - Csak középhullámon: 18.30: Daráló. - Az urh sávon: 18.30: Ránki György könnyűzenei szerzeményeiből. - 19.00: Hírek. - 19.05: Sportvilág. - 19.30: Népzene. - 20.07: A Zsebrádiószínház bemutatója. Hurrá! Horváth Péter kishangjátéka. - 20.20: Rekordok a zenében. - 21.00: Hírek. - 21.05: Világablak. - 21.35: Barangolás régi hanglemezek között. - 22.00: Egy órában egy élet - Julie Andrews. - 23.00: Hírek. Időjárás. - 23.10: Sport hírek. - 23.15: "Nap és éj" - 23.55: Hernádi Judit énekel.

Bartók

9.06: Félóra népzene. - 9.36: Nürnbergeri Orgonahét - 1988. - 10.51: Alkésztisz. Részletek Gluck operájából. - 11.48: A Csehszlovák Rádió felvételeiből. - 13.00: Hírek. - 13.05: Kilátó. - 13.50: Magyar daloskert. - 13.58: Új fúvóslemezeinkből. - 14.18: Barokk muzsika. - 14.56: Karintiai Nyár 1988. - 16.10: Debussy: Pelléas és Mélisande. Ötfelvonasos opera. - 17.47: Lőrinczy István versel. - 17.52: Az operaközvetítés folytatása. - 19.00: Hírek. - 19.05: Dallamok nyomában. - 19.35: Muzsikás vendégség. Házigazda: Dobszay László. - kb.20.45: Freedom - Hajnóczy Péter novellája. - kb. 21.00: A Muzsikás vendégség folytatása. -

22.00: Szimfonikus zene. - 23.30: Hírek, műsorzárás.

Kedd

Kossuth

8.20: Társalgó. - Ötvenöt perc irodalomkedvelőknek. - 9.15: "Muzsikának szép a hangja" - 9.32: "Örízem a szemed" - 10.00: Hírek. - 10.05: Kapcsoljuk a miskolci körzeti stúdiót. - 10.25: Zenekari muzsika. - 11.00: Tangentor. Kampis Péter kíseregénye. - 11.54: Reklám. - 12.00: Déli Krónika. - 12.30: Ki nyer ma? - 12.45: Világ-hírlap. - 13.00: Klasszikusok délidőben. - 14.00: Hírek. - 14.10: Magyarán szólva. - 14.25: Dzsesszmelódiák. - 15.00: Csobogás. Spiró György kishangjátéka. 15.22: Fúvószene. - 15.43: Nóták. - 16.00: Tizenhat óra. - 16.10: Dalposta. - 16.20: A Nyitnikék postája. - 17.00: Tudósok a közéletben. - 17.30: Beszélni nehéz. - 17.45: A Szabó család. - 18.15: Hol volt, hol nem volt... - 18.30: Esti Magazin. - 19.15: A Csehszlovák Szocialista Köztársaság nemzeti ünnepén. - kb.20.15: Rólunk van szó! 20.20: Lakás - helyzetek. - 20.49: Hangportrék - rádiós emlékek fényében. - 21.45: "Hajszálgyökök" - 22.00: Hírvilág. - 22.30: A dzsessz világa. - 23.30: Két szimfonikus költemény. - 24.00: Hírek.

Petőfi

8.05: Lehár operettjeiből. - 8.50: Külpolitikai figyelő. - 9.00: Hírek. - 9.05-12.00: Napközben. - 12.00: Hírek. - 12.10: Fúvószene. - 12.25: Környezetünk védelmében. - 12.30: Népzene. - 13.05: Popzene sztereóban. - 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. - 14.00: Betűtenger. - 15.00: Hírek. - 15.05: Juhász Éva zongorázik. - 15.20: Könyvről - könyvről. - 15.30-17.30: Csúcsforgalom. - 17.30: Kamasz-panasz. - 18.30: Talpalálvány. - 19.00: Hírek. - 19.05: Sport. - 19.18: Fiataloknak! - 20.35: Népdalkörök pódiuma. - 21.00: Hírek. - 21.05: Prága város panorámája. - 21.46: Szécsi Pál énekel. - 22.00: Maholnap. - 23.00: Hírek. - 23.10: Sport hírek. - 23.15: Heavy metal Csehszlovákiából. - 24.00-0.14: Balettzene.

Bartók

9.08: Vivaldi: Tizenkét concerto Op.3. /A harmóniai találatkonyság/ - I. rész. /Régi Zene Együttes, vezényel Hogwood 2. rész: holnap. B.9.08/. - 9.56: Romantikus zongoramuzsika. - 10.30: Fonóka - Juhász Gyula: Magyar nyár 1918. - 10.45: A Bioszféra felfedezése. - 11.00: Werther - Részletek Massenet operájából. - 12.02: Zenetörténeti értéktár. - 13.00: Hírek. - 13.05: Fekete-fehér villanás - Irodalmi összeállítás a háborúról és a békéről /1987/. - 14.00: Haydn: B-dúr vonósnégyes Op.71. No.1. - 14.27: Zenekari muzsika. - 15.05: Zenei Tükör. - 16.00: Lammermoori Lucia. Részletek

Állandó műsorszámok

Kossuth rádió: (hétköznap) 4.30-7.59: Reggeli zenés műsor. Közben: 5.40: Falurádió. - 5.55 és 6.55 Közlekedési tudnivalók. - 7.25: Körzeti időjárás. Kb. 8.15: A mai nap kulturális programjából (vasárnap 6.15-kor) o.25: Himnusz, műsorzárás. - Vasárnap 5.00-7.17: Előtűnt a vasárnap.
Petőfi rádió: 4.30- 7.59: Reggeli zenés műsor, benne téloránként hírek. 5.55: Torna. 6.05 - 7.30 Reggeli csúcs (péntekig). 7.35 Körzet időjárás. 7.55: Műsorismertetés. 24.00-4.30: Éjféltől hajnalig.
Bartók: (hétköznap) 6.00- 9.03 Muzsikáló reggel (Hírek, komoly zene, időjárás, lapszemle) Vasárnap: 6.00-8.00: Népszerű muzsika korán kelőknek (Hírek, időjárás, útközben)

Donizetti operájából. - 17.00: MIK-RO-fon. - 17.30: X. Európa Cantat - Pécs 1988. - 18.18: Bartók: Magyar képek. - 18.30: A Magyar Rádió szerbhorvát nyelvű műsora. - 19.00: Műsorismertetés. - 19.05: A Magyar Rádió német nyelvű műsora. - 19.35: Kamarahangverseny. - 21.00: Top-les. - 21.40: Nikolaus Harnoncourt vezényel. - 23.00: Bemutatjuk a Fiala Zene-szerzők Csoportjának lemezeit - IV/3. rész. - 23.30: Hírek.

Szerda

Kossuth

8.20: Eco-mix. - 8.50: Operettparádé. - 9.40: Hagyományok és hétköznapiak. - 10.00: Hírek. - 10.05: "Noé bárkája felé" - 10.45: Erdélyi magyar népdalok. - 11.29: Fejezetek Erdély történetéből, /befejező rész/. - 12.00: Déli Krónika. - 12.30: Ki nyer ma? - 12.45: Törvénykönyv. - 13.00: Klasszikusok délidőben. - 14.00: Hírek. - 14.10: A magyar nyelv századai. - 14.25: Operaságerek. (Szerkesztő: Kertész Iván. - 15.00: Zengjen a muzsika! - 15.30: A véges végtelen. - 16.00: Tizenhat óra. Hírmagazin. - 16.20: Kenguru. - 17.00: Két malomkö között. - 17.30: Ipargazdák. - 17.35: Tánczáz muzsika. - 18.01: Móricz Virág: Apám regénye. - 18.14: Hol volt, hol nem volt... - 18.30: Esti Magazin. - 19.15: Mese ez gyermek... - 20.15: Operaáriák. 20.35: Hírek, érvek, vélemények. - 21.04: Zenés portré Kányádi Sándorról. - 21.50: Gong. - 22.00: Hírvilág. - 22.30: Vallások világhíradója. - 23.00: Zenekari muzsika. - 24.00: Hírek. Időjárás.

Petőfi

8.05: Idősebbek hullámhosszán. - 8.50: Külpolitikai figyelő. - 9.00: Hírek. - 9.05-12.00: Napközben. - 12.00: Hírek. - 12.10: Táncok fúvóegyüttesre. - 12.25: Utikalauz üdülőknak. 12.30: Postabontás. - 13.00: Hírek. - 13.05: A tegnapi slágereiből. - 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. - 14.00: Hozott anyagból. ...avagy így rádiózunk mi. - 15.00: Hírek. - 15.05: Pop-Labor. - 16.00: Tartóshullám. - 17.00: Hírek. - 17.05: Kölyökrádió. - 17.30: Ötödik sebesség. - 18.29: Reklám. - 18.30: Garázs. - 19.00: Hírek. - 19.05: Nótatest. - 19.55: Albumajánlat. - 20.50: Tükörkép. - 21.00: Hírek. - 21.05: Veszélyben. - 21.30: Közkívánatra! 23.00: Hírek. - 23.10: A dzsessz története. - 23.55-0.14: Iggy Pop "Blah Blah Blah" c. nagylemezéről. - utána: Műsorzárás.

Bartók

9.08: Vivaldi: Tizenkét concerto Op. 3. - 10.02: Sába királynője. Részletek Goldmark operájából. - 11.05: Pillanatkép. 11.10: Csalog Gábor zongorahangversenye. - 12.32: Bach: C-dúr szvit. - 13.00: Hírek. - 13.03: Műsorismertetés. - 13.05: Bioritmus. - 13.25: Muzsikáról versben prózában. - 13.59: Romantikus kórusmuzsika. - 14.27: Slágerről slágerre. - 15.05: Zenekari muzsika. - 16.19: Haydn: Az igaz hűség. Háromfelvonásos opera. - 18.30: A Magyar Rádió szlovák nyelvű műsora. - 19.00: Hírek. - 19.05-19.35: Diáktélóra. - 19.05: Különkiadás az orosz nyelvű vizsgaelőkészítő sorozathoz. - 19.13: Különkiadás az angol társalgási sorozathoz. - 19.20: Francia társalgás középfaladónak. - 19.35: Az MRT szimfonikus zenekarának hangversenye. - közben: kb.20.15: Pedagógus KFT. - kb. 20.35: A hangversenyközvetítés folytatása. - kb. 21.15: Madrigálok. - 21.45: Köszöntjük a 70 éves Sárai Tibort. - 22.45: Magyar Írás. - 23.30: Hírek, műsorzárás.

Csütörtök

Kossuth

8.20: Peres, poros íratok. - 8.30: A Beatlesek árnyékában. Peter és Gordon felvételeiből. - 8.58: Operettkettősök. - 9.30: Hírek, érvek, vélemények. - 10.00: Hírek. - 10.05: Erdemes volt? - 11.00: Palánky Klára és Joviczky József operafelvételeiből. - 11.22: Tangentor. Kampis Péter kíseregénye. - 12.00: Déli Krónika. - 12.30: Ki nyer ma? - 12.45: Válaszolunk hallgatóinknak. - 13.00: Klasszikusok délidőben. - 14.00: Hírek. - 14.10: Új írók, új írások 1920-1944. - 14.31: Hagyományápolók. - 15.00: Szórol szóra - Zenés irodalmi magazin. - 16.00: Tizenhat óra. Hírmagazin. - 16.20: Az évkör népszokásai Orbántól Szent Ivánig. - 17.00: Útközpon-tok - a munkavédelemben. - 17.25: Ipargazdák. 17.30: Beszélgetünk zenéről. 17.50: Mese-zene gyerekeknek. - 18.14: Hol volt, hol nem volt... - 18.30: Esti Magazin. - 19.30: Portréműsor. - 20.00: Csajkovszkij: Hattyúk tava - balettszvit. - 20.30: Örökzöld dallamok. - 21.45: Hajszálgyökök. George Washington magyar ezredese: Kovács Mihály. Antalfi Krisztina beszélget Rázsó Gyula hadtörténésszel. - 22.00: Régi híres énekesek műsorából. -

A RÁDIÓ MŰSORA

22.45: Mindennapi dogmáink. - 22.55: Kapcsoljuk a 6-os stúdiót. - 24.00: Hírek.

Petőfi

8.05: Tárogató muzsika. - 8.20: A Szabó család. - 8.50: Külpolitikai figyelő. - 9.00: Hírek. - 9.05-12.00: Napközben. - 12.00: Hírek. - 12.10: Fűvösindulók. - 12.25: Útikalauz üdülőknék. - 12.30: A népművészet ifjú mesterei. - 13.00: Hírek. - 12.05: Nosztalgiahullám. - 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. - 14.00: Lelátó. - 14.30: Szórakoztató antikvárium. - 15.00: Hírek. - 15.05: Néhány perc tudomány. - 15.10: Operasláger. - 15.45: Törvénykönyv. - 16.00: Cimbalomművészek pódiuma. - 16.15: Dalok Karel Gott "You Are Everywhere" /Mindenütt te vagy/ c. lemezéről. - 16.55: Rólunk van szó! - 16.58: Műsorismertetés. - 17.00: Hírek. - 17.05: Újdonságainkból. Szerkesztő: Os-váth Zoltán. - 17.30: Gordiusz. - 18.30: Slágerlista. - 19.00: Hírek. - 19.05: Sport. - 19.15: Lottósor-solás! - 19.20: Muzsikánál nincs jobb barát. - 20.15: A Poptarisznya daliból. - 21.00: A Magyar Rádió Karinthy Színpada. Makrec. Boross Elemér tragikomédiái. - 22.03: Filmzene. - 22.12: Magyar dalok versenye a Televízióban. - 22.31: "Ahogy mi zenélünk". - 23.00: Hírek. - 23.10: Sporthírek. - 23.14-0.14: Tom Waits nagylemezei - XIV/6. rész. - utána: Műsorzárás.

Bartók

9.08: Kamarazene fúvós hangszerekkel. - 9.40: Operaáriák. - 10.09: Mahler. IV. szimfónia. - 11.05: Pillanatkép. - 11.10: Magyarán szólva. - 11.25: Régi fúvószene. - 11.45: Soproni József kórusműveiből. - 12.02: Tekenabb: Pimpino-ne. Intermezzo három részben. - 13.00: Hírek. - 13.03: Műsorismertetés. - 13.05: A két kerékpáros. Déry Tibor színpadi játékának rádióváltozata. - 14.14: Századunk zenéjéből. - 15.11: Pophullám. - 15.43: Salzburgi Ünnepi Játékok 1988. - 17.00: Nyitnikék. - 17.30: Zene korabeli hangszereken. - 18.30: A Magyar Rádió román nyelvű műsora. - 19.00: Hírek. - 19.05: Századunk zenéjéből. - 19.35: Kortárs csehszlovák szerzők műveiből. - 20.00: Tükörképünk 37 darabban. Géher István Shakespeare szemináriuma. - 20.30: Opera-művészlemez. - 21.06: Carlo Maria Giulini vezényel. - 22.27: Napjaink zenéje. - 23.30: Hírek, műsorzárás.

Péntek

Kossuth

8.20: Világablak. - 8.50: Népi muzsika. - 9.28: Beszélni nehéz. - 9.40: Kikerikálj. - 10.00: Hírek. - 10.05: Walt Whitman versei. - 10.10: Nagy mesterek - világhírű előadóművészek. - 11.10: Magyar

írás. - 12.00: Déli Krónika. - 12.30: Ki nyer ma? - Jászberényben. - 12.45: Külpolitikusok könyvespolc. - 13.00: Klasszikusok délidőben. - 14.00: Hírek. - 14.10: Népdalok, néptáncok. - 15.00: Kecskeméti körséta zenével. - 16.00: Tizenhat óra. - 16.10: Zeneiskolásoknak - zeneiskolások muzsikálnak. - 16.18: Új magyar hangjáték - 1988. Intenzív tanfolyam. Bérces László és Mesterházi Márton dokumentumműsora. - 17.00: Alapítványtevők. - 17.25: Ipargazdák. - 17.30: Idősebbek hullámhosszán. - 18.15: Hol volt, hol nem volt... - 18.30: Esti Magazin. - 19.15: Neveletlenek. - 20.15: Bohuslav Martinu szülőhelyén. - 21.05: Kilátó. - 21.50: Gong. - 22.00: Hírvilág. - 22.30: A Szemle különkiadása. - 23.00: Operaest. Ruggero Raimondi felvételeiből. - 23.50: Locke: Zene őfelségének. - 24.00: Hírek.

Petőfi

8.05: Az izraelita felekezet negyedőrája. - 8.20: Slágerműzeum. - 8.50: Külpolitikai figyelő. - 9.00: Hírek. - 9.05-12.00: Napközben. - 12.00: Hírek. - 12.10: Cigánydalok. - 12.25: Édes anyanyelvünk. - 12.30: Magyar nóták. - 12.50: Sport. - 13.00: Hírek. - 13.05: Pophullám. - 14.00-16.55: Péntektől - péntekig /ÉLŐ/ Ajánló-műsor sok muzsikával. - közben: 15.00: Hírek. - 15.05-15.15: Könyvről - könyvért. - 17.00: Hírek. - 17.05: Kölyökrádió. - 17.30: Ötödik sebesség. - 18.30: Garázs. - 19.00: Hírek. - 19.05: Sport. - 19.15: Csak fiataloknak! - 20.10: Operettkedvelőknek. - 21.00: Hírek. - 21.05: Senki többet? Harmadszor! - 22.15-0.14: Máról holnapra.

Bartók

9.08: Zenekari muzsika. - 10.10: Csak fiataloknak! - 11.05: Walt Whitman versei. - 11.10: A King's Singers énekegyüttes énekel. - 11.56: A kamarazene kedvelőinek. - 13.00: Hírek. - 13.05: Hallgassuk újra! - 14.05: Zenekari muzsika. - 14.35: Bellini: A puritánok. Háromfelvonásos opera. - közben: 15.50: Móricz Virág: Apám regénye. - 16.00: Az operaközvetítés folytatása. - 17.27: Új kamarazenei felvételeinkből. - 18.22: Barokk muzsika. - 19.00: Hírek. - 19.03: Műsorismertetés. - 19.05-19.35: Diáklélőra. - 19.05: Gitárral oroszul! - 19.20: Angol társalgás középfaladók. - 19.35: Kapcsoljuk a Zeneakadémia nagytermét. - közben: kb.20.15: Két hónap az Elbruszon túl. - kb.20.35: A hangversenyközvetítés folytatása. - kb.21.30: Hangszerszólók. - 21.59: A Magyar Rádió Muzsorgszkij-ciklusa - IX/7. rész. - 22.30: Kritikus füllel. - 23.30: Hírek, műsorzárás.

Szombat

Kossuth

8.30: Családi tükör. - 9.00: Rek-lám. - 9.05: Ismét - a javából! - 10.35: Rádiókabaré /ism./ - 12.00: Déli Krónika. - 12.30: Vad - számvetés. - 13.00: Klasszikusok délidőben. - 13.49: Énekjelük együtt! - 14.00: Hírek. - 14.10: Ipargazdák. - 14.20: Mindennapi irodalmunk. - 14.50: Verdi: Az álarcosbál. - 15.00: A világlíra gyöngyszemei. - 15.10: Új Zenei Újság. - 16.00: 168 óra. - 17.30: Népdalelőadók hangalbuma. - 18.15: Hol volt, hol nem volt... - 18.30: Hírek. - 18.45: Szemle. Tallózás hetilapokban és folyóiratokban 19.10: Közvetítés a győri Kisfaludy Színházból. A három sárkány. Hunyady Sándor zenés játéka. - 21.13: Klasszikus operet-tekből. - 21.45: Hajsza-gyökök. Tompa László erdélyi költő emlékére. - 22.00: Hírek. - 22.10: Sporthíradó. - 22.25: Európa hangversenytermeiből. - 24.00: Hírek.

Petőfi

8.08: Színes népi muzsika. - 8.50: Külpolitikai figyelő. - 9.00: Hírek. - 9.05: Rádiójáték-Szín. Audencia. Vaclav Havel drámájának rádióváltozata. - 10.00: Ha még nem tudná... Májusi tudományos mozaik. - 10.30: Szimfonikus táncok. - 11.00: Hírek. - 11.05: Világsztárok a sztárvilágból - Hollywoodból III/3. rész. - 11.50: Sport. - 12.00: Hírek. - 12.10: Jó ebédhez szól a nóta. - 12.58: Műsorismertetés. - 13.00: Hírek. - 13.05: Daráló. - 13.35: Hangok és visszhangok. - 14.00-16.55: Magunkat ajánljuk. - 14.00: Színről színre. - 14.45: Névtörölés. - 15.05: Te... Marina Vlady vallomása a szerelemről. /ism./ - 16.00: Svejk, a derék katon. - 17.00: Hírek. - 17.05: Fényes Szabolcs műveiből. - 18.28: Sport. - 19.00: Hírek. - 19.05: Kányádi Sándor versei. - 19.10: Koncz Zsuzsa és a Fonográf együttes 1973 és 1984 között készült felvételei XXX/10. rész. - 20.10: Sport. - 21.00: Hírek. - 21.03: 168 óra. - 22.30: Az Aynsley Dunbar Retaliation felvételei. - 23.10: Sporthírek. - 23.15-0.14: Akit érdekel.

Bartók

8.19: Történelmi orgonák. - 8.51: Francia szerzők műveiből. - 9.26: Emlékeztető előadások a Magyar Állami Operaházban. - 10.30: Slágerlista. - 11.00: Hangfelvételek felsőfokon. - 12.12: Az MRT énekkara énekel. - 12.30-13.00: Diáklélőra. - 12.30: Társalgás orosz nyelvű vizsgára készülőknek. - 12.45: Angol társalgás középfaladók. - 13.00: Hírek. - 13.05: Kívánságműsor szombaton. - 14.05: Beethoven-művek. - 14.47: Kányádi Sándor verse. - 15.00: Le-mezbörze helyett. - 15.55: Új lemezeinkből. - 17.01: A 37. müncheni Nemzetközi Zenei Verseny Gálahangversenyei a müncheni Herkules teremben. - 18.37: Életem muzsikája. - 19.00: Hírek. - 19.05: Mindennapi irodalmunk. - 19.35: Carmen. Részletek Bizet operájából. - 20.40: A Prágai Rádió szim-

fonikus zenekarának hangversenye. - 22-10: Évszázadok gitár-zenéje. - 22.40: Cseh pályaudvar. Kopecsni Péter összeállítása Jaroslav Hasek, Karel Capek és Bohumil Hrabal írásaiból. - 23.30: Hírek, műsorzárás.

Vasárnap

Kossuth

8.30: Énekszóval, muzsikával. - 9.00: Embermesék. - 10.00: Hírek. - 10.05: Öt kontinens hét napja. - 10.20: Örökzöld dallamok. - 10.54: Édes anyanyelvünk. - 11.00: Gondolat-jel. - 12.00: Déli Krónika. 12.15: Harminc perc alatt a Föld körül. - 12.45: Én leszek Vorosilov... Bakonyi Péter jegyzete. - 12.55: Radioton korongok. - 13.20: Az élő népdal. - 13.30: Szonda. - 14.00: Hírek. - 14.10: Művészlemez. - 15.00: Köszöntjük a 80 éves Herceg János, jugoszláviai magyar író. - 16.00: Hírek. - 16.05: Lemezműzeum. Szerkesztő: Os-váth Zoltán. - 17.00: Jelenidőben. - 18.15: Hol volt, hol nem volt... - 18.30: Hírek. - 18.40: Remekírók hangszalagon. - 18.43: Gabruka Zapolska színművének rádióváltozata. - 20.-01: Népdalok. - 20.21: Verseit elmondja: Bertók László. - 20.36: Smetana: Az eladott mennyaszszony. Háromfelvonásos vígopera. - 22.00: Hírek, sporthírek. - 22.15: Az operaközvetítés folytatása. - 23.00: Zenekari muzsika. - 24.00: Hírek. Időjárás. Totó.

Petőfi

8.05: Többsincs királyfi. Benedek Elek meséjén. - 8.53: Az MRT gyermekkorosa énekel. - 9.05: A francia szan-on ismeretlen arcai. - 9.35: Szivárvány. - 11.10: Vasárnap-i kották. - 12.03: Jó ebédhez szól a nóta. - 12.50: Sport. - 13.05: Mikrofon-próba. - 13.45: Időjárás- és vízállásjelentés. - 14.00: Többet ésszel. 110. szám. - 15.00: Hírek. - 15.05: Táskarádió. - 16.00-21.00: Poptarisznya. - 21.05: Elvesztett otthonok. - 21.35: Társalgó. - 22.30: Nyolc rádiós nyolc dala. - 23.00: Hírek. - 23.15-0.14: Könnyűzene esti hangulatban.

Bartók

8.13: Komolyzenei kívánságműsor. - 10.05: Új Zenei Újság. 10.50: Eszperantó híradó. 11.00: Berlioz: Rómeó és Júlia. - 12.30: Coupe-rin-művek. - 12.55: Kis magyar néprajz. - 13.05: Öt kontinens hét napja. - 13.20: Bohémélet. Részletek Puccini operájából. - 14.10: Rockzene CD-n. - 15.00: Benjamin Britten vezényel. - 17.00: Romantikus kamaramuzsika. - 17.46: XX. századi magyar oratóriumok. - 18.30: A Magyar Rádió szerbhorvát nyelvű műsora. - 19.05: A Magyar Rádió német nyelvű műsora. - 19.35: Isaac Stern hegedül. Alexander Zakin zongorázik. - 20.35: A Magyar Rádió kísérleti stúdiójának műhelyéből. - 21.05: Jiri Stivín dzsesszegyüttese játszik. - 21.46: Bach: C-dúr szvit. - 22.10: Fúvós Fórum. - 22.41: Rádiószínház. Finita la commedia. Viktorie Hradská színművének rádióváltozata.

A TELEVÍZIÓ MŰSORA MÁJUS 8-TÓL 14-IG

Hétfő

Szolnoki VTV

18.00: Műsorismertetés. - Rajzfilm. - Gondban a Politikai Casino. - Ásványgyűjtők. - Szólabda. - Kiváló cím a papírgyáriaknak. - Széptékezzünk! - 19.00: Szolnok megyéből indultak: Czinege Lajos nyugalmazott miniszterelnök-helyettes. - Közrend és közbiztonság Szolnokon és a megyében. - Hírek. - A munka ünnepe Szolnokon... - 20.00: Kell-e reklám a reklámnak? - "Gáz" van a gázcsövek körül. - Sötét lépcsőházak. - Látogatóban az abonyi Bihari János zeneiskolában. - Repülő-sők, ejtőernyősök között. - Részlet a Chicago című musicalből. - 21.00: Mozi-csatorna: Éjszakai jövevények - angol filmdráma. - 22.35: Műsorzárás.

TV 1

9.00: Képújság. - 9.05: Tévé torna nyugdíjasoknak. - 9.10: A ragyogó felfedezés. Amerikai dokumentumfilm. - 10.10: A HÉT /ism./ - 11.10: Delta. - 11.35: Képújság. - 14.10-16.28: Televíziós Gyermekműsorok és Gyermekfilmek. VIII. Kőszegi Szemléje. - 14.11: Lehoczkli István: Kicsi és nagy - bábgroteszk. - 14.20: Új cím-cím. Irodalmi rejtvenyműsor gyerekeknek. /ism./ - 14.41: Milyenek a felnőttek? Dokumentumfilm. /ism./ - 15.07: Krúdy Gyula: A komáromi fiú. Tévéfilm /1988/ /ism./ - 16.30: Hírek. - 16.35: Déli Videóújság. - 16.45: Hírek román nyelven. - 16.50: Hónapsoroló. XII/5. rész: Május. - 17.25: Emma és a nagyapa. Angol ismeretterjesztő sorozat. - 17.35: Műsorajánlat. - 17.40: Szám-adás. Gazdasági negyedóra. - 17.55: Kalendárium 1989. - 18.45: Reklám. - 18.50: Esti mese. - 19.00: Új cím-cím. Irodal-

mi rejtvenyműsor gyerekeknek. - 19.20: Reklám. - 19.25: Közlemények. Műsorajánlat. - 19.30: Híradó. - 20.00: Reklám. - 20.05: Családi kör. - 21.05: Panoráma. - 21.55: Elfelejtett katonák. Lábjegyzet a történelemhez. Dokumentumfilm. - 22.50: Híradó 3.

TV 2

Sugár Ágnessel és Dömösdi Gáborral

17.00: Képújság. - 17.15: TV 2. - Benne: Reklám - Riportok - Időjárás - Zene - A nevem: Bodza Klára - Tévé torna. - 17.45: Mozaik. Telefonos játék. - 18.00: Gyerekeknek! - Nils Holgersson csodálatos utazása a vadludakkal. - 18.50: TV 2. - 19.00: A Chateauvalloni polgárok. Francia tévéfilmsorozat XXVI/19. rész. - 19.51: TV 2. - 20.00: Körzeti tévéstudiók - Budapest - Pécs - Szeged - 20.55: TV 2. - 21.00: Híradó 2. - 21.20: TV 2. - Benne: Reklám. - 21.30: Telesport. - 23.00: TV 2. Napzárta.

Kedd

TV 1

9.00: Képújság. - 9.05: Tévé torna nyugdíjasoknak. - 9.10: Brahms - Bernstein-ciklus. NSZK filmsorozat. VII/I. rész /ism./ - 10.05: Hármascatorna. VI/5. rész: Világtájak /ism./ - 10.50: Panoráma. /ism./ - 11.35: Mozgató. - 11.45: Képújság. - 15.45: Hírek. - 15.50: A zord folyó. Szovjet tévéfilmsorozat FF. IV/2. rész: Anfisza /ism./ - 17.10: Pannon Krónika. - 17.20: Hírek német nyelven. - 17.25: A Pécsi Körzeti Stúdió szerbhorvát nyelvű nemzetiségi magazinja. - 17.55: Reklám. - 18.00: Szám-adás. Gazdasági negyedóra. - 18.15: RTV Közönségszolgálat. - 18.20: A Csehszlovák Szocialista Köztársaság nemzeti ünnepén. - 18.40: Rek-

lám. - 18.45: Műsorajánlat. - 18.50: Esti mese. - 19.00: A Győzelem Napja. A Külpolitikai Szerkesztőség műsora. - 19.20: Reklám. - 19.25: Közlemények. Műsorajánlat. - 19.30: Híradó. - 20.00: Reklám. - 20.05: A klinika.NSZK tévéfilmsorozat. XI/3.rész: A kofferes ember. - 20.50: Stúdió '89. - 21.40: Méhkerék - Micherechi.Dokumentumfilm. - 22.40: Híradó 3.

TV 2

Berkes Zsuzsával és Ipper Pállal

17.00: Képújság. - 17.15: TV 2. - Benne: Reklám - Riportok - Időjárás - Zene - Tévé torna - Teledoktor. - 17.45: Mozaik. Telefonos játék. - 18.00: Telesport. - 18.25: Gyerekeknek! Pukumkli kalandjai. - 18.48: TV 2. - 19.00: Szeretetéhség. Lengyel tévéfilm. - 20.23: TV 2. - 21.00: Híradó 2. - 21.20: TV 2. - Benne: Reklám. - 21.30: Csend - élet. A háborúnak vége /ism./ - 21.52: TV 2. - 22.00: Szimultán. A Belpolitikai Főszerkesztőség műsora. - 22.45: TV 2. Napzárta.

Szerda

Szolnoki VTV

Mozicsatorna

19.30: Nagy videoclipverseny-döntő - 20.30: Beszéljünk az AIDS-ről; Szex ABC (egészségügyi fölvilágosító filmek)

TV 1

9.00: Tévé torna nyugdíjasoknak. - 9.05: Stúdió '89. /ism./ - 9.50: Képújság. - 9.55: Az Országházból jelentjük... /A közvetítés a délutáni adáskezdésig tart/ - 17.30: Hírek. - 17.35: Déli videóújság. - 17.45: Hírek szlovák nyelven. - 17.50: Reklám. - 17.55: Műsorajánlat. - 18.00: Új Reflektor Magazin. Érdekvédelmi riportműsor. - 18.45: Rek-

lám. - 18.50: Esti mese. - 19.00: Színházi este... I. rész. - 19.20: Reklám. - 19.25: Közlemények. Műsorajánlat. - 19.30: Híradó. Az Országházból jelentjük... - 20.30: Színházi este. II. rész. - kb. 23.15: Reklám. - kb. 23.20: Híradó 3.

TV 2

Kudlik Júliával és Déri Jánossal

15.00: Képújság. - 15.15-17.15: Televíziós Gyermekműsorok és Gyermekfilmek VIII. Kőszegi Szemléje. - 15.15: Az éneklő kakas. Magyar rajzfilm. /ism./ - 15.27: "Táborozni muszáj" /Kisgyőr 1988./ Dokumentumfilm. - 15.45: Tinti kalandjai. Magyar rajzfilm. Fogjunk békát. - 15.51: Kerék világ. A színek és a fény. Óvodások műsora. /ism./ - 16.01: Emlékeim - O.Farsang Erzs. Dokumentumfilm. - 16.15: Gion Nándor: Keressünk egy jó hájt! Magyar TV film. - 17.15: TV 2. Benne: Reklám - Riportok - Időjárás - Zene - TV torna. - 17.45: Mozaik. Telefonos játék. - 18.00: Telesport. - 18.25: Gyerekeknek. - 18.50: TV 2. - 19.00: Ballépés. Csehszlovák bűnügyi tévéfilm. - 20.00: TV 2. Benne: Út a döntőig... - 20.10: Sampdoria - Barcelona. Labdarúgó KEK-döntő. - közben: Híradó 2. - 22.00-22.40: TV 2. Napzárta.

Csütörtök

TV 1

8.40: Mozgató. - 8.50: Képújság. - 8.55: Az Országházból jelentjük. - 16.55: Hírek. - 17.10: Pannon Krónika. - 17.20: Hírek szerbhorvát nyelven. - 17.25: Hármascatorna. Sors IV/2. rész. - 18.10: Négy nap tévé műsora. - 18.20: A béke látomása. Amerikai ismeretterjesztő film. - 18.50: Műsorajánlat. - 18.55: Esti

A TELEVÍZIO MŰSORA

mese. - 19.05: Reklám. - 19.10: Műsorajánlat. - 19.15: Lottósorsolás. - 19.20: Reklám. - 19.25: Közlemények. Műsorajánlat. - 19.30: Híradó. 20.00: Reklám. - 20.05: Két férfi egy eset. NSZK bűnügyi tévéfilmsorozat. - 21.05: Reklám. - 21.10: Hazai Tűkör. Benne: Az Országházból jelentjük. - 22.30: Híradó 3.

TV 2

Radányi Dorottyaival és Rózsa Péterrel

14.45: Képűrság. - 15.02-17.15: Televíziós Gyermekműsorok és Gyermekek VIII. Kőszegi szemléje. - 15.02: Egy piszen pisze kölyök mackó vigasságos napjairól. Magyar rajzfilm. /ism./ - 15.09: Orrom krumplicsajám kóc. /ism./ - 15.22: Aranymadár. Magyar rajzfilm. /ism./ - 15.37: Flóra. Dokumentumfilm /ism./ - 16.15: Muszty Bea - Dobay András: Boszorkánypalánata. Magyar musical. /ism. 1988./ - 17.15: TV 2. Benne: Reklám - Ríportok - Időjárás - Zene - TV-torna. - 17.45: Mozaik. Telefonos játék. - 18.00: Telesport. - 18.25: Gyerekeknek! Szupernagy! Angol filmsorozat. /ism./ - 18.50: TV 2. - 19.00: Lángoló szenvedély. Szovjet-tadzsik film /1982./ - 20.11: TV 2. - 20.20: Népzenei est a veszprémi Petőfi Sándor színházban. II/1.rész. - 21.00: Híradó 2. - 21.20: TV 2. Benne: Nézz meg az ember! - 21.30: "68" hatalma. Holland dokumentumfilm sorozat. IV/3. rész. A háború. - 22.17: TV 2. Napzárta.

Péntek

TV 1

9.00: Képűrság. - 9.05: TV torna. - 9.10: Az emberi test. Angol rövidfilmsorozat. /ism./ - 9.35: Jókai Mór: És mégis mozog a föld. Tévéfilm. III/3. rész. /ism. 1973./ -

10.35: Képűrság. - 16.50: Hírek. - 16.55: Műsorajánlat. - 17.00-19.00: Péntek délután. - 17.00: Évgyűrűk. Nyugdíjasok műsora. - kb. 17.30: Téka. kb. 17.40: Ríportfilm. 17.55: Reklám. - kb. 18.00: Ablak. 19.00: Esti mese. - 19.10: Hajlékony szárnyakon. Rövidfilm a vitorlázó repülésről. - 19.20: Reklám. - 19.25: Közlemények. Műsorajánlat. - 19.30: Híradó. - 20.00: Reklám. - 20.05: Kányádi Sándor 60 éves. Portréfilm. - 20.45: Reklám. - 20.50: "Egy szoknya - egy nadrág" Zenés kalandozás a divat körül. III. rész. - 21.40: Országok, emberek, életek. A lánc. Angol film. /1985./ - 23.10: Híradó 3.

TV 2.

Endrei Judittal és Aigner Szilárdal

17.00: Képűrság. - 17.15: TV 2. Benne: Reklám. - Ríportok. - Időjárás. - Zene. - Tévétna. - 17.45: Mozaik. Telefonos játék. 18.00: Telesport. - 18.25: Gyerekeknek! Tom és Jerry. Amerikai rajzfilmsorozat. - 18.46: TV 2. - 19.00: Bosszú napja. Szovjet - orosz film. - 20.19: TV 2. - 20.20: Népzenei est a veszprémi Petőfi Sándor színházban. II/2. rész. - 21.00: Híradó 2. - 21.20: TV 2. - 21.30: Éjszakai szórótás. Mester Ákos műsora. - 22.30: TV 2. Napzárta.

Szombat

TV 1

9.00: Képűrság. - 9.05: Tévétna gyerekeknek. - 9.10: Szívárvány. - 10.10: Hol - mi? - Ifjúsági magazin. - 11.10: A klinika. NSZK tévéfilmsorozat. XI/3. rész A kofferes ember. /ism./ - 11.55: A Szegedi Körzeti Stúdió szlovák nyelvű ifjúsági magazinja. - 12.25: Képűrság. - 15.20: Betűreklám. - 15.25: Az emberi test. Angol rövidfilmsorozat. XXVI/9. rész. -

15.50: Képűrság. - 15.55: Foci angol módra. Út a kupadöntőig. - 16.55: Reklám. - 17.00: Karmesterverseny. Válogató. - 18.00: Mozgó Képek. A MOKÉP filmajánlata. - 18.15: Jogi esetek. - 19.00: Reklám. - 19.05: Műsorajánlat. - 19.10: Esti mese. - 19.20: Reklám. - 19.25: Közlemények. Műsorajánlat. - 19.30: Híradó. - 20.00: Reklám. - 20.05: Végső visszaszámlálás. Amerikai film /1980/ - 21.45: Vikidál Gyula. Portréfilm. - 22.45: Híradó 3.

TV 2

Sugár Ágnessel és Déri Jánossal

14.00: Képűrság. - 14.15: TV 2. Benne: Reklám - Ríportok - Időjárás - Zene - Movi Krónika. - 15.00: Élőben a 8-as stúdióból. Caruso emlékére. Amerikai film. - 16.10: TV 2. Benne: Tűzkereső. - Házi-barát. Életmódmagazin. - 16.50: Utkereső. Vitaműsor. - 17.15: Melyiket a három közül? Játékos vetélkedő. Egri János műsora. - 17.45: TV 2. Benne: Tévétna - Reklám - Időjárás. - 18.00: Telesport. - 18.25: Gyerekeknek! Csip-csup csodák. Holland rajzfilmsorozat. - 18.41: TV 2. - 19.00: T. J. Hooker. Amerikai bűnügyi tévéfilmsorozat. Requiem egy zsaruért. - 19.47: TV 2. Benne: Vers mindenkinek. Píllinszky János: Fabula. - 20.10: Rockstúdió. - 20.50: TV 2. - 21.00: Híradó 2. - 21.20: TV 2. - 21.45: Szabad szívek. Francia tévéfilm. - 23.07: TV 2. Napzárta.

Vasárnap

TV 1

8.55: Családi torna. 9.00: Kéménymesék. Óvodások műsora. - 9.25: Kerékpársuli. XIV/II. rész. /ism./ - 9.30: Safari. Csehszlovák filmsorozat. XIII/4. rész. S.O.S. - 10.00: Cigányke-

rék. - 10.30: A szív. Olasz filmsorozat VI/6. rész. /ism./ - 11.25: Reklám. - 11.30: Zenebutik. Juhász Előd műsora. - 12.20: Ki nyer ma a képernyőn? - 12.30: Képűrság. - 14.20: Betűreklám. - 14.25: A Manninger család II. rész: Próbátételek. - 15.15: Honvéd - Hungalu Kupa Nemzetközi ötusa-verseny. - kb. 16.15: Képűrság. - 16.20: RTV Közönségszolgálat. - 16.25: Savária '88. Nemzetközi Táncverseny. Részletek a gálaest műsorából. - 17.10: Reklám. - 17.15: Legyen szerencsénk! Rózsa György műsora. - 18.00: Műsorajánlat. - 18.05: Reklám. - 18.15: Esti mese. - 18.25: Delta. - 18.50: Reklám. - 19.00: A HÉT - 20.00: Híradó. - 20.15: Vérbeli sztár. Angol tévéfilm. - 21.35: Középkép. - 22.15: Telesport. - 22.30: Képűrság.

TV2

9.00-12.00: Tévémagiszter.

TV 2 - Berkes Zsuzsával és Dömsödi Gáborral

14.00: Képűrság. - 14.15: TV 2. Benne: Időjárás - Ríportok - Zene. - 15.00: A Chateauvalloni polgárok. Francia tévéfilmsorozat. XXVI/19. rész. /ism./ 15.50: TV 2. - 16.00: A gangesz gaviál. Angol rövidfilm. - 16.52: Álljunk meg egy szóra! Grétsy László és Vágó István nyelvűművelő műsora. - 17.02: TV 2. Benne: Wurlitzer - Tina Turnel - Nótaszó - Reklám - Időjárás - Tévétna - A hét műtárgya. - 18.25: Gyerekeknek! - 18.48: TV 2. - 19.00: Karnevál. Összeállítás Charlie Chaplin klasszikus burleszkjeiből III/3. rész. Amerikai film. 20.40: TV 2. Benne: Röntgen. Szociális és egészségügyi híradó. Labirintus. - 21.50: Az utolsó levél. Amerikai rövidjátékfilm. - 22.15: TV 2. Napzárta.

Az új társasági törvény szerinti társaságok: részvénytársaságok, korlátolt felelősségű társaságok (külföldi részvétellel is), betéti társaságok stb. valamint az ismert vállalkozási formák

szervezését és megalakítását

rövid határidővel vállaljuk.

Érdeklődni lehet:

Szolnok Megyei Tanács Tervező és Építőipari Vállalata
(SZOTÉV), Szolnok, József A. út 5o. szám alatt

Dr. Verebélyi József jogtanácsosnál, vagy a József Attila u. 36.
szám alatt (telefon: 43-197) dr. Miklós József jogi osztályveze-
tőnél (telefon: 41-5o1).

Hirdessen
nálunk

ma
holnap

EGY FEDÉL ALATT A BIZTONSÁGGAL

A legjobb lakótárs. Otthon van mindig,
de sose zavar. Sőt.

Ha kell segít. Gondoskodik.
HUNGÁRIA OTTHON Biztosítás

A HUNGÁRIA OTTHON Biztosítás az új értéken való
biztosítás lehetőségét kínálja partnereinek.
Egyedi igények szerint köthető. Ön választhat,
hogy milyen értékű biztosítási védelmet kíván.
Természetesen az alulbiztosítás elkerülésére is
tanácsot adunk.

MINDEN ESETRE: HUNGÁRIA OTTHON BIZTOSÍTÁS

GONDOSKODUNK, **H** HUNGÁRIA
TEHÁT VAGYUNK. **B** BIZTOSÍTÓ

Megrendelőlap

Megrendelem a "maholnap" című független
hetilapot.....példányban.

Kérem az alábbi címre kézbesítsék:

Nevem:

.....

Címem:

.....

Az előfizetés díja egy hónapra 100 forint
Ezt a megrendelőlapot adja le a helyi
postahivatalban vagy küldje el oda.

.....
Aláírás

Megrendelhető a helybeli postahivatalokban
és a kézbesítőknél.

Az előfizetők negyedévenként egy lapot ingyen
vehetnek kézbe!

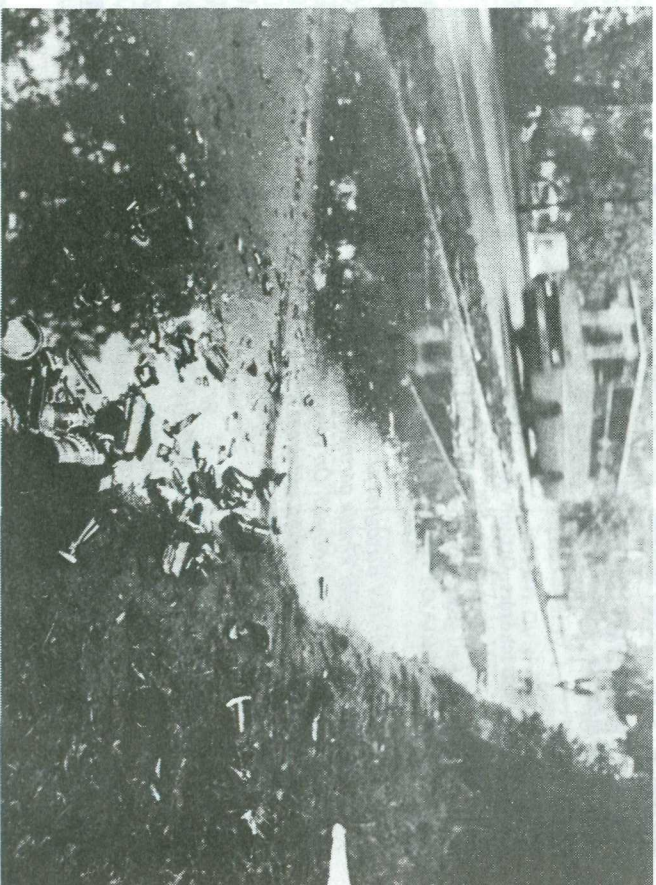
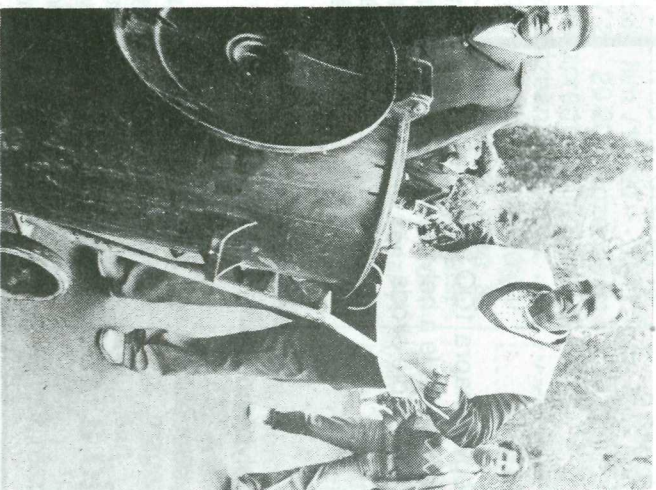
Fizessen elő a "maholnap"-ra!

BORÚS MAJÁLIS

Hargitai Lajos felvételei

Kié a név?

Kérem szépen, bevalljuk, amatőrök vagyunk a szervezésben. Mert lapot lehet alapítani nyugodtan, de pénz az nincs, úgy kell megkeresni az adakozót. Ebben szerencsénk volt. Akadt adakozó, támogató. Egy valamivel nem számoltunk. A Hivatallal. Az engedély kiadójával. Már a plakátokat is kinyomtattuk a nekünk tetsző felcíccsel: "maholnap". Már szerkesztettük az első újságot, amikor kiderült, hogy nem lehetünk "maholnap". Se ma, se holnap. Mezőkövesden ugyanis kétezer példányban az ottani Demisz lapot kíván indítani. Persze nekik is a "maholnap" cím jutott eszükbe.

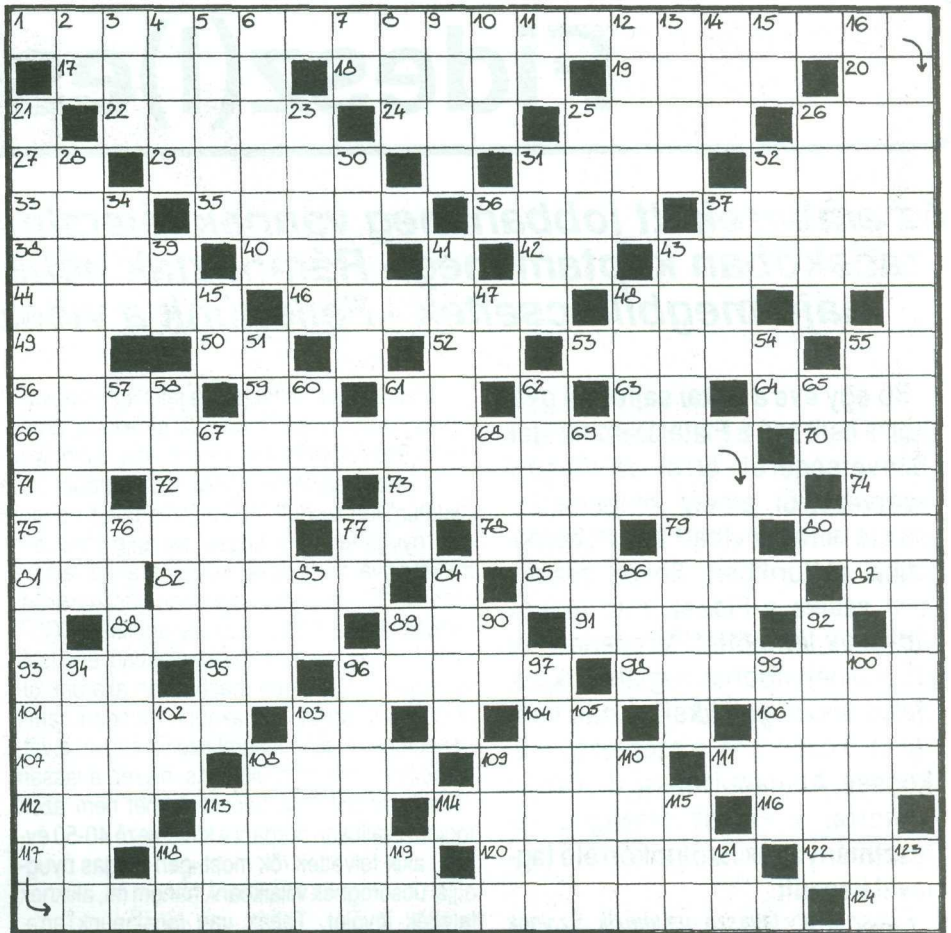
Hát mi lesz most? - néztünk egymásra a Hivatallal kapujában. Fölvituk Mezőkövesdet. Hajlanak a kompromisszumra - mondták. Megegyezés azonban nem született. Mind ez ideig. Ezért került a feljécünk fölé az "alföldi" jelző. Végül is itt élünk, e magyar rónán.

Bízunk benne, hogy egyszer valóban lappá lehetünk. Tán még Mezőkövesden is előfizetnek ránk.

Nyugtalan lélek

Bizonyára sokan emlékeznek arra az egy-két héttel ezelőtt a televízióban sugárzott Hét című műsorra, amelyben egyebek mellett szó esett a magas beosztásban dolgozók fizetéséről, de legfőképp prémiumáról, azaz csak úgy magyarul: éves nyereségéről. Nos, megszólalt a riportban egy vezérigazgató-helyettes, aki a kérdések keresztütüzében igencsak himelt-há-molt. Különös volt ez az ember, tudta, hogy nincs igaza, mégis kitartott amellett, hogy neki nem szabad kiböknie a már csupán kimondásra váró igazságot (mert hiszen maga és főnöke ellen hangolja az egész ország közvéleményét, legalábbis azokat, akik a létminimum táján vagy az alatt élnek), helyette inkább megpróbált ködösíteni, ám mindannyiszor kilógott a lóláb. Ennél a cégnél bizony milliókat vágtak zsebre a főnökök, míg a beosztottak szemét rongyos néhány ezerrel "szúrták ki".

Gondolom, szinte felhőrdült egy egész ország, amikor a vezérigazgató-helyettes a riportadásba kerülése előtt levélben kért elnézést a néhány milliós "tévedéséért". Vajon csakugyan tévedésről volt-e szó, vagy tudatos elhallgatásról? Elhallgatásról, mint a hazugság passzív formájáról? Emberünk tehát hajlamos a hazugságra, mégpedig szemrebbenés nélkül, bele a tévénezők arcába. Ő ilyen vezető. De azért nem nyughatott a lelkiismerete; úgy látta jónak, ha még idejekorán tisztázza magát a közvélemény előtt. Persze nem ez az ügy tanulsága, hanem az, hogy a nyilvánosság mennyire önvizsgálatra, színvallásra készíthet embereket - mégha olyan magas beosztásban is dolgoznak, mint vezérigazgató-helyettesünk.

Sütő András egyik gondolata rejtvényünk meg-
fejtése

Vízszintes: 1. Az idézet első része (zárt betűk: A, Á, R, L, M, Ü, H) 17. Női név 18. Határainkon túli városba való 19. Női név 20. Olasz folyó (ékezet nélkül) 22. Boltozat fajta 24. Vonatkozó névmás 25. Közel múltban elhunyt világhírű festőművész 26. Az angol "well" magyar megfelelője a mondat elején 27. Egyesült Államok rövid. 29. Vissza: szentkönyv 31. A 07-es ügynök vezetéke 32. Neves színművésznő (Attila) 33. Német névelő 35. Vissza: beteget gyógyít 36. Időhatározószó 37. A magasba tartá 38. Az elején ékezzel: lop 40. Büntető törvénykönyv 42. Kicsinyítőképző 43. Csúszómászó állatot 44. Ékezet nélkül: babból készült eledel 46. Régi, zsinórozott magyaros férfikabát 48. Kosár 49. Holland autójelzés 50. Védelmez 52. Igeközlő 53. Nem ép szobor 55. Az őn vegyele 56. Lennon özvegye 59. Igevégeződés 61. Elem! 63. Ékezet nélkül: ételízesítő 64. Országos Széchenyi Könyvtár 66. Az idézet befejező része (zárt betűk: M, Ö) 70. Hegesedés a testen 71. El-há! 72. Tanuló (régiesen) 72. Újságot készít 74. Döme egyik fele! 75. Jós 77. Szovjet repülőgéptípus 78. Keleti méltóság 79. Vissza: mutató névmás 80. Ipari növény 81. Valóban a szobán forgó dolog? (két szó) 82. Szóösszetételek előtagjaként: közepes (például zenében) 85. Vidámságunk jele 87. Vissza: régi római pénz 88. A csipéssel együtt emlegetjük 89. Mező 91. Férfi név becézve 93. Bevonat a kerámián 95. Római 45. 96. Savanykás mártás marhahúshoz 98. Szicíliai kisváros Catania közelében 101. Taka-répképzőnk kiejtve 103. Morzejel 104. Kettőzve: cukorka 106. ...sor (a földszint alatt) 107. Római császár volt 108. Igazgató becézve 109. Énekesnő keresztnéve (Turner) 111. Vissza: közeledj hozzám! 112. Fordítva: dunántúli város (ékezet nélkül) 113. Női név (a végén ékezzel) 114. Idegen női név 116.

Kettőzött kettős betű 117. Jóé Emil 118. Igazságo-san juttat a javakból 120. Progresszív 122. Elemi részcseke 124. Kínai hosszmeték

Függőleges: 2. Személyes névmás 3. Bogoz 4. Hold angolul 5. Folyadékot fogyasztanál 6. Jugoszláv város 7. Szolmizációs hang 8. Időmérő 9. Uri hölgy (ékezet nélkül) 10. Becézett férfi név 11. Téli sport 12. Lenn 13. Égitest 14. Keleti férfi név 15. Német helyes-lés 16. Ókori görög napisten 21. Az idézet második része (zárt betűk: T, N, Á, A, T, D) 23. Fűtőér 25. A Dózsa név régies formája 26. Lement a torkán a falat 28. Halálraítéltek utolsó szobája 30. Főzőedény 31. Testrészt 32. Tervszerű megelőzés és karbantartás 34. Szélhárfa 37. Zenei félhang 39. Vissza: mutató névmás 41. Mondatrészeket megállapít 43. Épü-letek bizonyos helyiségei 45. Állóvíz 47. Azonos be-tűk 48. Piszok-e? 51. Méré össze a véleményed 54. Azonos betűk 55. Azt mondják, neki áll a világ 57. Kö-rülből 58. Vizenyő (eredeti helyesírással) 60. Szín 61. Némán elbúsu! 62. Kairói lap (Al...) 65. Azonos be-tűk 67. Éttermekben a foglalt asztalt jelző felirat 68. Nyílás (ékezet nélkül) 69. Visszhangot (fonetikus) 76. London folyóóra 77. Kivon páros betűi 83. Kettős be-tű 84. Becézett felmenőági rokon 86. Futballbírók eszköze 89. Heyerdahl hajója volt 90. Morzejel 92. Gyümölcsöt egy ideig a napon hagyja 94. Az autók előtt sikeresen jutok az úttest túloldalára 96. Ellenáll-hatatlan vonzerő 97. Állatok szaglórésze 99. Angol főnemesi cím 100. Anyagot durván megmunkál 102. Olasz síkság 103. Az arcbőr összehúzására alkal-mas savanykás anyag 105. Hirtelen elfutott 108. Ká-bitószerke gyűjtőneve 109. Faragatlan ember (népi-esen) 110. "A" szavakhoz járuló 113. Lei betűi kever-ve 115. Az államnak kötelezően fizetett pénzösszeg 118. Mássalhangzó kiejtve 119. Néma tíz! 121. Fém 123. A nikkel vegyjele

Fidesz(l)esen

Az emberek itt jobban meg vannak félemlítve - Leveleimet nejlonzacskóban kaptam meg - Rámhúztak néhányat, megrugdostak, majd megbilincseltek - Fellépünk a visszarendeződés ellen

Bő egy éve a hazai sajtóban gyakorta esik szó a Fialat Demokraták Szövetségéről, arról az ifjúsági szervezetről, amely megalakulása óta nem kis vihart kavart belpolitikai életünkben. Sokak szemében szálla a Fidesz, míg mások üdvözlik létrejöttét. Mindenesetre aki ma behatóbban foglalkozik politikai viszonyainkkal, annak nem lehet közömbös a szervezet működése. Az alábbi interjú dr. Orbán Viktorral, a Fidesz országos választmányának Szolnokon élő tagjával készült.

- A Fidesz tavaly tavasza óta létezik. Szolnok megyében mikortól beszélhetünk a szervezet követőiről? Hányan vannak?

- Előjáróban csupán annyit: 1988. március 30-án alakultunk meg, s rövidesen az alapító harminchét tagról mintegy kétezer-kétszázra duzzadt a létszám. Tulajdonképpen csak a számitógépes nyilvántartás bevezetése után derült ki, hogy van közöttünk nyolc szolnoki is, illetve tíz Karcagon élő fiatal. Ez utóbbiak csoportot alkotnak, míg a szolnokiak nem. Annak ellenére azonban, hogy a megyeszékhelyen nincs szervezett csoportunk, maradéktalanul el tudunk adni 80-100 darab Fidesz-Pressz újságot.

- Meglepően kevés Fidesz-tagot számílal ez a vidék. Mennyi ez a többi megyéhez képest?

- Kifejezetten gyenge.

- Ebből adódik a következő kérdés: a megyében lehet-e ütőképes a Fidesz?

- Az emberek itt jobban meg vannak félemlítve, mint máshol. Csekélynek ítélem a szerveződési lehetőséget. Mindenesetre meg kell találnunk a jövőben a talpraesettebb embereket.

- Lát-e esélyt arra, hogy a megyei pártvezetés partnerként kezelje a Fideszt?

- Ehhez egyfelől Fidesz-csoport szükségeltetik. Úgy gondolom, nem zárható ki elvileg, de az az érzésem, tartanak tőlünk. Minket nem szeretnek...

- Miért?

- Mert mi arra vállalkoztunk, hogy elsőként törjünk át a pártállamnak a társadalom minden területére kiterjedő uralmát - mégpedig a politika terén.

- Mi vezérli önöket: a meglévő társadalmi berendezkedés jobbitása, avagy gyökeres megváltoztatása?

- Meg akarjuk változtatni a jelenkori magyarországi viszonyokat, a politikai struktúrát, amelyet a Szovjetunióból erőltettek ránk, s amely a diktatúrából amolyan közép-kelet-európai féldiktatúrává szelődött. Az egészséget át kell építeni egy nyugat-európai típusú parlamentáris demokráciává; magántulajdonnal, szabad választásokkal, semlegességgel /de jószomszédi kapcsolatokkal a környező országokkal/, KGST nélkül - hogy csak nagyvonalakban említek dolgokat. Egyszerűen máshogyan akarunk élni, félelem nélkül, azt akarjuk mondani, amit gondolunk. A gazdaságról szólva annyit: a változás itt módfelett szükséges, hiszen a lassan 20 milliárd dollárnyi adósságterhet nem azok fogják a vállukon hordani a következő 40-50 évben, akik felvették /ők most igen magas nyugdíjjal ücsörögnek villáikban/, hanem mi, akiknek felérték jövőjét. Tehát: van jogalapunk arra, hogy kezünkbe vegyük a kezdeményezést.

- Szavaiból az cseng ki, hogy a Fidesz nem akar szocializmust...

- Én ezt a szót nem is használok, mert nem tudom meghatározni. Bár sokféle szocializmust ismerek: a Hitler-féle nemzeti szocializmust, Pol Pot szocializmusát, szocializmus van állítólag Romániában, az volt a lenini, sztálini, brezsnyevi is a Szovjetunióban. Vajon melyik az igazi? Egymásnak gyökeresen ellentmondó szocializmusok ezek, de van egy közös vonásuk: mindenütt a pártállam diktatúrája érvényesül. Ha ez a szocializmus, ebből én nem kérek...

- Gyakran éri vád a Fideszt, hogy az amerikai tőke pénzeli. Soros György például miért éppen a Fideszt támogatja?

- Először is: működik egy alapítvány, amely az MTA-Soros nevet viseli, s itt egy tanács dönt arról, hogy kik kapják meg a támogatást. A tanács tagjainak felét az Akadémia delegálja, míg a másikat a Soros György által delegált csoport alkotja. Mindkét félnek vétőjoga van. Ha tehát a Fidesz pénzt kap a Soros alapítványból, a döntésen rajta van az Akadémia pecsétje is, azaz az állam áldását adja.

- Mire kell a pénz önöknek?

- Működik nálunk az úgynevezett Fidesz Akadémia, amelyre rangos előadókát hívunk meg. Tiszteletdíjaik fedezésére kaptunk 500 ezer forintot. De hogy az előbbi kérdés elől se térjek ki: nyilvánvaló, hogy Soros György /nem csinál belőle titkot/ azért támogatja a Fideszt, mert bennünk látja a garanciát arra, hogy a beindult magyarországi reformfolyamatok ne fordulhassanak vissza. Mi radikálisan fellépünk a visszarendeződés ellen.

- Hasonló céllal lép fel a nem kevésbé radikális SZDSZ is, mégis önök a "kiválasztottak"...

- Ennek az az oka, hogy a fiatal generációt képviseljük. A Fidesz nevel bennünket, egyfajta politikai kultúrát ad, afféle "háttérintézmény" a politikai palettán. Amikor majd kiöregszünk, szétmegyünk a különféle alternatív szervezetekbe, ahol folytatjuk a munkát.

- Tagadhatatlan, a Fidesz tagjait több inzultus éri a hatalom részéről, mint bármely alternatív szervezetét. Érzése szerint miért?

- Az államhatalmi szervek ellenségünknek tekintik a független szervezeteket, minket kiváltképp. Erre - úgy érzem - ki vannak oktatva. A módszereik pedig ázsiaiak: házkutatások, zaklatások, pofonok. Azok után, hogy Berecz János egy ízben Újpesten kijelentette: mi vagyunk a nyugati imperialisták itteni ügynökei, lehet ezen csodálkozni?! Mert hát mi kell egy hithű pártagnak? Az ellenség világosan meghatározottassék, s lehessen ellene küzdeni mindenféle módszerrel.

- A megyében érte-e önöket valamiféle presszió?

- A többiekéről nincs tudomásom, ám én beszámolhatok néhány sérelmemről. Például tavaly ősszel leveleimet rendre nejlonzacskóban kaptam kézhez. Valamennyire az volt írva: szállítás közben megrongálódott. Mondanom sem kell, hogy egytől egyig fel voltak tépve. Még annyi fáradtságot sem vettek, hogy legalább visszaragasszák őket... A másik: tavaly június 16-án részt vettem a Nagy Imre kivégzésének 30. évfordulóján rendezett tüntetésen Pesten. A rendőrök már az első körben bevittek a Szalay utcai kapitányságra. Egyébként olcsón úsztam meg: rámhúztak néhányat, megrugdostak, majd megbilincseltek. /Kinn később kezdődött a haddelhadd./ A feleségem /szintén jogász/ érdeklődött utánam, de Pesten azt mondták, Szolnokhoz tartozik az ügy. Bement a megyei rendőrkapitányságra, ahol ordenáré hangon beszéltek vele, s elzavarták információ nélkül. Vagy mondjak egy harmadikat? Hat hónappal tartoztam még a honvédségnek, de kértem s kaptam egy év halasztást. Az írásos engedélyt felrúgva megkaptam a behívót, ráadásul éppen Angliában tartózkodtam egy egyetemen. Haza kellett jönnöm. Hogy mindez miért? Mert mint mondtam: tőlünk félnek, minket nem szeretnek...

Jurkovics János

Mihelyt megjön a tavasz, mindenütt nagy zűrzavar támad, csak a nyomdászok bólintanak sokat tudóan. Igen, igen, Cegléden megint az a kefefrizúrás legényember fog szavalni. A hogyishívják, az szavalt tavaly meg tavalyelőtt is. Ez biztos. És már nyúlnak is a szekrénybe, hogy a hatalmas plakátbetűkből sebesen kiszedjék Boszniai József nevét. A nyomdászok sohasem tévednek, beköszönhet bármilyen forradalom, s akármely fölszabadulás, a lelkesítő, azt mindig ő mondja el. Ha végzett, összehajol a holmiját és szülővárosából elvonatozik Pestre, hogy - mint mindennap - föllépjen a Bosnyák téri piac világot jelentő deszkáira.

Évekkel ezelőtt kikoszarozták a főiskolai fölvételiéről, de tagja lett a Nemzeti Színház stúdiójának.

- Milyen rendfokozata van a stúdiós növendéknek?

- Néhány befutott rendező, a kik a Nemzetihez kötődve a főiskolán is tanított, el-eljött, hogy megnézzék a stúdiót. De rajtuk kívül a kutya sem volt kíváncsi rá. Ebben a világban semmiféle rangot nem jelent stúdiósnak lenni.

Ráadásul a Színház maximálisan kihasználta bennünket.

- Ezt hogyan érted?

- Elsőévesként a föllépti díjam legfőljebb esztéként 70 forint lehetett. Mondjuk, hogy harmincszor megyek ki a közönség elé, akkor az 2100 forint. Alბերletre nyomban kifizetem az ezeralahány száz forintot, hát számold ki, hogy mennyi marad. Még csak maszekolni se tudsz, mert a színház sokszor reggel kilenctől éjfélig igénybe vesz. Ha váratlanul próbát kellett tartatni, még a stúdióban folyó órákat is simán leállították. Nem nagyon rejtették véka alá a koncepciójukat: örülünk, hogy bennünket ott tanítanak és kész.

- Gondolom, ezt a koncepciót nem mindenki viselte el.

- A feszültségből lázadás lett, mikor már végleg nem bírtuk tovább... Képzeld el, aláírtattak velünk - húszegynéhány éves emberekkel - egy olyan papírt, hogy ha a fizetés nem éri el a lét-

minimumot se, akkor majd a szülők eltartanak. Sok vidéki társam családja annyit se tudott, hogy hová került a gyerek. Így aztán a szülőket nem is vonhattuk bele ebbe az ügybe, természetesen mi magunk írogattuk alá egymás fecni-jeit. Még szép, hogy tisztában volt ezzel a színház is, de mindegy, ha megszerezte a kézjegyet, máris körülbástyázta magát, elhárította a felelősséget. Na, szóval eljutottunk odáig, hogy amikor már a hónap közepén sem akadt a zsebünkben egy megveszekedett fillér se, ki-tört a lázadás. Azt mondtuk: ha nem fizetnek, nem játszunk. Például a Tragédiában a színpadon lévő 60 ember közül gyakran 50 a stúdiós gyerek. Ezek nélkül nincs előadás. Viszont éhen sem halhatnak.

- Meddig győztétek lázadással?

- Nemi tanácskozás után kiosztották a pénzt. Végül - egy sor megaláztatással a hátam mögött - még az utolsó pillanatban is valami pénz-

- Mint kereskedő?

- Mint tróger. Lehet, hogy nem hiszed, de sokszor azt se tudtam, jut-e ennivalóra pénzem. Muszáj volt valamit csinálni. Egy ismerőssémmel találtuk ki a Bosnyák teret. Próba szerencse alapon összetákolunk egy hordárkocsit, kiültünk a piacra és vártuk a jótévőt. A társam hamar megelégedte: rosszul esett neki hajnalban kelni, izzadni, cipekedni. Eleinte nekem is főnn-tartásaim voltak a hordárkodással. Aztán egyszer csak éppen sziesztázok a kordén, letelepszik mellém valaki, és elkezd Platonról beszélni. Egy nagybani piacon, hajnali háromkor. Platonról! Erre már körbe kellett jártatnom a feje-met, hoppá, nézzük csak, kik is kerülnek ide. Rögtön a Mrozek-féle Emigránsok jutott az eszembe. Ennek a darabnak kapásból meg tud-nám csinálni a Bosnyák téri szereposztását. Mégis, a piac forgataga nagyon ves élyes. Mert anyagiakban megadja ugyan, amit vársz tőle,

de nagy az esély arra, hogy szel-lemileg e-lőbb-utóbb leépülsz...

- És eszedbe sem jut többé a színház...

- Hívtak egy magán-társulathoz, a Hold Színházba. Csakhogy éppen akkor nyílt lehe-

Színészlázadás

Ha nem fizetnek, nem játszunk... A Bosnyákon más a szerep- osztás... A tróger esete Tháliával

ügyet intézve úgy búcsúztam a gazdasági iro-dán, hogy remélem ebbe a házba többé nem teszem be a lábamat. Az ott üldögélő hölgy fog-hegyről odavetette: ő is ezt reméli.

- Na, de azért nem mentél túl messzire.

- A Radnóti Színpadhoz kerültem, ahol nem ígértek semmit, mégis rögtön főszerephez jutot-tam egy gyerekdarabban. Ez határozottan jó in-dulást jelentett, csakhogy a folytatás elmaradt. Ősszel már nem én voltam a főszereplő, sőt még egy mellékfigura sem akadt számomra. Egyetlen hang nélkül vették el tőlem a lehetőséget. Tavaly februárban léptem ki a Radnóti-ból. Később a villamoson találkoztam a színház művészeti vezetőjével, aki azzal kommentálta a dolgot, hogy hát ilyen az élet.

- Ha nem volt státusod a Radnóti-ban, miből éltél?

- Dolgoztam.

- Hol?

- A Bosnyák téri piacon.

tőségem egy lakás megszerzésére, aminek az árát nagy kinnal a Bosnyákon szedtem össze. Hogyan döntsek? Játsszam tovább ítéletnapig /immár másodmagammal/ az albertesdit a tel-jes létbizonytalanságra építve? Vagy halogas-sam a színjátékosi terveket? Halogattam.

Amit most mondok, ne írd le, mert ha valahol viszontlátnám elsüllyednék szégyenemben. Mindig kerültem a hazugságot, de amikor fölki-nálták a színházi állást, azt válaszoltam: nem mehetek, mert megsérültem a piacon, nem tu-dok járni. Közben majd belepusztultam abba, hogy színész legyek. Ma ugyanott tartok, mint 14 éves koromban, amikor elmélték a jelent-kezési lapot, és én ráírtam, hogy tengerész akarok lenni. Egyre messzebb csúszok a desz-káktól, nagyon valószínű, hogy rákényszerülök mellékállást is vállalni egy éjszakai bárban

Varga Sándor

Színház? Az! Egész világ...

És az értelmiség mikor megy a Paradicsomba?

Képzeltétek, kedves értelmiségi barátaim, nemrég olyan társaságba csöppentem, ahol a beszélgetőpartnerek között - csacska tiszteletkörüket után - heves politikai szópárbaj robbant ki. A sodró vitában az egyik hajlott korú, óvatosan fogalmazva is konzervatív gondolkodású, de magát marxistának valló "bölcselelő" azzal fordult felém tájékozó dühvel, hogy végső érvként szemembe vágja /szíve szerint az öklét szerette volna, elhihetitek/ a régóta tarsolyában dédelgetett igazságot: "Maga, fiam, nem lenne újságíró, ha nem ez a rendszer lenne Magyarországon!"

Felebarátaim, mit szólnak e mennydörgéshez? Ez aztán a mindent eldőprő érv, ugye? Hogy értsétek: ti nem lennétek azok, akik, ha... Azaz tágabban értelmezve: ma széles e hazában nem élhetne senki emberfia mérnökként, tanárként, orvosként, ha nem ez a rendszer lenne. Hajaj! De tovább fűzve a gondolatot: itt ma az értelmiségiek csak azért juthattak valamire, csupán azért kanyaríthattak bővebben a szellemi javakból, mert Valakik könyörületesen így látták jónak.

No, de a fenti idézetet mint a politikai vakság fogalmát maradéktalanul kimerítő torz állítást nem ragozom tovább.

Kedves jó értelmiségiek, ti méltánytalanjai e hazai világnak! Be kell látnotok, a sors kegyeltjei vagytok. Tanuljátok hát meg, hogy a húsvéti áldozati bárányt megszégyenítő módon legyetek engedelmes fiai, lányai

a minden eresztékében recsegő-ropogó, jelenkori tökéletlen társadalmi berendezkedésnek, az egységes Szent Eszmerendszernek, és eszetek-be ne jusson elutasítani azt az atyáskodó /fölköttébb divatos szóval: paternalista/ gondolatot, amely így szól: "Kikapartuk nektek a gesztenyét, hát húzzátok meg magatokat!" S ne nézzétek szánalmasan egy régi, megfáradt nemzedék görcsös, hajánál fogva előráncigált öngazolási kísérletét - kivált e napjainkban megnyilvánuló össztársadalmi kifulladás láttán. Nem, ne tegyétek, az Isten szerelmére! Van nektek eszetek? Helyette inkább örüljétek annak, hogy küldetést teljesíthettek, s fátylat arra a negyven esztendőre, melynek során értelmiséginek lenni itt nem volt érdem. Különben is, veletek mindig csak a baj van! Tessék elhallgatni, és nem meglátni a politika otromba sakkhúzásait, a diktatúra nyuszító vergődését, mert megkapjátok: "ellenforradalmi banda"! Ez kell nektek? Nem értetek ti a szóból? Vigadni kell, mert ez a rendszer van ma Magyarországon, mert különben nem lennétek tanárok, mérnökök, orvosok, újságírók!

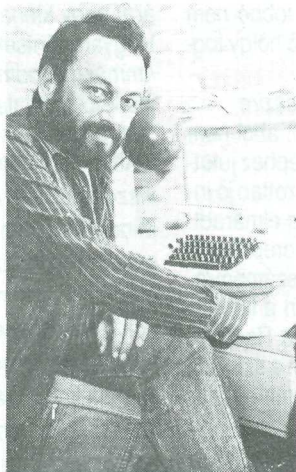
De azért reménykedjétek, hogy egyszer ti is a Paradicsomba értek. Csak ügyeljétek az odáig vezető útra, mert hírlík: arrafelé tartván a veletek szövetségesek valahol utat tévesztettek...

J.J.

Molnár H. Lajos

Ott, túl a rácson (1)

Sorozatunkban részleteket közlünk egy megjelenés előtt álló dokumentumkötetből (címe: Meredek gyalupad), amely a fiatalok bűnözők romániai világába kínál betekintést. Miközben a riporter bemutatja a javítóintézet életét, az elítéltek mindennapjait, a tetteiket, melyekért idekerültek, valamint azok elkövetésének okait, többek között ilyen kérdésekre keresi a választ: hol a határ a tizenévesek szelburdisága, jópofasága, vagánykodása és a büntetett között? Mennyire tudatosan, előre megfontoltan vétkezik egy tinédzser? Van-e különbség a fiatalok és a felnőtt bűnözők között? Büntetni kell-e a kiskorú bűnözőt, vagy kezelni? A tett elkövetésében milyen szerepe van a lelki adottságoknak, a családnak, az iskolának, illetve a "társadalomnak"...

A téma specifikumát e térségben az adja, hogy hasonlóan a társadalmi-gazdasági élet egyéb területeihez, e kérdéskörben is sok az ellentmondás, nagy a kapkodás, a fejtelenség, a zűrzavar, sűrűn váltogatják egymást az intézkedések, az ötletszerű, alaposan át nem gondolt határoza-

tok, melyek nem a helyzet javulását, hanem ellenkezően, a fiatalok bűnözés terjedését idézik elő. Természetszerűen következik ez abból az általános elképzelésből, hogy az úgynevezett magas politikai vezetés beleszól mindenbe és irányítani szándékszik az élet valamennyi apró részterületét, - közvetlenül, parancsolóan, önkényesen, a szakemberek megkérdőjezése nélkül, a jelenleg mélyreható tanulmányozását mellőzve.

A kötetben megszólalnak szakemberek is, akárcsak botcsinálta pedagógusok és az átnevelést pártfeladatként végző végrehajtók. De többnyire gyilkosok, gyermekgyilkosok, prostituáltak, nemi erőszakot elkövetők, rablók és egyéb "trógerék" ecsetelik tetteiket, valamint a jövőre vonatkozó elképzeléseiket...

(A szerző)

Ismerkedés

Hajnal előtt indultam, több száz kilométeres úttal magam mögött parkolom túlhevült trabcsimat a városszéli intézet mellett. A bentlétől egy szöges dróttal magasított fal választ el és a vágyainkat megkülönböztető szöges ellentét: alig várom, hogy a falon belül lehessenek... Szokásomhoz híven a kapunál próbálkozom, óriási sikerrel: jóformán meg sem nyomom a csengőt, már nyílik is a vasajtó. Bejutni könnyű. Na, persze vártak már, "be voltam jelentve". Barátságos fogadtatásban részesülök, kávét főznek. (Honnan van nekik kávéjuk?!) A parancsnok-igazgató és emberei szándékaim felől érdeklődnek, hogy mit is akarok itt tulajdonképpen csinálni és miért? Előbb azt mondom, amit már amúgy is tudomásukra hoztak "magas helyről", hogy írni szeretnék az intézetről, az elítéltekről.

- A tanulókkal is akar beszélni? - Ez izgatja leginkább a parancsnokot.

- Velük különösképpen - felelem nyugodtan, s ez némi izgalmat okoz házigazdaimnak, de a minisztériumi kiküldött (nem véletlenül érkezett velem egyszerre a javítóintézetbe), fejbőlintással jelzi a parancsnoknak, hogy "odafeinn" ez is oké. Tisztázzuk többnapos itt tartózkodásom körülményeit, aztán díszkíséremmel együtt nézek szét az intézetben, a fiúk, majd a lányok

Pityu

Pityu buta, mint a föld. Ezt tartja róla az egész városszél. Mit várhat az ember egy írástudatlan segédmunkástól? Hát semmit. Na, ez a Pityu azt mondja a múltkor:

- Haverom, figyeljél ide! Ezek itten etetik a népet! Ezek a főnökök. Nem azt lökik, hogy micsoda csúnya dolog ez a tanácsi kéglivásár-lás? Mán amibe ők részesültek ugye. Dehát igazuk is van, haverom! Csúnya bizony. Mer' én szerintem ezek maguknak tanálták ki a törvényt, hogy ugye lehet venni tanácsi lakást olcsón. Ezek a főnökök.

Lökik, taszítják ezt a Pityut itt a városszéli kocsmában jobbra-balra. Mert ez a Pityu részeges. Ostoba. Tapló. Földbuta. Vidéki. Segéd munkás csak az ártatlan. De miket nem pofázik a rossz sőre mellett...?

- Pofázhat akármit - tolja arébb a vékonyfalú féldecist a villanymotort gyártó cég osztályvezetője -, ennek akkor sincs igaza, ha igaza van.

Rábólint az Öregszőlőkől haza felé induló tanácsi ember, meg az OTP-s is. Nagyjából egykorúak, úgy negyven és ötven között. Lát-szik, ők azután tudják, hogy mi az igazság a kisvárosban.

- Az én gyöngye eszemmel ez csak egyképp' világos - fúzi tovább Pityu. - Haverom, én mondom neked, ezek hazudnak. Ezek a főnökök. Nekem elhiheted, sokuk fröccsét ittam mán, amikor kiganéztam a nyaralójukat, metszettem a szőlejeket. Haverom, ezek maguknak csinálják a törvényt. Mer', ha ezek ezt povedálták onnan főntről, hogy közösség, meg-hogy egymás segítése nélkül a közös szekér nem megy akkor hogy

nem jött az eszükbe a közösség, amikor a tanácsi lakást megcsípték. Mer', megcsípték, olcsón, amilyen olcsón csak lehet! Akkor nem volt közösségi szellem? Mer', én szerintem ezeknek a főnököknek elég rendes a havi pénzük. Böven futná rendes OTP-lakásra. Hivatalosan. Ezek a főnökök tudnák fizetni ám a havi részletet, nem, haverom?

Az ingatlankezelős csak hallgat, majd odafordul az OTP-s emberhez:

- Te, ki ez a gyerek?

- Tudom én? - így az OTP-s. -

Sok van most ezekből a nagypofájúakból.

Pityu mindezt nem hallja, vagy ha hallja is, nem érdekli.

- Mer', haverom, így megy ez. Aki helyen van, annak nyugodtan lehet tisztességtelenkedni. Nincs em-

ber, aki számonkérhesse rajta. Legföljebb mostanában szól majd az a kilencgyerekes asszonyka, aki ötvennégy négyzetméteren éli az életét a szakajtónyi pulyával. Őt ezek az ingatlankezelős mukik az istennek nem akarták rábírní, hogy vegyen meg egy egyszerű 110 négyzetméteres családi házat hat-százezerért. Na hallod, nem ám falun! Ezek a főnökök mindent kibuliznak, még azt is, hogy a helyükön maradjanak. Maradnak is, egyem azt a drága jó közösségi szívüket. Úgyhogy haverom, én nem bízik a főnökökben.

Az OTP-s, a tanácsi ember, meg az ingatlankezelős összenéznek. Eszükbe vésik Pityu arcát? Ki tudja? Bár az is lehet, csak egyet-értenek: Pityu buta, mint a föld.

"részlegén", a tantermekben, a műhelyekben, a hálószobákban, az étkezdében, a klubokban, az uszodában... Persze, mielőtt a fiúk területére léptünk, két dologra figyelmeztettek: a cigarettámat tegyem át dzsekim külső zsebéből a belsőbe, és ha csikket dobok el, azt cipőm talpával addig tapossam, sikkáljam, míg teljesen szétmorzsolódik.

Itt az a szokás, hogy amikor a látogató a parancsnokkal együtt belép egy terembe, vagy műhelybe, a fiúk vigyázzba állnak, leveszik a sapkájukat, lemerevednek, reszketnek. (A tévében látni gyakran hasonlót, amikor Apu* üze-mi látogatáson van.) A sapkalevetéltkor látom, hogy itt sem teljes az egyenlőség. Vannak kopaszok és nem kopaszok. Megállapítom, hogy ez utóbbiak vannak kisebbségben.

- Aki kopasz, az elkövetett valamit - magyarázza a parancsnok -, egyik büntetési módszerünk: a frizuraviselés jogától való megfosztás. - (Ez a megfogalmazás sokkal elegánsabb, mint az a kurta jelző.)

Délben, szombat lévén, különleges eseményre kerül sor: értékelik a fiúk munkáját, magaviseletét. Az ebédelés előtti ceremónia felvonulással kezdődik. Elöl halad a nem sok muzikalitással megáldott tanulók fúvószenekara. Egyenruhákat a szomszéd udvarban lakó elítelt lányok és hölgyek várták: díszes csákó, sötét ruha, kabátjukon vállrojt, a kabát ujjain és a nadrág szarain hosszában piros szalag. Indulók, mozgalmi dalokat fújnak-harsognak, mögöttük sűrű sorokban, énekelve menetel csaknem az egész hímnemű társaság. A néhány szolgálatos hiányzik. (Olyan az egész, mint a falakon kívüli cirkusz - kicsiben.) Többször kör-

bejárák az udvart, már szédelgek, pedig csak nézem őket. Nagyon furán lépkednek, megpróbálom leírni ezt a többségükre jellemző "díszlépést": felsőtest kissé hátradől, válluk felhúzva, karjaik szaggatott mozgással és könyökből nagy ívben lengenek. Lábukat térdben behajlítva túlzottan magasra emelik, a láb bokától lefele mintha nem az övék lenne, lazán lötyög; mielőtt cipőjüket a földre tennék, az utolsó pillanatban hirtelen kiegyenesedik és megmerevedik az egész láb, de nem csapódik keményen a talajra, hanem mintha féltene a talpukat, sikkes farmozgás kíséretében óvatosan "landolnak". (Ha valaki nem tudná ebből összerakni a legények díszes előrehaladását szolgáló mozgást, amin egyébként nem csodálkoznék -, akkor képzelje el, hogyan mutatja be a menetelést szüleinek a szabadságon lévő spicces kiskatoná egy szalmazsákon. Vagy nézze meg, hogyan halad el Apu a fogadására kirendelt dísz-század előtt.) Kérdem a mellettem szemlélődő belügyis küldöttet:

- Ilyen sok itt a nyomorék, meg a mozgássérült?

- Nem - magyarázza mosolyogva -, nem mozgássérültek. Ez az a bizonyos "sittes lépés", melynek kialakulására nincs magyarázat. Senki nem tanítja őket erre a mozgásra, mégis az ország minden fegyházában és javítóintézetében így menetelnek.

Végül nyitott négyezőget alkotva megállnak, arccal a parancsnok felé, aki szidja és dicséri őket, felsorolja a nagyobb kihágásokat, és a miattuk kirótt büntetéseket, valamint a tanulásban és a munkában elért jó eredményeket, kiosztja az élenjárókat megillető vándorzásdíjakat.

(Mondom, hogy a kinti cirkusz...) Neveket olvas fel, aki hallja a sajátját, futólépésben felsorakozik a parancsnok mellett: a jobb oldalon vigyorgnak azok, akiket megdicsértek, a bal oldalon többnyire szemlesütve állnak a rosszak-lusták-szófogadatlank.

Aztán ebédelni indulunk mi is. Útközben elmondok házigazdaimnak a délelőtti folyamán összejött gondomat. Azt vettem észre, hogy bármerre jártunk az intézet területén, a fiúk és lányok hosszasan vizsgáltak tekintetükkel, arcukon néha kifejezett kíváncsiságot, értetlenséget, másoknál nyilvánvaló döbbenetet, vagy cinkosságot véltem felfedezni. Tudtommal nem ritka itt a látogató, sokan járnak ide a minisztériumból, más intézményekből, lehetnek akár frissen alkalmazott tanár vagy pedagógus. A parancsnok kész a válasszal:

- Én is észrevettem. Az a helyzet, hogy nem tudják hová tenni magát. Ugyanis maga az első látogató intézetünkben, aki farmert visel. Egyet, biztosat tudnak: hogy nem lehet hivatalos személy, vagy új alkalmazott.

Elnézést kérek a parancsnoktól, sajnálkozom, hogy nem tudtam erről, és még a csomagomban sem hoztam egy tartalék "civil" nadrágot. Magamban azonban örvendek a vak szerencsének (tényleg véletlenül kaptam magamra otthon a farmert) a lányokkal-fiúkkal folytatandó beszélgetéseimhez nem is olyan rossz kiindulópont az, hogy nem néznek hivatalosságnak...

(Folytatjuk)

* Apunak Ceausescu hívják az erdélyi magyarok

A köpönyeg

Olvasom a napilapok tudósításait a megyei NEB rendkívüli üléséről. /Olvasom, ha már lapunkat nem engedték be oda./ Az egyik részinformáció dr. Majoros Károlynak, a megyei pártbizottság volt első titkárnak és Szűcs János jelenlegi titkárnak egymáshoz közeli, Holt-Tisza-parti telkéről szól. A vizsgálat megállapítása szerint olyan telekegyüttesről van szó, amely alatt gázvezeték húzódik, s a szabályok szerint emiatt rá nem szabad építeni.

Itt mégis felépültek a "kis vityilók". Hogy miként? A siófoki Gáz- és Olajszállító Vállalat, potom kétszázezer forintos munkadíjért és a "nagy kalapból" származó anyagból, védőcsövet épített ki ezen a szakaszon. A munkadíjat a dunántúli cég "állta". Ennek fejében a siófokiak a Rákóczi-falvi Rákóczi Termelőszövetkeztől - a terület gazdájától - ingyen egy üdülőtelket kaptak. Ugye fifikás?

Ha most ebből a háromszögből - termelőszövetkezet, pártfunkcionáriusok, Gáz- és Olajszállító Vállalat - kihagyjuk az utóbbit, akkor egyszerűsödik a kép: a Rákóczi Tsz egy üdülőtelket adott azért, hogy a két megyei pártvezető kiszemelt helyen építhessen magának üdülőlt. Hogy a szövetkezet mit kapott ezért - kapott-e egyáltalán valamit -, az ma már valószínűleg kideríthetetlen. A "közvetett előnyök" ugyanis nehezen tetten érhetők.

Az egész talán nem is kívánczolt volna a tollam hegyére, hisz' mindezt megírták a napilapok, ha nem vettem volna részt néhány hete az MSZMP egyébként tisztességes szándékú, szolnoki reformkörének nyilvános rendezvényén. Meglepve láttam, hogy e kör egyik alapító tagja éppen a Rákóczi-falvi Rákóczi Termelőszövetkezet volt elnöke, aki az említett telekügyek idején még ott volt hivatalban. Mekkora fordult a világ!?

-lő-

Éberség...

Eddig azt hittem, hogy a Hazafias Népfőnt és Szolnok város tanácsa mindenki számára nyilvánvalóan törvényes, partnerként kezelhető szervezet. Kiderült, mégsem. A "tettest" nem az ellenzék között kell keresnünk. Egy szolnoki iskolaigazgató minősített így. Nevezetesen Molnár Sándor, a Verseggy Gimnázium elsőszámú vezetője.

Két fiatalember, Csiszár Róbert és Galsi Zoltán március harmincadikán felkereste őt azzal a kéréssel, hogy a Hazafias Népfőnt és a Szolnok Városi Tanács ifjúsági

irodájának szervezésében sorra kerülő Fidesz-fórumról szórólapokkal tájékoztassa a diákokat. Az igazgató mereven elzárkózott a kérés elől. Ugyanezek a szervezők békén tehették dolgukat például a szolnoki Varga Katalin és a Tisza-parti Gimnáziumban, a Pálffy János Műszeripari és Vegyipari Szakközépiskolában, valamint a Petőfi Sándor 633. sz. Ipari Szakmunkásképző Intézetben.

A történet hallatán a hatvanas évek végének tanár-diák hajvítái és a hetvenes évek elejének farmerviselési iskolabotrányai ju-

tottak eszembe. A kétségtelen korabeli iskolaigazgatói "éberség" ellenére azokban az esetekben a józan ész kerekedett fölül, s nem tekintjük már a bűnök bűnének, ha valaki hosszú hajjal és kopott farmernadrágban érzi jól magát. Engedjessék meg a következtetés is: nem utal eredendő romlottságra, ha egy diák - ha egy iskola diákjai - a KISZ (illetve most már DEMISZ) programja mellett a politikai palletta más színeit is megismeri(k). Ettől ugyanis még nem lesz valaki feltétlenül ellenzéki, legfeljebb tájékozott!

Egy könyv, amely senkinek nem szól

Paulina Éva Közös ágyban, mégis szíjjel címmel, saját kiadásban, rikító küllemmel megjelent könyvének négy főszereplője van: Ágnes és Ferenc /ők házastársak/, dr. Fügi Sarolta főorvos, a szolnoki megyei kórház pszichiátriai osztályának vezetője, valamint maga az író. Vannak tehát szereplők, akik vállalták szerepeiket. /Mint tudjuk: a szerepvállalás, többek között, ízlés dolga is./

A hátapon így igazítja el jámbor olvasóját a szerző: "A Közös ágyban, mégis szíjjel házastársakról szól, akiknek nincs már testi kapcsolatuk egymással, mégse válnak el." Meggyőző szerénységgel "mindnyájunknak" ajánlja könyvét, mert "a történetek /noha csak egy történet van/ tükröt tartanak elénk, tükröt, amelyben megláthatjuk a mások arcát. És nem a véletlen műve, hogy olykor a magunkét is fölismerjük benne". Próbálja csak meg bárki ezt a tükröt dolgot elképzelni: szavak, értelem nélkül.

Az első rész: beszélgetés Ágnessel és Ferencsel. Megtudjuk, hogy van egy gyerekük, Ferenc súlyos szívűtéten esett át, leszázalékolták, Ágnes többször megfordult a pszichiátrán /alkohol, öngyilkossági kísérletek/. Szexuális életük már jó ideje nincs - a beszélgetés vezetője elsősorban erre koncentrált. Ágnes szenved a szexuális örömek elmaradása miatt, Ferenc "pszichésen" impotens. Ágnes imád szerepeltetni, Ferenc passzív, az író pedig se nem szexológus, se nem pszichológus.

A második részben, amely a "Szakember szemével" címet kapta, Fügi főorvosnővel beszélget a szerző, akinek a tárgyban való felkészültségét rögtön jellemzi a beszélgetés kezdete. Paulina Éva "megkockáztatja", hogy a házasságok több mint a felében "vagy létezik ez a probléma" /ti. házasság szex nélkül/. Mire a főorvosnő: "Csak találgatni lehet: hiszen nem tudjuk megszámolni, hány házasságban van."

A továbbiakban - a főorvosnő jóvoltából - érdekes ismeretterjesztés zajlik, aminek értékét jelentősen csökkenti az, hogy az élőbeszéd pongyolaságát nem szüntették meg a szövegezőskor. Így aztán - kövérré szedve - ilyet is olvashatunk: "Az ember saját ideálképe úgy maradhat meg, hogy a valóság szintjén kötelez, és ettől nagyon nyomorultul érzi magát." Magyarul van, de nem érhető.

Ettől függetlenül ez az ötvenöt oldalas fejezet esetlenségeivel együtt is megáll a maga lábán, de Ágnes és Ferenc drámalettjéhez lehetetlen kihámozni az összefüggéseket. Vagyis: nem tartozik ehhez a kötethez. Ez más minőség.

Következik a befejező rész: Ágnes, Ferenc és a szerző hármasan beszélgetnek. Ágnes már utálja a pszichiátriát, Ferenc ismét kórházba került, továbbra is képtelen nemi életet élni, szerzőnk továbbra is mondja a magáét - Ágnes oldalán állva.

Sajnos e fejezet végére sem derül ki, hogy voltaképpen kinek szól ez az írás. A szexuális problémákkal küszködők aligha kapnak bármit is e könyvtől, akik pedig kiegyensúlyozott nemi életet élnek, legfeljebb a fejüket csóválják.

Paulina Éva - lezárva a süketek társalgását - imígyen szól "Miért írok?" című zárszavában: "Az emberek olvasni fognak, ha érdekes, amit mondunk. Ha az író kézen fogja az olvasót és vezeti ismerős-ismeretlen életeken át." Erről csak annyit, hogy az írók, az igazi írók, sohasem fogják kézen az olvasóikat - az írott mű és befogadójának viszonya sokkal bonyolultabb. Kézen fogni legfeljebb a gyerekeket és a csorgó nyálú hülyéket szokták. Ugyancsak e zárszóban olvashatjuk, hogy "Szükségem van a sikerre." Nosza! Barkácsoljon gyorsan egy könyvet olyasvalakiről, akinek negyvenöt év óta folyamatosan tökéletes a szexuális élete. Lehet az illető esetleg volt ÁVH-s kihallgató tiszt - az ilyesminek most nagy piaca lenne az aluljárókban és a pályaudvarokon.

Vágner Szabó János

Célozz és lőj!

**Kósa Ferenc filmrendező
nemrég Cegléden járt.
Szerzőnk ott beszélgetett
vele.**

- Ön a hazai filmművészet fete-
ketebáránya, s ráadásul az igaz-
ság bajnoka is...

- Nem, ne mondja azt, hogy az igazság bajnoka. Balczó András - túl azon, hogy öttusában világ bajnok -, ő igen. Mi csak csetlő-botló alakok vagyunk. Sokszor álmodtam azt, hogy pisztoly van a kezemben, és egy céltáblára tartom. Ahogy közeledek a tízes körhöz mondjuk egy igazság megfogalmazása során -, az az érzésem támad, mintha egy tükörbe néznék, és a saját homlokomra készülneknék lőni. Valljuk be, a mechanizmus, amiben élünk évtizedeken át, ilyen volt.

Nagy Lászlóval elemeztük ezt a furcsa kis tudathasadásos képet. Az a látszat, mintha a tükörben a tízes kör a homlokunk lenne. De biztos, hogy a dolgok mélyebben történnek. Ha nem remeg a kezünk és úgy merünk lőni... Akkor ott egészen új emberi minőség, az életre való másféle esély birtokába juthatunk. A mi foglalkozásunk pedig az, hogy a tízes körbe célzunk.

- Elképesztő rekorddal büszkélkedhet, amivel egyetlen magyar kollégája sem. Nevezetesen huszonnégy éve rendező, és tizenhat évet voltak betöltve alkotásai. Ezek után a legutóbbi filmje, az Egy másik ember témájul 1956-ot választotta.

- Öt évvel ezelőtt bejegyeztem a füzetembe: Egy másik ember. Azt mondtam, addig fogom írni a háborúról és '56-ról a gondolataimat, amíg abból film nem lesz. Hiába próbáltak lebeszélni. Félévenként beadtam egy forgatókönyvet. Negy-et elutasítottak. Végül a politikai vezetésben létrejöttek már a megújulás erői. Azt hiszem, ezek a változások segítettek ahhoz, hogy a film elkészüljön.

Külön szerencsém volt, hogy legelőször a kollégáim nézték meg. A fejüket csóválták. Ilyeneket tilos mondani! Ebből mindenféle politikai baj lesz.

behódoltak és elkezdték lehozni a történelem legalapvetőbb igazságait. Erre épült rá az életük. Most nagyon nehéz nekik megfordulni. Nincs bennem harag irántuk. Én

A kép Kósa Ferenc Dózsa című filmjéből való

Ki lehet az a politikus, aki ezt megérti? Úgy gondolták: Pozsgay Imre. Ezért titkos szavazással őt kérték fel az 1987-es filmszemle zsűrielnökének. Örültem ennek a szakmai szolidaritásnak. Lehetővé tették, hogy a munkám tisztességes elbírálást kapjon a vetítésen. Oda hívhattak volna egy sztálinista, konzervatív politikust a zsűribe, aki üvöltözik, és betiltja a filmet.

Két-három évvel ezelőtt a konzervatív erők teljhatalmat élveztek, nem gondolhattam, hogy ezt megköszönik nekem. Meg kell érteni, hogy itt harminc évig rengetegen

annak örülök, ha az Egy másik ember némiképp segített, hogy napjainkban már őszintébben, nyíltabban gondolkozhatunk az '56-os drámáról.

- Lát-e esélyt arra, hogy az ország szekere - amit a gazdasági és morális válság egyre mélyebbre húz - kijut ebből az átkozott kátyúból?

- Sajnos, a nemzet valóban a katasztrófa szélére sodródott. Mert kiderült, hogy a negyven év alatt sikerült szétrombolni valamit, ami olyan volt, amilyen... Ez a négy évtized a senki földjének negyven éve. Már nem az enyém, és még nem a miénk. Ebek harmincadjára jutott az ország. Ilyen senki földjére hullva minden elveszett abból, amit a történelem során hurcoltunk - fölsimerésben, meggyőződésben, szokásban, erkölcsben. És nem lett helyette más.

Valami elsorvadt bennünk: valamilyen kétség, hogy a saját kezünkbe vegyük a sorsunkat. A demokráciát nem lehet igazságérzet és ítélőerő nélküli emberekkel csinálni. Ahogy elfogult, hisztérikus, odamondogató féligazságokkal sem. A demokrácia olyan rendszer, ahol nem annak van igaza, aki a legnagyobbat ordít. Kérdés: hol tartunk? Ennyi szerencsétlen áldozat után. Ennyi és ilyen értékű agymosás és zsibbasztás után, amit az elmúlt évtizedekben a televízió is tett velünk. Amit a történelem végigcsinált velünk. Működik-e bennünk még az életösztön? Ha nem, elvesztünk. Én azt gondolom, megvan a nemzetben a készség.

Ne gondoljuk, hogy ez az ország ma könnyebb helyzetben van, mint Mohács idején. Ami Erdélyben történik, az sokkal súlyosabb a mohácsi veszedelemnél. A tévé által végzett erkölcsi és kulturális roncsolás több, mint amit a százötven éves török uralom ránk mért. Az az érzésem, az elmúlt egy esztendőben nagyobb ébredés, tudatosodás történt, mint a negyven év során együtt. Ez fantasztikus dolog. Ez a nemzet készen áll arra, hogy vér nélkül megvívjon egy forradalmat. Én ennek vagyok a híve. Így hát működik az életösztön. Viszont, ha a most felszabadult erők azzal lesznek elfoglalva, hogy egymás torkának essenek, konfliktusokba bocsátkozzanak, ha csip-csup vitáknak rendelik alá a haza sorsát, akkor sajnos elképzelhető, hogy eltévednek az ösztönök.

Fehér Ferenc

Keviben mozdul a "vidék"

A szerző gondolatainak már azért is szívesen helyt adunk, mert szándékaink hasonlóak. Magunk is érezzük, hogy a megtartó-óvó-féltő-bátorító kisközösségek felszámolódása lelki elszáradásunk egyik - ha nem a legfontosabb - oka. Mit tehetnénk, hogy közelebb kerüljünk egymáshoz, hogy értékeink is fontosak legyenek, ne csak hibáink?

Ha van Olvasóinkban szándék az Őrsi Julianára emlégette érzések feltámasztására, s ehhez a megoldás gondolatának megosztása is társulna... nos, akkor talán egy lépéssel megint közelebb kerülnénk egymáshoz. Néhányan legalább. A kezdeményezésekről, rendezvényekről szívesen adnánk hírt, ha lapunkat híradásra érdemesnek tartják.

Eszembe jut a minap az egyik minisztériumban hallott vélemény: Túrkevé még nem érte el a reform szele. Valójában mit is lát a városba betévedő ember? Munkába induló, vagy munkából jövő bicikli-rajokat, korszerű és elavult gépek egyvelegét az üzemekben, tápot, hízót szállító szekereket, autókat, épülő többszintes házakat, itt-ott fürdőmedencével ellátott udvarokkal, gürcölő emberekkel, szerényen meghúzódo évszázados vályogházakat öreg lakóikkal, leromlott állagú közművelődési intézményeket, bennük nemzeti vagyunk gyöngyszemeivel. Itt őrzik a világhírű Finta testvérek hagyatékát, a nemzetközi érdeklődést is felkelítő bronzkori ásatás anyagát.

Kavarognak bennem, itt élőben a képek: többezres tömeget vonzó autócross-verseny, másfél évtizede jól működő kiscsoportok (Kevi Kör, kézimunkaszakkör, nyugdíjasklub), olvasótáborok, zsúfolt kiállítás-megnyitók, a városban született tudósok, politikusok, művészek életútja, küszködő gimnázium, az odébbálló értelmiségi, a vásárnap délután kihalt utcák látványa, a vásárok színes kavalkádja, a vasút nélkül maradt város küzdelme a lelkek megtartásáért, Túrkeve készülő monográfiája.

Ilyen gondolatok közepette mentem el az MDF nyilvános túrkevei ülésére. Amint kiderült, rajtam kívül még sok embert a kíváncsiság, a város jövőjéért való aggodás, vagy a tenniakadás hozott el erre a fórumra. Maga a program is elsősorban ezt sugallta.

Engem, a több mint fél évtizede Túrkeve kulturális életéért tenniakaró, sikereket és csalódásokat egyaránt megélt résztvevőt, az ülésen hallott előadások az előzőekben leírt tapasztalatokkal együtt arra ösztönöztek, hogy egy független, városi kulturális egyesület létrehozását javasoljam. Nem elég munkát adni az embereknek, nem elég politizálni hagyni őket. A város kulturális életét sokszínűbbé kell tenni, hogy jól érezze magát az itt élő értelmiségi, közelebb kerüljön a művelődéshez a paraszt, a munkás, a háziasszony, vissza akarjon jönni az egyetemet, főiskolát végzett kevi fiatal, ne magukra hagyatva erőlködjének külön-külön a közművelődési intézmények. Egyszóval a kultúra átadói és befogadói egymásra találjanak.

Legyen hová tartozni a magányos embereknek, ne csak a kocsmák legyenek a társasélet színhelyei, az azonos érdeklődésű emberek, családok leljenek egymásra, legyen rendszeres információcsere.

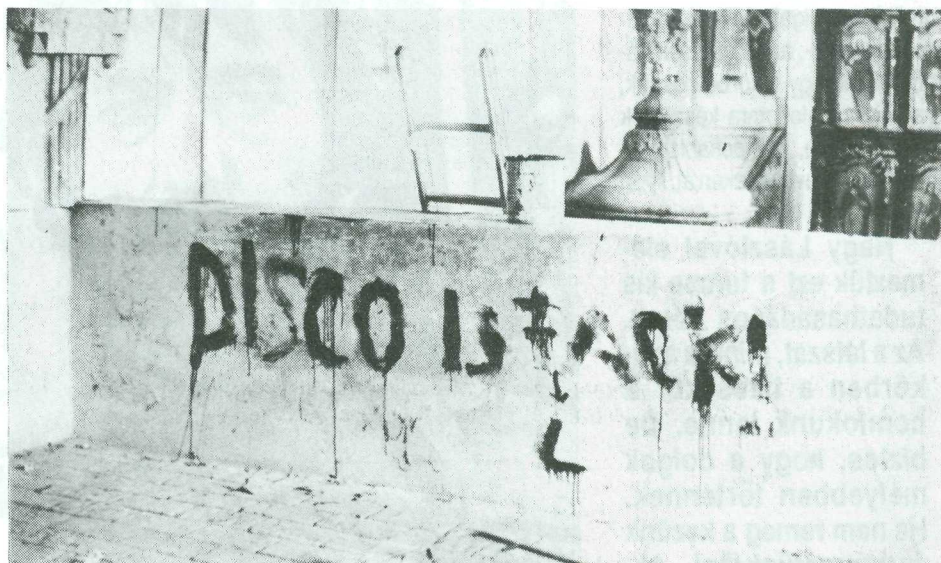
Bízunk abban, hogy szerény anyagi lehetőségeink jobb kihasználása, a szellemi összefo-

gás gazdagabb kulturális kínálatot teremthet az itt lakó emberek számára is. Ezért kezdtük meg - a Finta Múzeum és a Hazafias Népfront városi bizottsága - a túrkevei Kulturális Egyesület szervezését.

Dr. Őrsi Julianna

Templomgyalázás Karcagon

Festékekkel az ikonok ellen - A rendőrség nem ad felvilágosítást

Egy hónappal ezelőtt tűzként futott végig a hír Karcagon, hogy valakik meggyalázták az orthodox (a helybeliek görögkeletiként ismerik) templomot. Hogy a történekről minél hitelesebben tudjam tájékoztatni az olvasókat, fölkerestem a helyi rendőrkapitányságon a nyomozást vezető századost, ám ő (mint mondotta, a vizsgálat eredményességének érdekében) nem nyilatkozott.

Maradjunk hát egyelőre a szigorú tényeknél! Az orthodox templom állaga az utóbbi évtizedekben rohamosan romlott. A nyolcvanas évek közepén már nem lehetett tovább halogatni a felbecsülhetetlen értékű ikonostázzal rendelkező épület felújítását. A munkálatokhoz lassan csordogálnak a forintok, így a templom hosszú évek óta az építők fölvonulási terepe. Ha van pénz, dolgoznak, ha nincs, szünetel a munka.

A templomgyalázást a városi tanács gondnokságának műszaki ellenőre fedezte fel, aki szanált épületek bontáselőkészítésével foglalkozik, s munkáját végezve többször megfordult a környéken. Már hetekkel korábban észrevette, hogy a templom egyik ajtaja nyitva van, ám azt gondolta, az ott dolgozók felejtették úgy. Április elején azonban másra is fölfigyelt. Jelentette a tanácsn, a rendőrségen (a rendőrök másnap mentek ki helyszínelni), hogy a templomba betörték, az építkezéshez szükséges festéke-

ket szétborogatták a kövezeten, a falakra nyíllal átlőtt szívet, különböző szavakat (LOVE, Pocok, Poloska, Heavy, Ipacs, BB, Disco stb.) pingáltak barna zománcsal, s valaki még attól sem riadt vissza, hogy a szószerék mellett "végezze el a dolgát". A tettesek lefestettek, összemázoltak nyolc ikont is.

(Horeftosz Kristóf orthodox lelkész - hozzá tartozik a templom -, megtudtam, hogy a rongált ikonokat restaurátorok helyre tudják állítani. Az anyagi veszteségnél sokkal súlyosabb az erkölcsi kár.)

Az építkezésről eltűnt egy csomó építőanyag, kalapácsok, csiga, kenderkötél, malteros taligák is hiányoznak.

Azt, hogy egy akcióról van-e szó, vagy volt egy külön rablás, más alkalommal pedig részeg vandálok festették ki a templomot, egyelőre nem tudni. Remélni lehet csak, hogy a nyomozás eredményes lesz.

Egy bizonyos: az egykori templomkert a városi tanács birtokában és gondozásában van. A rendezési tervek szép, parkosított környezetet ígérnek. Most azonban még embermagasságú gaz veri fel a földet, s a hatalmas dzsumbuj szintén csalogatja magába az éjszakák "portyázóit". Mindez a gimnázium mögött, Karcag szívében.

Jenél Gyula

Kofák vagy hősök?

A választás lehetőségére, a nemzet válságos időszakában Petőfi hívta fel a figyelmet. T. alán érdemes sokaknak újra olvasni és újra gondolni a napjainkban is érvényes sorokat: "Megint beszélünk, csak beszélünk, /A nyelv mozog, s a kéz pihen; /Azt akarják, hogy Magyarország inkább kofa, mint hős legyen."

A költői gondolatok igazságtartalma szégyenpírt éget ma is néhány szócséplő arcára. Pártok, pártszerű képződmények használhatnák mottóul szájtipés helyett. Az MSZMP Szolnok városi reformköre mindenestre fundamentumába építette a négy sort. Ez a csoport tevékenységével olyan műhelymunkát akar meghonosítani, ahol nincs tabu téma, ahol a problémákat nem körülírják, hanem nevén nevezik. Nem akkor kiáltják alkalmatlan vezetőre - meztelen a király - amikor trónfosztottan kiszolgáltatott, hanem uralkodása teljében. Mert a hatalomban pöffeszkedő megszegényítéséhez kell a kurázsli! Mert akkor kell üvöltöni teli torokból, amikor sértenek, bántanak, megaláznak. Az elhallgatott vétkekért utólag csak szégyenkezni lehet.

A reformkör nem akváriumszerűen akar politizálni. Tagjainak meggyőződése, minden gondunkra-bajunkra közösen, társadalmilag kell ki-gyótródni a megoldást.

Kezdeményezéseinkkel abban szeretnénk segíteni, hogy Szolnok megye megtalálja méltó helyét az országot jellemző reformfolyamatban. Célunk az MSZMP megújítása, politizáló párt-

tá szervezése. Támogatjuk a demokratikus többpártrendszerre való áttérést. Közreműködünk egy új társadalmi, politikai, gazdasági program kialakításában. Az elérendő célokat nyilvános demokratikus vitákban szándékozunk megfogalmazni. Keressük a politika morális kötöttségének lehetőségeit egy demokratikus hatalomgyakorlás kidolgozásával.

A célok meghatározásához fontosnak tartjuk a vezetés teljes megújulását és a lakosság öntevékenységet. A vezetők kiválasztásában alapvető szempontnak tekintjük a tehetséget, a szakmai felkészültséget, az etikus és humánus magatartást. Tudomásul kell venni vezetőinknek, hogy a lakosság összességében is érett és hívatott arra, hogy saját sorsáról véleményt alkosson, hogy önmagát kormányozza. Túl kell lépni a mai napig is érvényes gyakorlaton, amely indokolatlanul nagy hatalmat biztosít a politikai és állami szervek megyei vezetőinek.

Tetteink alapján szeretnénk a társadalom előtt minősülni. A politika kofáiból elege van a társadalomnak.

Lengyel Boldizsár

Ajánlom az Olvasók figyelmébe lapunk 26. oldalán A köpönyeg című jegyzetet. Az az írás ugyancsak a reformkorról szól. Nem ugyanebben a hangnemben. (A szerk.)

Az MDF karcagi csoportjának indítványa:

Jász- Nagykun-Szolnok megye

A Magyar Demokrata Fórum karcagi csoportja kezdeményezi Szolnok megye nevének megváltoztatását. A javasolt név: Jász-Nagykun-Szolnok. A Jászországban és a Nagykunságban élő emberek önbecsülését növelné, ha a munkánkon, évszázadok alatt létrehozott értékeinken kívül, szülőföldünk nevét is igényelné az ország és a megye. Méltánytalanság szűkebb hazánk két legkarakteresebb tájegységével szemben, hogy megyénk megnevezésekor egyszerűen nem vesznek tudomást róla. Ez a két tájegység adott annyi értéket ennek a megyének, sőt az országnak is, hogy ezt a kérelmet jogosnak találjuk, s a jelenlegi állapotot igazságtalannak érezzük. A javaslat indoklásaként hivatkozhatnánk a régi hagyományokra csakúgy, mint a jelenleg itt-ott meglévő országos gyakorlatra: ha van Borsod-Abaúj-Zemplén megye, ha van Bács-Kiskun megye, Hajdú-Bihar megye, Szabolcs-Szatmár megye, akkor most, a kunok betelepülésének hétszázötvenedik évfordulóján nem lehet tőlünk idegen a Jász-Nagykun-Szolnok megye elnevezés.

Az MDF karcagi csoportja indítványát eljuttatta az Elnöki Tanács elnökéhez, az igazságügyi miniszterhez, Pozsgay Imre államminiszterhez, valamint az Országgyűlés elnökéhez.

Ez több, mint videófolyóirat

Néha összefutunk a BBC-vel...

Beszélgetés a Fekete doboz operatőrével

Napjaink divatja szerint a szűk baráti társaság előtt televízió villózik, de a kazetta ma nem a fekete-tepiac új sikerfilmje. A kamera segítségével bepillantunk a katonai szolgálatot megtagadók gyűlésére, feltűnik a vízlépcső ellen tüntetők élőlánca, riportot láthatunk a budapesti és szegedi egyetemi sztrájkokról, más, 1988 őszén szervezett tüntetésről.

A Fekete doboz elnevezésű videófolyóirat 3. számának képsorai peregnak a képernyőn. Tavaly ősszel került forgalomba az első kazetta Civil technikák címmel, melyben az előfizetők a Fidesz és a TDDSZ sorsát kísérhették figyelemmel. A következő összeállítás témája a Műtárgy, a bős-nagymarosi vízlépcső. Ez év márciusában különszámmal jelentkezett a szerkesztőség. A 301-es parcella nem-

csak tudósítója az 1988. június 16-án Párizsban és Budapesten zajló eseményeknek, hanem a szervezők és a hozzátartozók a megemlékezés tükrében felidézhetik a 30 éve történeteket.

A szerkesztőség megalakulásáról Pesty László, a Fekete doboz egyik operatőre beszél:

- Két éve, Jávor Istvánnak jutott eszébe egy videóújság életre hívása. A Soros Alapítványtól a működéshez szükséges anyagi támogatást, a Balázs Béla Stúdiótól a helyiségeket kaptuk. Elbert Márta gyártásvezető-szerkesztő és Vági Gábor szociológus mellett két filmrendező, Ember Judit és Lányi András ad munkát nekem és Jávor Istvánnak, akivel operatőrként dolgozunk. Eredeti elképzelésünk szerint elemző folyóiratot szeret-

tünk volna készíteni, de elsodortak bennünket 1988 társadalmi, politikai eseményei. Videókazettánk anyaga nem a hagyományos értelemben vett film, hanem sajtótérkép, talán ennek legeredményesebb, leghitelesebb formája, mert a hang és a mozgókép együttese az események légkörét is hűen vissza tudja adni. Ez nagyon fontos, mert a durvább megmozdulásokon csak mi forgattunk. Néha összefutunk a BBC vagy az NBC forgatócsoportjával, de sem a hivatalos "nagyok", sem az amatőr "kicsik" kameráit nem látni. Lehet, hogy a mi 200-250 óra felvételünk lesz 15-20 év múlva az egyetlen átfogó, hiteles dokumentuma az elmúlt 10 hónap alternatív politikájának.

- Hogyan tovább, marad a hírközlő szerep?

- Nem. Elkészült az 5. szám, így hamarosan elkezdhetjük az elemzések, a mélyinterjúk sorát, melynek talán első száma a miskolci cigánygyűlést vizsgálja.

- Hogyan lehet hozzájutni a Fekete dobozhoz?

- Elbert Márta, a Balázs Béla Stúdióban /Budapest, Pasaréti út 122./ minden információt megad, fogad megrendeléseket, előfizetéseket.

- Befejezésül kérünk egy kis ízeletet az 5. szám tartalmából.

- A kezettán összeállítást lehet látni az 1988. október 23-i eseményekről, riportcsokrot a november 4-i, Köztársaság téri "ávós-munkásör" megemlékezéséről, tudósításokat 1989. március 15-ről, végül Korniss Mihály felolvassa egyik, ez ideig nem publikált novelláját.

Kétszázan egy ejtőernyővel

Sínen van a jó buli — Élő zene, diszkó — Koordinátlan mozgások szabad tere — Öreg rock

... sodródok a többiekkel úgy hét óra körül a második emeletre a Csomóponti Művelődési Házban, ismét Klub 200, és már sejtem, hogy mi fogad. Alig várom a folyosó misztikus félhomályát, a színes műanyagcsövek lebegő érdekjét a fejem felett, a nagyteremben a hatalmas kifeszített ejtőernyőt, amely olyan, mint egy magát félúton meggondoló egyetlen nagy hópehely. Csodálkozva engedem - tűröm, hogy rábeszéljenek egy kis "elvarázsolásra", és hagyom hogy Szávai tanár úr ügyes kezei pillanatok alatt átfessék arcomat, már érzem is, hogy Drakula vagyok, vagy éppen Frankenstein, de az is lehet, csak egy szomorú szemű Harlekin. /Tükörbe azért még sokáig nem merek nézni.../ Látom a többieket, jókat nevetnek egymáson és rajtam, ámulok, hogy mennyiféle fiatal van itt, ismerősök és ismeretlenek, tizenévesek, húszon túliak, sőt...jönnek punkok, csövesek, rockerek, feketébe bújt "alternatívok", talán még KISZ-tag is akad köztük, amott egy középiskolai matektanár, aki éppen tegnap "kínózta meg" a mellett álló diákok röpdolgozattal.

A választék már megint olyan bőséges, hogy komoly fejtörést okoz, mivel is kezdjem, szerencsére az első videófilmet már láttam, így jut időm, hogy a másik helyiségben beletemetkezzem a Doors együttes klasszikus dalainak gondtalan élvezetébe, miközben szemem sarkából látom, hogy Dian Robi, az egyik búfés, mint a villám úgy cikázik az üres és tele üvegekkel a raktár és a pult között. Egyre többen vagyunk, lassan megkérdőjelezhető a szervezőknek az a magyarázata, hogy a klubot azért nevezték el 200-nak, mert ennyien férnek össze a második emeleten. Úgy látszik, még mindig igaz a mondás a sok jó emberről és a kis helyről.

A nagyteremből gyanús hangok szűrődnek át, azt hiszem, kezdődik pillanatokon belül az első koncert, szedem is a lábam, hogy még megfelelő "figyelőállást" foglalhassak egy sarkban, törökülésben a parkettán. A falakon "fantasztikus festmények" kelnek új életre az UV lámpák fényében, miközben a neoncsövek színes sugarai az árnyékokkal játszanak az ejtőernyő-hópelyhen. Hirtelen dübörgés nyomja el a csendes zsongást, és a reflektorok fényében megjelenik a szolnoki Exit együttes. Erőtlen, jó kis heavy-metal dübörög dobhártyáinkon, bár az ének egy kicsit halk, a basszusgitar meg nem annyira, azért pillanatok alatt kiderül, hogy sokan miattuk jöttek el a klubba.

Persze "nehezebb" dolguk van a rajongóknak, hiszen itt nem nagyon lehet csápolni, ha csak nem hason fekvő /ami azért mégiscsak elég nyaktörő tornamutatvány lenne/, hiszen mindenki látni akar, és érdemes is, mert a fiúk olyan becsületesen "dolgoznak" a színpadon, hogy a fejlőbálást tekintve akár már profik is lehetnének. Szerencsére a zene is jó, így a han-

gulat is fokozatosan emelkedik, olyannyira, hogy amikor vége a harmincperces programnak, többen izzadva és csapzottan, testükben még az utolsó ritmikus mozdulatokkal, már aziránt érdeklődnek, hogy hol és mikor láthatják a zenekart legközelebb?

Szaladok meginni valami hűsítő-üdítő italt, /Dian Robi még mindig, mint egy gömbvillám, amelynek rejtélyét gondosan őrzi a természet/ és már ismét dübörög a zene a Pestről érkezett Udvari bolondok együttes hangszereiből. Régen elfelejtett bluesok kerülnek elő ezeknek a cseppet sem idős zenészeknek a rock-padráson leporolt hangjegy-böröndjeikből, csodálatos Cream, Jimi Hendrix, Steppenwolf, Led Zepelin nóták. Pillanatok alatt kiderül, hogy a rockban nincs öreg és fiatal, nincs feloldhatatlan nemzedéki ellentét, mindössze két-három "klasszikus" kell hozzá, hogy táncra perdüljön majdnem az egész terem. A színpad előtt a tizen centis parkettacsíkok, mint apró gyufaszálak repkednek szanaszét a táncolók lába alól, valahol már írhatja az áfá-s számlát a parkettás. De ki törődik most ezzel, amikor kedvesed önfeláldozóan táncoló testében gyönyörködhetsz és gondjait olyan távoliaknak tűnnek, mintha már nem is lennének. Aztán ennek is vége, ám rövid rábeszélés után csak szünetben egyeznek a résztvevők, végül két óránál is hosszabbra sikerül a buli.

Szerencsére a "tarsolyban" még ott a Koordinátlan mozgások szabad tere című beígért táncmulatság, és Újlaki Csaba egy pillanatnyi szünetet sem engedélyez a zenére áhítozóknak, a táncba feledkezni kívánóknak, már szólnak is a legfrissebb, jobbnál jobb alternatív- és rockszámok.

Már éjfél is elmúlt, de mindenki talpon, ez valahogy nagyon nehéz abbahagyni, és amikor már sajnos mindenképpen kell, akkor is ott a megnyugtató vigasz: négy hét múlva ismét találkozhatunk, jöhet az újabb ugrás kétszáz-egynéhányunknak egy ejtőernyővel, a "zene-mélybe".

R.Pap Béla

A Klub 200 ajánlata

Alternatív & rock

Art of Nulse: Peter Gun; Cult: Born to be Wild; The Cure: Kiss me, kiss me, kiss me; Sisters of Mercy: Twis corrosion; Sugarcubes: Delicious Demon; Primitives: Crush; OMD: Dreaming; Yello: Tied up; New Order: Round & round; Brian Adams: Kids wanna Rock; The Mission: Sacrilege; Transvision Wamp: Trash city

Összeállította: Újlaki Csaba

Bodola György karikatúrája
Santanáról a Rock lexikonból

A hírek szerint Carlos Santana május 8-i budapesti koncertjére már minden jegy elfogyott. Pedig óriási élményre van kilátás. A Mester immár huszadik esztendeje koptatja a világot jelentő rock-deszkákat, s úgy döntött, hogy ebbéli örömet megosztja a rajongókkal. Nem véletlen tehát, hogy a két évtized alatt "keze alatt" megfordult zenészeket is elhozza Budapestre. Ha van zenei csemeg, ez a május 8-i buli igazán az lesz. De van másik csemege is. Amint hírlík, egy másik igazi, élő rocklegenda is Magyarországra készül: Stevie Wonder sem kerül el júniusban a fővárost. A többszörös Grammy-díjas vak muzsikuskus az MTK-pályát tölti be a jellegzetes fekete muzsika hangjaival június 8-án. Az ő koncertjére még hivatalos jegyek is kaphatók. Talán...

Carlos Santana

1947. július 20-án született a mexikói Autlan városkájában. Hamar megtanult gitározni, énekelni, és már tizenöt éves korában egy szórakoztató negyedben játszott a vendégeknek. Santana később San Franciscóban alakított magának zenekart, amely a latin-rockmuzsika elemeit használta föl. Huszonegyévesen járt a legendás woodstocki fesztiválon, ahol óriási sikert aratott. Azóta neve fogalomná vált, elsősorban a virtuóz gitármuzsika kedvelői tartják példaképüknek. Leghíresebb dalai: Europa, Sambapati, Black Magic Woman, Gipsy Queen.

Stevie Wonder

Stevland Morris néven harminckilenc évvel ezelőtt látta meg a napvilágot. Tizenkétévesen bemutatják a néger előadók lemezeit kiadó cég vezetőjének. Album készül vele, amely után csodagyermekként emlegetik. Húszéves korában slágereket ír és ad elő a vak muzsikuskus: kellemes, ám semmitmondó szirupos dalokat. Ezek után következett a korszakváltás, hiszen ettől kezdve ontotta a jobbnál jobb nagylemezeket. Akadt olyan esztendő, amikor a rockzene Oscar-díjának tartott Grammy-díjból hetet ő kapott. A magyar közönség az I just call to say, I love you című világszágerére révén ismerte meg igazán.

"Háborús" bűnösök?

Csak Csongrádban csattant

Olvasom a Magyar Nemzetben, hogy a Csongrád megyei pártbizottság - bocsánat: az MSZMP Csongrád Megyei Bizottsága! - elégedetlen volt a megyei lap működésével. Elfogadták a főszerkesztő kordedvzményes nyugdíját (micsoda nagylelkűség!), a főszerkesztő-helyettest pedig szélnek eresztették. Félelmetesen jogos érveik előtt csak meghajolhatunk, a közös bölcsesség "fején találta a szöveget". A pártbizottság véleménye szerint ugyanis a megyei lap nem szolgálta a párt reformeszméit kellő harsánysággal, nem követték kellő közelségből a változásokat, és nem törekedtek kellő párbeszédre az új szervezetekkel, pártokkal.

Gyönyörű. Ebben a hazában csak Csongrádban csattant az ostor az ostoba, tehetetlen, fantáziátlan újságírókon. A sok buta fráter ellenszegült a változásoknak, amik ezért be sem következtek. Nagyon is egyetérték a párt Csongrád megyei bizottságával: kifelé az ilyen pasasokkal a magyar sajtóból! Nincs ott helyük! A változásokat teljes erővel akaró pártap-

parátus ellenében sikerült megtorpedóznia néhány nagyhatalmú újságírónak az üdvös és szükséges újításokat! Túrhetetlen! Mindazok az ellenségnek dolgoznak, akik azt terjesztik, hogy talán szorosan fogták a kezét az említett újságíróknak, és éppen abból a házból nyúlt ki a kemény marok, ahol most torkok is fölerősödtek...

Magam úgy látom, hogy Csongrád megye napilapja hamarabb belefogott a közélet megtisztításába, mint azt netán ama házban tették.

"A szerint" a logika szerint jó néhány megyei lap főszerkesztőjét akár háborús bűnösnek is kikiálthatnák! Hát hiszen mik nem jelenhettek meg a megyei napilapokban! Azok is az ellenséghez tartoznak, akik azt mondogatják: no, már megint egy ravasz kis csúsztatás! Nagy divatja van... Éppen a párt megyei bizottságai voltak (és nem egy helyütt: még ma is azok), amelyek kézi vezérrel irányították talán még a hirdetések sorsát is.

Hogy mennyire így volt (van?), arra egy idézet az "Útmutató a megyei protokoll közlemé-

nyek rendjére" című, a párt (MSZMP!) Szolnok megyei bizottsága által kiadott gépelt szövegből:

"Megyei vagy városi párt, állami, társadalmi, kulturális és sporteseményeken valamely irányító szerv képviseletében jelenlévők közül csak a legmagasabb beosztású vezető neve szerepeljen név szerint (sic!). Ha megyei pártvégrehajtóbizottság tagja megbízást kap a terület képviseletére, nevét közölni kell. A helyi vezetők neve csak akkor szerepeljen, amikor az események során szerepük van. (Kivétel a megyei pártbizottság első titkára, akinek neve a tudósítás elején mindenkor megírandó.)"

E papír 1984 szeptemberében íródott a Szolnok Megyei Néplap számára. Hogy ki találta ki a majd' háromoldalas, hasonló stílusú irományt, ma már nem tudni. Ám aki aláírta - az ideológiai titkár, jó néhány esztendőn át volt a lap főszerkesztője. Addig őt kézi vezérelték...?

Hortobágyi Zoltán

Misztter nagykövet

Nos hát, misztter nagykövet, mikor hazaértem az ön főszereplésével megtartott politikai zsúrról, bevallom, piros pecsenyévé tapsolt kezeimet kénytelen voltam jéghideg vízbe mártani. Minek tagadjam, a több százas fölszabadult tömegben - amely talán első ízben érezhette magát fesztelenül politikai eseményen - jómagam is össze-összecsapkodtam a tenye-reimet. Volt rá bőven okom.

Amikor például ecsetelni kezdte, hogy Magyarország tapodtat sem jut előbbre, csak ha csökkenti a bürokráciát - hát mit mondjak. Meg amikor arról beszélt, hogy a mi áruink is versenyképesek lennének odakint, de ugye a csomagolás... Igazán tetszett az a megállapítása, hogy a kölcsönt, azt vissza kell fizetni, és bizony isten leesett az állam, mikor rátért, hogy engedni kell a magánszektor, hadd növekedjen.

Igen, misztter nagykövet, tátottam a számat, és ütemesen csatogtam, de közben mintha fölértem volna, hogy mindezen tudnivalókat már évekkkel ezelőtt megírta a

Hazai Hírlap egyik félreeső rovata. És persze ennek a rovatnak egyetlen szavát sem hittük el. Ezt a rovatot rövid úton fölöslattuk, aztán kivágtuk a lapból. Sőt kivágtuk az országból is. Most meg kihagyozott fülekkel hallgatjuk a Hazai Hírlap évekkkel ezelőtti intelmeit az ön szájából, és eszünkbe sem jut kételkedni. Miért is kételkednénk? Úgy vagyunk ezzel, hogy aki nekünk hitelt ad, mi annak adunk hitelt. A Hazai Hírlapnak és a vele szomszédos baráti hírlapoknak manapság fikarcnyi hitelük sincsen.

Mi mást tehetnénk, misztter nagykövet, mint hogy összesseregünk a ceglédi református nagytemplomban, és véresre tapsoljuk a tenyerünket.

(v.s.)

Mark Palmer amerikai nagykövet a ceglédi református templomban (Apáti-Tóth Sándor fölvétele)

Ragozás

Kezembe vettem új útlevelemet. Világpolgár vagyok hát. Büszkén lobogtatom, mint Majakovszkij egykoron. Bár az enyém nem piros. Már nem.

De nini, mit látok benne! A Szolnok Megyei Rendőrkapitányságon kiadott útlevélben az a szöveg áll, hogy érvényes a világ összes országára. Tessék? Válákik nem beszélni jól mágyár?

Egyáltalán, érvényes-e így az útvelem? És megengedhető-e ily' nyelvi pongyolaság egy végtelenül fontos, hivatalos okirat esetében? - morfondíroztam magamban, miközben hazafelé tartottam Ausztriáról...

Heti levelünk: a Szolnok Megyei NEB elnökének

Kedves Lőrinczy György!

Örömmel vettük, hogy ön nemcsak hirdeti, de gyakorolja is a demokratikus centralizmust. Lapunkat a negyvenegynéhány tagú testület előtt rúgta ki a Szolnok megyei vezetők lakásszerzését tárgyaló ülésről. Demokratikusan döntött. Egyszemélyben. Boldogult elődei - nevezett Julius Ceasar, Napoleon, Sztálin, Rákosi Mátyás - bizonyára üdvözült mosolylyal tekintenek önre. Megérdemli.

Szeretnénk azonban óvni is önt. Miután egyedül ön hivatott eldönteni, hogy döntése helyes volt-e, a demokratikus centralizmust sérelem nem érheti. Óvakodjék! Követői, mit ne mondjunk, epigonjai vannak! Tűrhetetlen! Azonnal vizsgálta ki!

Ha ebben a bolond világban netán alternatív szervezetté nyilvánítanák a NEB-et, ne aggodjon. Nálunk ingyen adhat föl álláshirdetést.

Szeretettel öleli a:

ma
holnap

A tiszaszentimrei buszmegálló felirata:

"Istenem, ha csak ilyen világot tudtál teremteni, te is kontár vagy!"

**Olvasóink leveleit,
észrevételeit
szerkesztőségünk
címére várjuk:
5006 Szolnok,
Pf.: 9.
Telefonszámunk:
(56) 41-633**

Lapunk technikai okok miatt legközelebb - és attól kezdve minden pénteken - május 26-án jelenik meg.

Ez a számunk a Szolnok Megyei Néplap számítógépein készült.

ma
holnap

SZOLNOK ÉS PEST MEGYEI
FÜGGETLEN HETILAP

Független hetilap

Főszerkesztő: Hortobágyi Zoltán
A szerkesztőség tagjai: Dede Géza,
Hargitai Lajos, Jurkócs János,
L. Murányi László, Varga Sándor
Levélcím: 5006 Szolnok, Pf.: 9.
Telefon: (56) 41-633

Kiadja: az Alap Kft.
Felelős kiadó: dr. Szúnyogh Valéria
ügyvezető igazgató

Szerkesztőség és kiadó: 5000 Szolnok,
Vörös csillag út 8.

Nyomja: a szolnoki Verseyhy Nyomda
Felelős vezető: Gombkötő Béla

Terjeszti: a Magyar Posta
Előfizetési díj egy hónapra 100 forint
A lapengedély száma:
III./PHF/201/Szo/1989